

Svitavy – životní prostředí 2016

**Zpracoval
Odbor životního prostředí MěÚ Svitavy**

září 2017

Svitavy

životní prostředí 2016

Zpracoval
Odbor životního prostředí MěÚ Svitavy

září 2017

AUTOŘI A SPOLUPRACOVNÍCI

Celková redakce:

Ing. M. Antoš

Zpracovatelé:

OVZDUŠÍ

Ing. T. Vrbková (1.1), L.Pavliš (1.2)

VODA

Ing. M. Antoš (2.1.1, 2.1.2, 2.4), J. Hurych (2.2.), V. Erbes (2.3), Mgr. F. Tomanec (2.5)

MĚSTSKÁ A PŘÍMĚSTSKÁ KRAJINA

H. Gregorová (3.1, 3.5, 3.6, 3.7), R. Klíč (3.2), Ing. R. Karlíková (3.3), J. Pandula (3.4)

ODPADY

M. Nedoma (4)

ZVÍŘATA KOLEM NÁS

M. Kočvarová (5.1), Mgr. J. Mach (5.2)

DODATKY

Odbor ŽP (6.1), Ing. R. Karlíková (6.2), Ing. T. Vrbková (6.3), MUDr. B. Havel (6.4), MUDr. Olga Hégrová (6.4.1), Bc. Jitka Kubešová (6.4.4), MUDr. Lenka Labudová (6.4.5), MVDr. Miroslav Sklenář (6.4.6), Lenka Pokorná (6.4.7), Ing. Miloslav Hřebík (6.4.8)

ZÁVĚR

Ing. M. Antoš (7)

OBRÁZKY

Žáci svitavských základních škol v rámci soutěže “Ekoznámka 2017”. Vyhodnocení provedl Ing. Martin Sodomka.

Děkujeme všem organizacím, které přispěly svými údaji ke zpracování ročenky. Uvádíme je jako zdrojů jednotlivých tabulek a obrázků.

Grafická úprava Ing. Tereza Vrbková

Text neprošel jazykovou úpravou.

Obsah

ÚVOD	7
1 OVZDUŠÍ	11
1.1 OVZDUŠÍ – EMISE	11
1.2 VYHODNOCENÍ METEOROLOGICKÝCH PRVKŮ ZA ROK 2016	11
2 VODA	19
2.1 PROTIPOVODŇOVÁ OPATŘENÍ	19
2.2 PITNÁ VODA	26
2.3 ODPADNÍ VODA	31
2.4 CENA VODY VE SVITAVÁCH V ROCE 2017	34
2.5 PROVOZ KRYTÉHO PLAVECKÉHO BAZÉNU A KOUPALIŠTĚ V ROCE 2016	35
3 MĚSTSKÁ A PŘÍMĚSTSKÁ KRAJINA	39
3.1 KÁCENÍ DŘEVIN ROSTOUCÍCH MIMO LES	39
3.2 PÉČE O VEŘEJNOU ZELEŇ VE MĚSTĚ SVITAVY ZA ROK 2016	40
3.3 ZEMĚDĚLSKÝ PŮDNÍ FOND	42
3.4 MĚSTSKÉ LESY	42
3.5 VÝZNAMNÉ KRAJINNÉ PRVKY, PŘÍRODNÍ REZERVACE, PŘÍRODNÍ PAMÁTKY, SOUSTAVA NATURA 2000 A ÚZEMNÍ SYSTÉM EKOLOGICKÉ STABILITY NA SVITAVSKU	43
3.6 PAMÁTNÉ STROMY	45
4 ODPADY	49
4.1 NEPOVOLENÉ SKLÁDKY	49
4.2 KOMUNÁLNÍ ODPAD A VYTŘÍDĚNÉ SLOŽKY (PAPÍR, PLASTY, SKLO)	49
4.3 SYSTÉM NAKLÁDÁNÍ S KOMUNÁLNÍM ODPADEM A POPLATEK ZA SVOZ KOMUNÁLNÍHO ODPADU V ROCE 2016	51
4.4 SPOLUPRÁCE SE SPOLEČNOSTÍ EKO-KOM a.s.	52
4.5 MOBILNÍ APLIKACE – TRÍDĚNÍ ODPADŮ VE SVITAVÁCH	53
4.6 SBĚRNÝ DVŮR NA ULICI OLOMOUCKÁ	54

4.7	ROZVOJ ZPĚTNÉHO ODBĚRU HISTORICKÝCH ELEKTROZAŘÍZENÍ	55
4.8	SBĚR POUŽITÉHO TEXTILU A OBUVI	56
4.9	VÝSTAVBA SBĚRNÝCH MÍST V ROCE 2017 A DALŠÍ PLÁNOVANÉ ZÁMĚRY	57
4.10	KOMUNITNÍ KOMPOSTÁRNA	58
4.11	VELKOOBJEMOVÉ KONTEJNERY NA BIO ODPAD	58
5	ZVÍŘATA KOLEM NÁS	63
5.1	PROBLEMATIKA OPUŠTĚNÝCH PSŮ VE MĚSTĚ	63
5.2	KOŠE NA PSÍ EXKREMENTY	63
5.3	ORNITOLOGICKÉ ZAJÍMAVOSTI SVITAVSKA V ROCE 2016	64
6	DODATKY	67
6.1	ZÁKLADNÍ PŮSOBNOSTI ODBORU ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ MĚÚ SVITAVY	67
6.2	PRACOVNÍ SKUPINA PRO ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ SVITAVY	75
6.3	ZELENÁ INFORMACÍM	75
6.4	VEŘEJNÉ ZDRAVÍ	75
6.5	NEZÁVISLÉ EKOLOGICKÉ ORGANIZACE	86
6.6	INVESTICE DO ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ V ROCE 2016	88
6.7	SVITAVY V ČÍSLECH MĚSTSKÉ STATISTIKY	89
6.8	KATASTRÁLNÍ ÚZEMÍ MĚSTA SVITAVY	90
7	ZÁVĚR	95
7.1	ZPRÁVA O STAVU ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ VE SVITAVÁCH V ROCE 2016	95
	PŘEHLED HLAVNÍCH ZKRATEK	99

„Ekoznámka 2017“ – Absolutní vítěz bez rozdílu kategorie

Barbora Kolářová, Základní škola Svitavy, náměstí Míru 73

ÚVOD

Vážení obyvatelé města Svitavy a zájemci o problematiku životního prostředí v našem městě, dostává se Vám do rukou již dvacátý druhý souhrnný přehled o stavu životního prostředí v loňském roce a aktuální informace za rok 2017.

Obsah ročenky Svitavy- životní prostředí 2016 - je tradičně členěn podle jednotlivých složek prostředí: ovzduší, voda, městská a příměstská krajina, odpady a zvířata kolem nás. Další údaje jsou obsaženy v tematicky různorodých dodatcích.

Kapitola ovzduší zahrnuje legislativní přehled v této oblasti, připojeny jsou i informace o meteorologické situaci.

Kapitola voda se zabývá popisem protipovodňových opatření, provozováním vodovodu a kanalizace, ceně vodného a stočného a obsahuje i krátkou zprávu o provozu krytého bazénu a koupaliště.

V kapitole městská a příměstská krajina jsou uvedeny informace o povolování kácení dřevin, veřejné zeleni, ochraně zemědělského půdního fondu, městských lesích, programu na podporu ošetřování význačných stromů ve Svitavách, významných prvcích v krajině a památných stromech ve městě.

Kapitola odpady je věnována problematice odpadového hospodářství, činnosti státní správy a samosprávy.

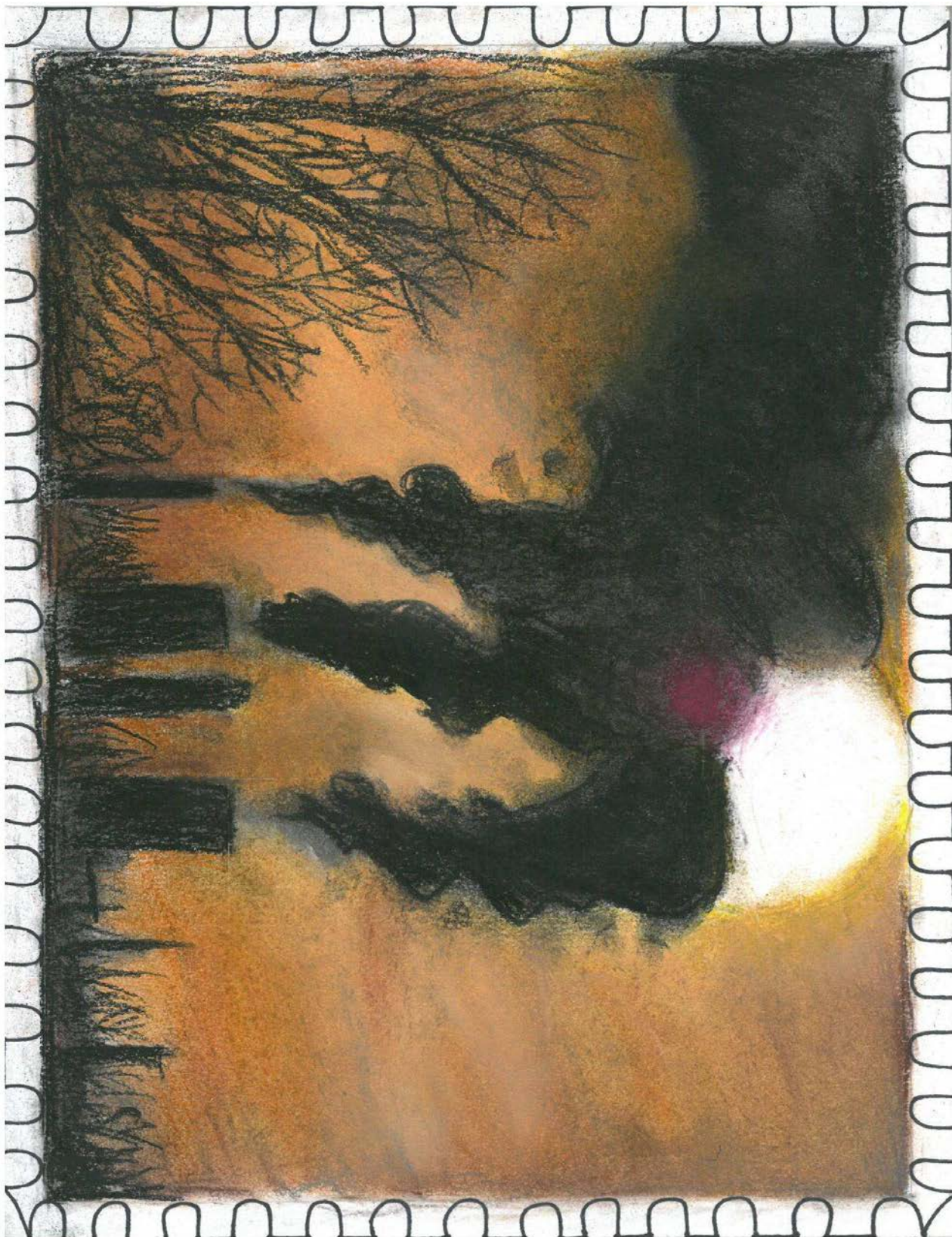
V kapitole zvířata kolem nás je popsán systém péče o opuštěné psy ve městě a zajímavosti ze života ptáků ve městě i jeho okolí.

V kapitole dodatky je zařazena informace o působnosti odboru životního prostředí (OŽP), informace o činnosti ekologické komise Rady města Svitavy, ochraně veřejného zdraví, nezávislých ekologických organizacích působících ve Svitavách a investicích do životního prostředí. Navíc jsou připojeny některé statistické údaje o Svitavách.

Závěr tvoří souhrnná zpráva o životním prostředí ve Svitavách v roce 2016.

Pro zpracování ročenky byly využity údaje z databáze OŽP, ale i řada dalších podkladů, poskytnutých různými institucemi. Věříme, že i letošní díl ročenky splní svůj cíl a přinese cenné informace.

„Ekoznámka 2017“ – 1. místo v kategorii Ničení ovzduší

Lucie Černá, Gymnázium a Jazyková škola s právem státní jazykové zkoušky Svitavy, Sokolovská 1638

1 OVZDUŠÍ

1.1 OVZDUŠÍ – EMISE

1.1.1 KATEGORIE ZDROJŮ ZNEČIŠŤOVÁNÍ OVZDUŠÍ

V roce 2012 vešel v platnost nový zákon o ochraně ovzduší č. 201/2012 Sb., (dále jen „zákon o ochraně ovzduší“), který nahradil zákon č. 86/2002 Sb., o ochraně ovzduší. Zdroje jsou nově rozděleny na vyjmenované v příloze č. 2 zákona o ochraně ovzduší a zdroje nevyjmenované.

Hlavní změny nového zákona spočívají v přenesení kompetencí v oblasti zpoplatňování bývalých středních zdrojů na krajské úřady a zrušení oznamovací povinnosti pro bývalé malé zdroje znečišťování ovzduší.

Z výše uvedených důvodů již nejsou uvedeny údaje o emisích ze stacionárních zdrojů.

Tab. 1.1 Přehled kategorií zdrojů znečišťování ovzduší

Druh zdroje znečišťování	Příslušný orgán ochrany ovzduší
Vyjmenované zdroje v příloze č. 2	ČIŽP Hradec Králové
Nevyjmenované zdroje v příloze č. 2	ČIŽP Hradec Králové ORP

Zdroj: OŽP MěÚ SY

1.1.2 PODMÍNKY PRO PROVOZ KOTLŮ V DOMÁCNOSTECH

Zákon o ochraně ovzduší z roku 2012 významně změnil povinnosti provozovatelů kotlů na pevná paliva. Jednou z nich je povinnost provozovatele kotle na tuhá paliva jednou za dva kalendářní roky nechat provést kontrolu technického stavu a provozu kotle ze strany odborně způsobilé osoby. Provedení této první kontroly technického stavu a provozu kotle bylo stanoveno nejpozději do 31. prosince 2016. Za druhé je to povinnost předložit doklad o provedení této kontroly v případě vyžádání ze strany odboru životního prostředí Městského úřadu Svitavy. V opačném případě se provozovatelé kotlů vystavují riziku uložení pokuty.

Další významná novela nabyla účinnosti dnem 1. ledna 2017, jejímž cílem je posílení ochrany čistoty ovzduší a tím i lidského zdraví před znečišťujícími látkami. Tato novela dává za určitých podmínek úřadům možnost vstupu do objektů za účelem kontroly kotlů a používaných paliv.

1.2 VYHODNOCENÍ METEOROLOGICKÝCH PRVKŮ ZA ROK 2016

Měření denní teploty a množství srážek na stanici Ústředního kontrolního a zkušebního ústavu zemědělského (ÚKZÚZ) v Hradci nad Svitavou se datuje už od roku 1945. Postupně přibývají k těmto veličinám další (maximální a minimální teploty, tlak vzduchu, teplota půdy, později délka slunečního svitu).

Veškerá měření se prováděla pouze ručně pomocí teploměrů a jednoduchých měřících zařízení až do ledna 1993, kdy byla zkušebně instalována automatická meteorologická stanice MPS 1 pro sběr meteorologických dat. Jedná se o komplexní zpracování pomocí snímačů pro teplotu vzduchu (chybí snímač pro tlak vzduchu). Všechny údaje shromažďuje s pomocí radiového spojení tzv. koncentrátor dat, odtud se na pokyn přesouvají do počítače, kde jsou zpracovány. Nadále se využívají hodnoty zjištěné ručním měřením, které slouží k doplnění a porovnání s daty z MPS1.

Rok 2016 byl z pohledu nízkých srážek suchý a dle dosažených teplot jej hodnotíme jako normální

V tabulkách 1.2 a 1.4 je uveden přehled meteorologických záznamů teploty a srážek v roce 2016 na stanici ÚKZÚZ v Hradci nad Svitavou. Základem meteorologického hodnocení jsou výsledné průměrné denní teploty (měřeno v 7, 14 a 21 hodin), maximální a přízemní minimální teploty (°C), počet přízemních mrazíků, suma srážek (mm), počet dní se srážkami do 5 mm a počet dní se srážkami nad 5 mm, vždy za jednotlivé dekády a souhrnně za celý měsíc. Průměrné denní teploty a srážky se porovnávají k úhrnu normálů. Podle odchylky je stanoveno teplotní (v rozmezí mimořádně teplý až mimořádně studený) a srážkové (v rozpětí mimořádně suchý až mimořádně vlhký) zhodnocení daného měsíce. Vychází se z tabulky klimatologické klasifikace měsíců podle odchylek od normálu (viz tabulka 1.3 a 1.5), kde je pro každou kategorii upřesněno rozpětí odchylky.

Tab. 1.2 Měsíční teploty a jejich hodnocení v roce 2016 na stanici ÚKZÚZ v Hradci nad Svitavou

Měsíc	Teplota průměr denní	Teplota max.	Teplota min. příz. v 5 cm	Přízemní mraz počet dní	Měsíční teplotní normál °C	Odchylka od norm. °C	Klasif. měsíce podle teploty*
Leden	-1,9	12,0	-16,4	31	-2,5	0,6	N
Únor	3,1	13,8	-7,4	20	-1,2	4,3	VT
Březen	3,0	19,1	-5,6	26	2,7	0,3	N
Duben	7,0	23,6	-4,9	11	7,0	0,0	N
Květen	13,0	26,2	1,5	0	12,5	0,5	N
Červen	17,0	30,6	5,5	0	15,2	1,8	T
Červenec	18,4	33,1	7,6	0	17,0	1,4	T
Srpen	16,9	29,8	5,2	0	16,8	0,1	N
Září	15,3	30,5	0,4	0	12,7	2,6	VT
Říjen	7,3	23,0	-0,3	1	7,7	-0,4	N
Listopad	2,5	13,8	-7,8	17	2,1	0,4	N
Prosinec	-1,0	10,6	-9,7	29	-0,9	-0,1	N
Rok 2016	8,4	33,1	-16,4	135	7,4	1,0	N

Zdroj: ÚKZÚZ Hr. n. SY

*) Pozn.: Zkratky vysvětleny v tab. 1.3

Tab. 1.3 Klimatologické odchylky od normálu pro teplotu vzduchu

Klimatologická odchylka	Zkratka	Teplota vzduchu (°C) zimní pololetí 10 – 3 měs.	Teplota vzduchu (°C) letní pololetí 4 – 9 měs.
Mimořádně teplý	MT	4,6 a více	3,1 a více
Velmi teplý	VT	3,1 - 4,5	2,1 - 3,0
Teplý	T	1,6 - 3,0	1,1 - 2,0

Normální	N	-1,5 - 1,5	-1,0 - 1,0
Studený	S	-3,0 - -1,6	-2,0 - -1,1
Velmi studený	VS	-4,5 - -3,1	-3,0 - -2,1
Mimořádně studený	MS	-4,6 a méně	-3,1 a méně

Zdroj: ÚKZÚZ Hr. n. SY

Tab. 1.4 Měsíční srážky a jejich hodnocení v roce 2016 na stanici ÚKZÚZ v Hradci nad Svitavou

Měsíc	Srážky součet mm	Počet dní se srážkami do 5 mm	Počet dní se srážkami nad 5 mm	Měsíční sráž. normál mm	Procenta sráž. normál	Klasifikace měsíce podle srážek*
Leden	24,9	20	0	35	71	S
Únor	61,9	15	3	28	221	MV
Březen	33,3	11	2	37	90	N
Duben	55,6	12	2	41	136	V
Květen	71,6	6	4	63	114	N
Červen	49,4	10	4	80	62	S
Červenec	97,8	8	7	79	124	N
Srpen	31,0	6	2	72	43	VS
Září	10,0	5	1	57	18	MS
Říjen	61,1	14	4	40	153	VV
Listopad	33,7	14	2	42	80	N
Prosinec	31,2	13	2	42	74	S
Rok 2016	561,5	134	33	616	91	S

Zdroj: ÚKZÚZ Hr. n. SY

*) Pozn.: Zkratky vysvětleny v tab. 1.5

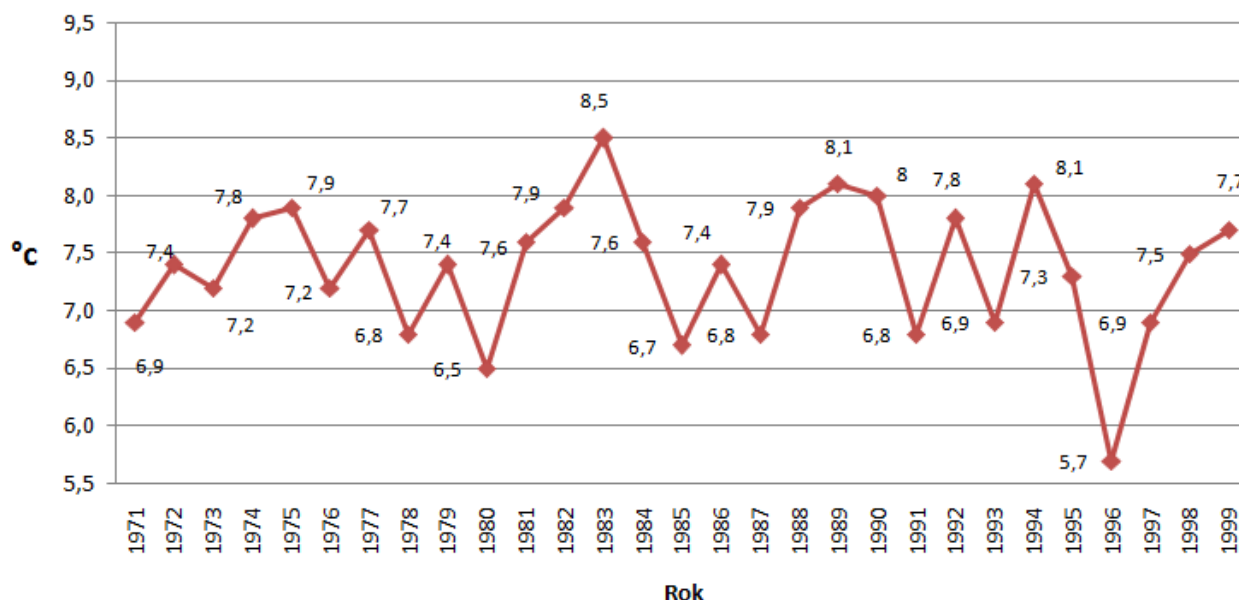
Tab. 1.5 Klimatologické odchylky od normálu pro úhrn srážek

Klimatologická odchylka od normálu	Zkratka	Úhrn srážek (v % normálu)
Mimořádně suchý	MS	pod 25
Velmi suchý	VS	25 - 49
Suchý	S	50 - 74
Normální	N	75 - 125
Vlhký	V	126 - 150
Velmi vlhký	VV	151 - 200
Mimořádně vlhký	MV	nad 200

Zdroj: ÚKZÚZ Hr. n. SY

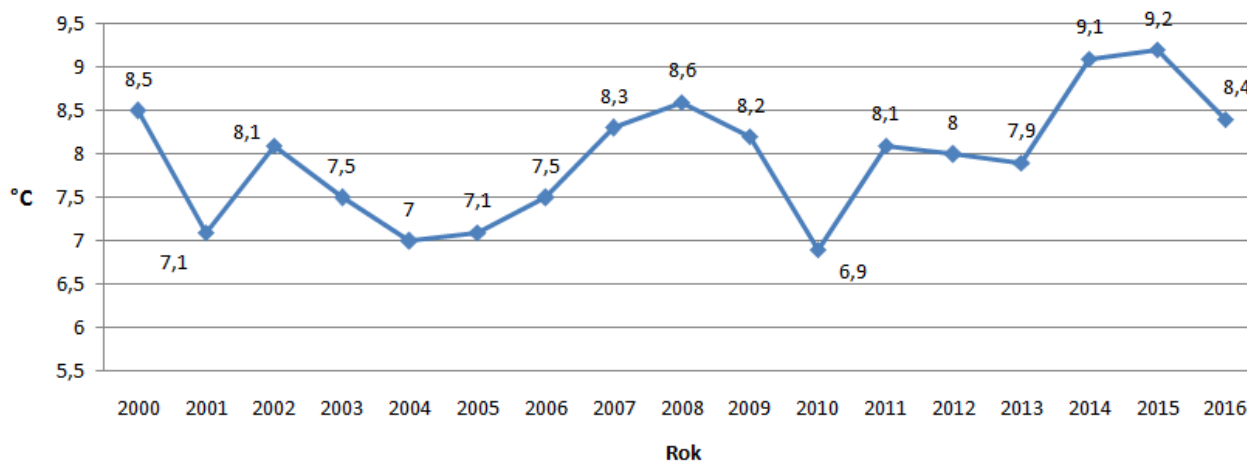
Na obrázku 1.1 a 1.2 je uvedena průměrná teplota za období 1971 – 2016, na obrázku 1.3 a 1.4 pak suma srážek za období 1971 – 2016.

Obrázek 1.1 Průměrná teplota za období 1971-1999 naměřená na stanici ÚKZÚZ v Hradci nad Svitavou

Zdroj: ÚKZÚZ Hr. n. SY

Obrázek 1.2 Průměrná teplota za období 2000-2016 naměřená na stanici ÚKZÚZ v Hradci nad Svitavou

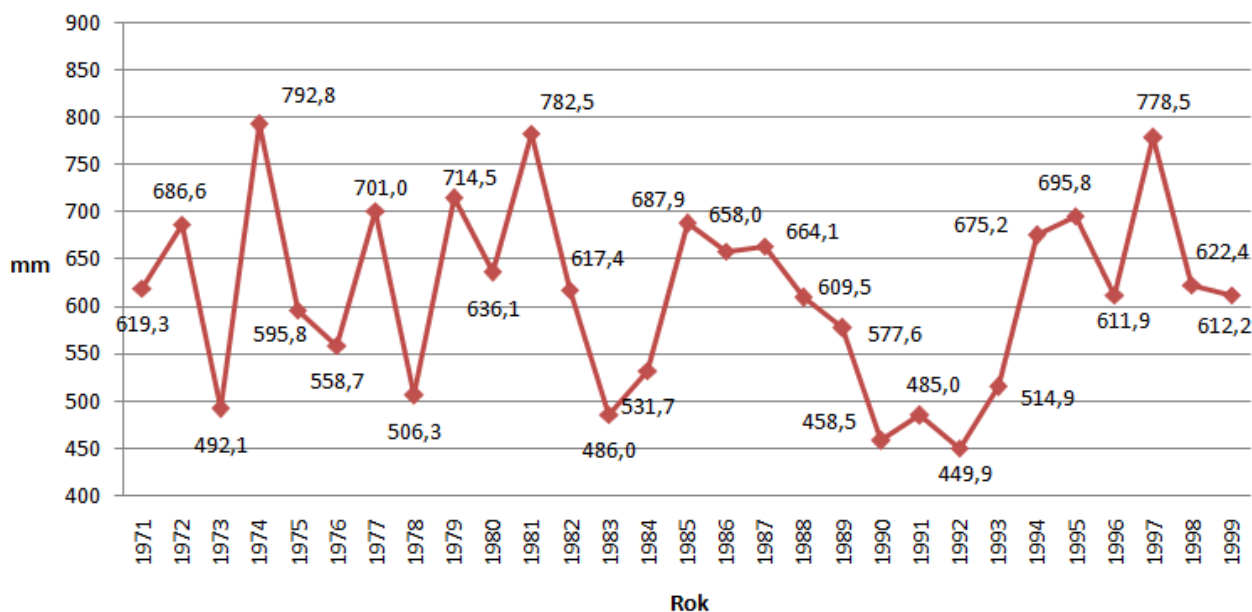

Zdroj: ÚKZÚZ Hr. n. SY

Teplotní normál: +7,4 °C (+6,5 °C do roku 2003)

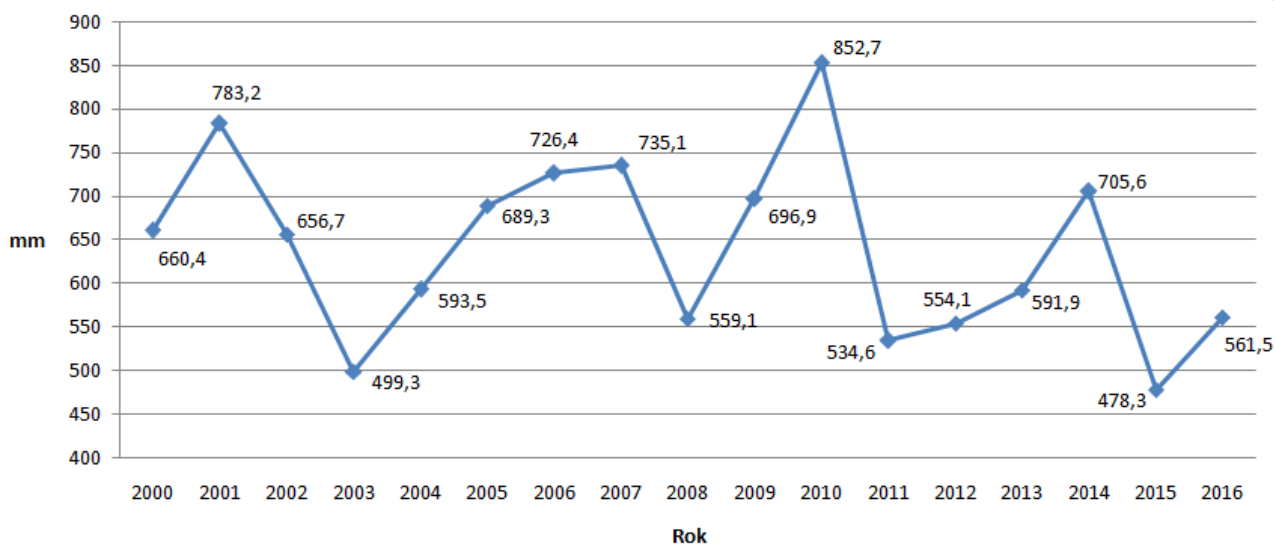
Průměrná roční teplota v roce 2016: +8,4 °C

Obrázek 1.3 Suma srážek za období 1971 – 1999 naměřená na stanici ÚKZÚZ v Hradci nad Svitavou

Zdroj: ÚKZÚZ Hr. n. SY

Obrázek 1.4 Suma srážek za období 2000 – 2016 naměřená na stanici ÚKZÚZ v Hradci nad Svitavou

Zdroj: ÚKZÚZ Hr. n. SY

Srážkový normál: 616 mm (624 mm do roku 2003)

Suma srážek v roce 2016: 561,5 mm

Společně s porovnáním průměrných denních teplot a srážek je sledována i klimatologická charakteristika daného roku. V tabulce 1.6 je uvedeno porovnání jednotlivých let za období 1997–2016. Hodnocení vychází z klimatologické charakteristiky. Charakteristika průměrné teploty a úhrnu srážek je dána odchylkou od ročních normálů.

Tab. 1.6 Klimatologická charakteristika kalendářních roků v období 1997 – 2016

Rok	Průměrná teplota vzduchu		Úhrn srážek	
	Hodnota (°C)	Charakteristika	Hodnota (mm)	Charakteristika
1997	6,9	Normální	778,5	Vlhký
1998	7,5	Normální	622,4	Normální
1999	7,7	Teplý	612,2	Normální
2000	8,5	Velmi teplý	660,4	Normální
2001	7,1	Normální	783,2	Vlhký
2002	8,1	Teplý	656,7	Normální
2003	7,5	Normální	499,3	Suchý
2004	7,0	Normální	593,5	Normální
2005	7,1	Normální	689,3	Vlhký
2006	7,5	Normální	726,4	Vlhký
2007	8,3	Normální	735,1	Vlhký
2008	8,6	Normální	559,1	Normální
2009	8,2	Normální	696,9	Vlhký
2010	6,9	Normální	852,7	Velmi vlhký
2011	8,1	Normální	534,6	Suchý
2012	8,1	Normální	554,1	Suchý
2013	7,9	Normální	591,9	Normální
2014	9,1	Teplý	705,6	Normální
2015	9,2	Teplý	478,3	Suchý
2016	8,4	Normální	561,5	Suchý

Zdroj: ÚKZÚZ Hr. n. SY

„Ekoznámka 2017“ – 1. místo v kategorii Voda ve všech podobách

Marek Bódis, Základní škola Svitavy, Riegrova 4

2 VODA

2.1 PROTIPOVODŇOVÁ OPATŘENÍ

2.1.1 AKTUÁLNÍ STAV PŘÍPRAV A REALIZACE PROTIPOVODŇOVÝCH OPATŘENÍ VE SVITAVÁCH

Na konci měsíce října 2016 byly zahájeny stavební práce na dokončení protipovodňové úpravy řeky Svitavy ve městě. Konkrétně se jedná o úsek řeky od Svitavského rybníka po Komenského náměstí, kde dojde ke zkapacitnění koryta řeky, zbudování ochranných zídek a přeložek inženýrských sítí a zároveň k rekonstrukci mostů a lávek. Celková délka upravovaného koryta je 1,4 km.

Stavební práce byly zahájeny v horní části úpravy, tj. od Svitavského rybníka za areálem společnosti TOS Svitavy. V jarních měsících roku 2017 se pak stavební práce přesunuly do intravilánu města, postupně na úsek řeky mezi ul. Říční a Lanškrounská a následně pak podél ul. Bezručova a U Tří dvorů. Termín ukončení díla je stanoven až na březen 2019.

Investorem této akce je správce vodního toku, kterým je Povodí Moravy, s.p. Na spolufinancování nákladů díla ve výši 54,7 mil. Kč se bude, kromě dotace ministerstva zemědělství a prostředků správce toku, podílet významnou měrou i město Svitavy, které ze svého rozpočtu uvolní 6 mil. Kč. Částka ve výši 3 mil. Kč již byla uvolněna v květnu 2017, zbývající částka 3 mil. ve výši bude uvolněna v roce 2018.

Část díla, především zrekonstruované mosty a lávky, nové výsadby dřevin a část přeložek inženýrských sítí, bude po dokončení převedena do majetku či správy města.

Dokončením úpravy řeky Svitavy bude završena dlouhodobá spolupráce města s Povodím Moravy, s.p. na protipovodňových úpravách tohoto toku ve městě, které byly zahájeny první etapou již v roce 1999.

Významné je, že se městu daří realizovat protipovodňová opatření jak se správci vodních toků, k čemuž dochází v tomto případě s Povodím Moravy, s.p., v minulosti pak se Zemědělskou a vodohospodářskou správou v případě Lačnovského potoka, tak i s dalšími subjekty, o čemž svědčí budování nového poldru na Studeném potoce, jehož investorem je Státní pozemkový úřad.

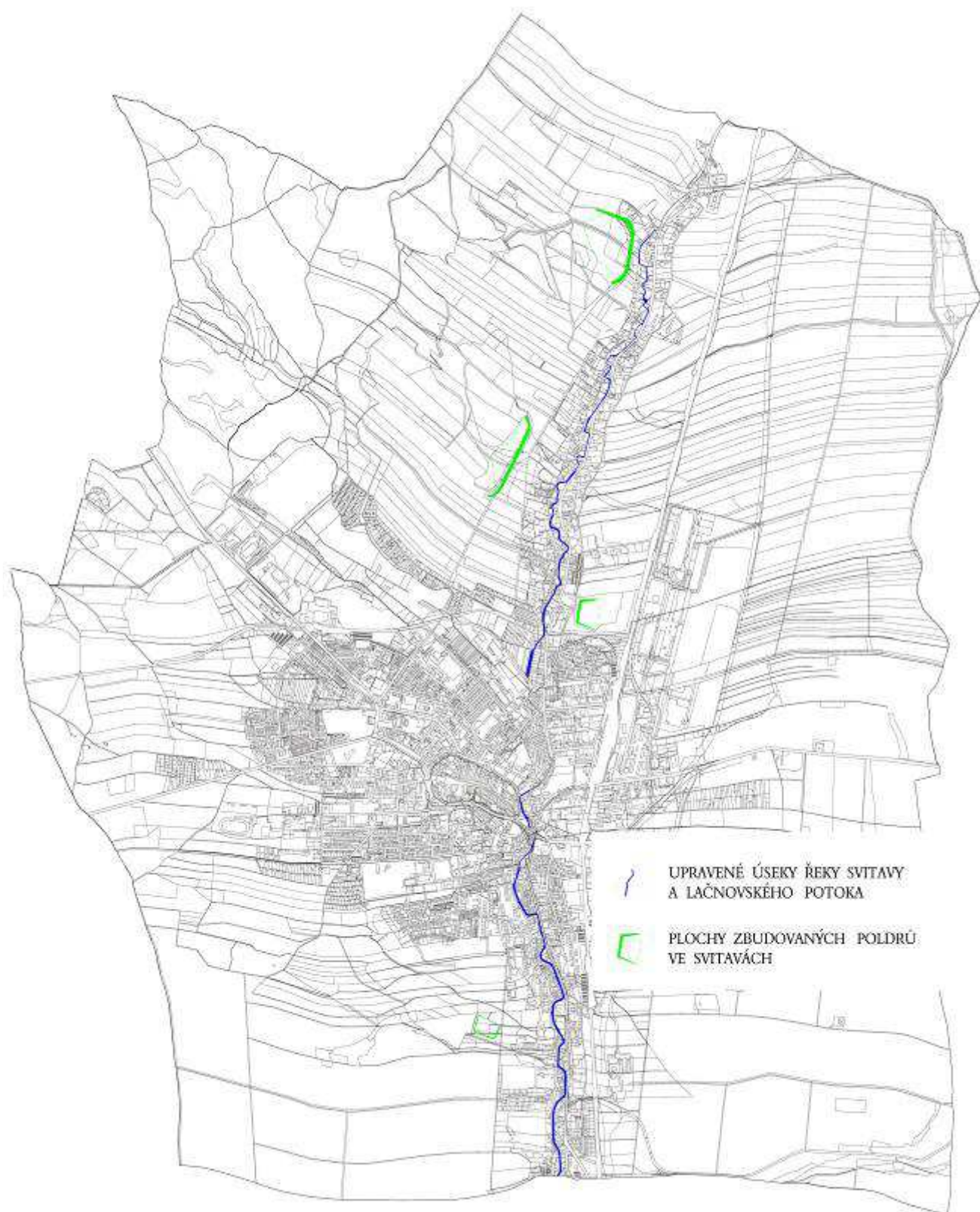
Přes provedená protipovodňová opatření nelze ve Svitavách zajistit úplnou a komplexní ochranu před účinky extrémních srážek, dlouhotrvajících srážek a jarního tání sněhu. S ohledem na skutečnost, že se naše město nachází v horní části povodí, nelze s dostatečnou rezervou reagovat na vznik nepříznivých povětrnostních stavů. Velmi se osvědčila opatření na zachycení vody v krajině, kdy je ve zbudovaných suchých retenčních nádržích zachycována voda, která by jinak způsobila rozlívání vodních toků ve městě i v obcích níže po toku řeky Svitavy. Podél vodotečí ve městě je pak pro ochranu stávajících objektů využíváno ochranných zídek.

Je snahou zajistit zpracování dalších stupňů projektové přípravy těchto vodních děl tak, aby se město mohlo ucházet o získání prostředků na jejich realizaci z národních a evropských zdrojů. V současné době je rozpracována projektová dokumentace pro zbudování suchých retenčních nádrží. První lokalita zahrnuje území nad ul. U Tří mostů, Pod Viaduktem, Slovenská a Zámecká. Toto území bylo dne 16.8.2010 postiženo lokální záplavou, která byla způsobena extrémní krátkodobou srážkou na poměrně malém území ve východní části města. Druhá lokalita pak zahrnuje území nad areálem firem Ptáček a Nekvinda na ul. Průmyslová a území nad ul. Olomoucká a 5. května, včetně území nad budoucím obchvatem v městské části Moravský Lačnov.

Dalším územím, pro které se zpracovává projektová dokumentace pro územní řízení, je lokalita Studeného potoka v úseku od podchodu této vodoteče pod železniční tratí Svitavy – Ždírec u Skutče po vtok do zatrubněné části vodoteče nad ulicí Sokolovská a dále lokalita na ul. U Mlýna a Kapitána Jaroše.

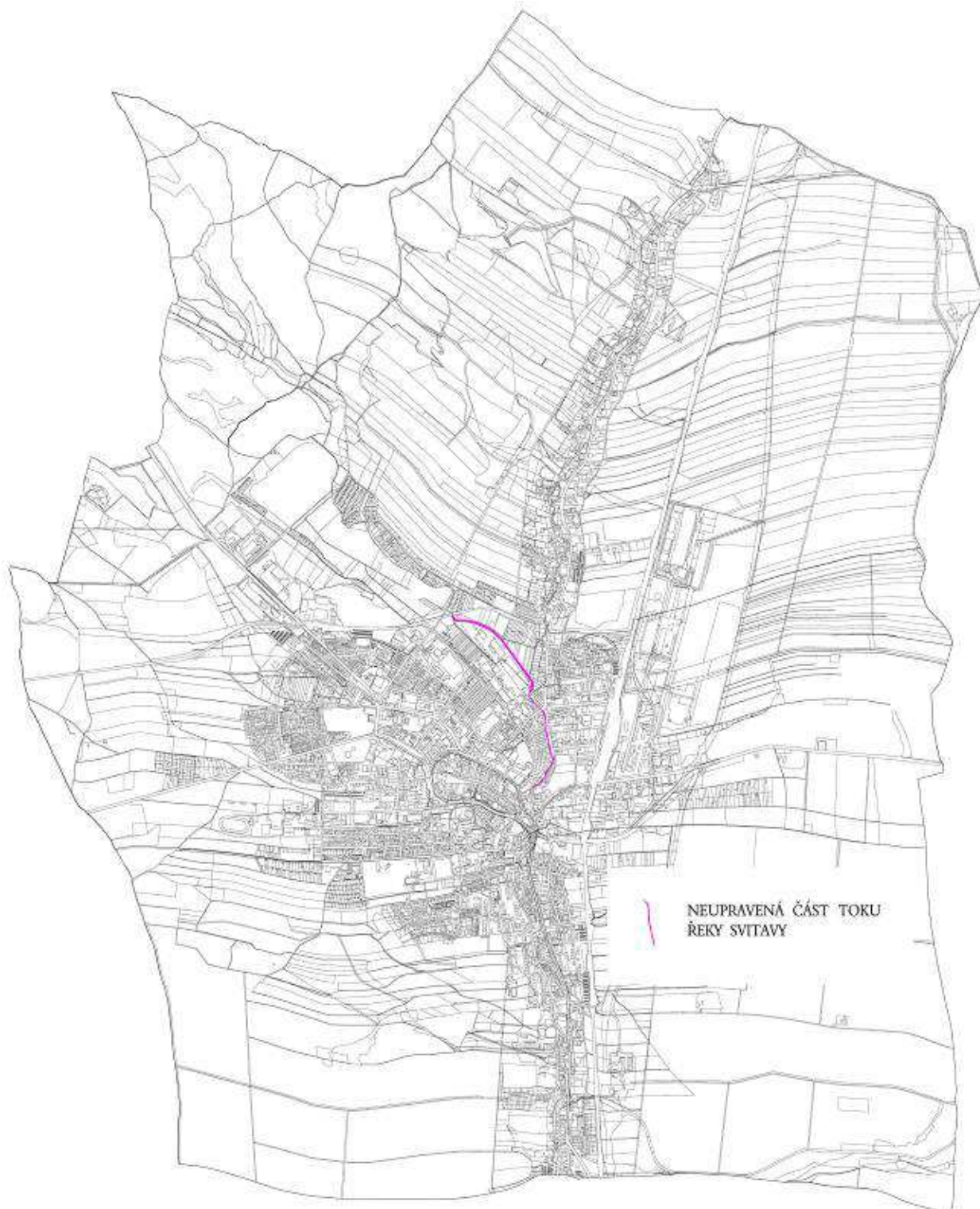
Na obrázku 2.1 jsou uvedeny upravené úseky řeky Svitavy a Lačnovského potoka a plochy zbudovaných suchých poldrů. Doposud neupravená část toku řeky Svitavy je uvedena na obrázku 2.2.

Obr. 2.1 Upravené úseky řeky Svitavy a Lačnovského potoka a plochy zbudovaných suchých poldrů ve Svitavách

Vypracoval: OI MěÚ Svitavy

Obr. 2.2 Neupravená část toku řeky Svitavy ve Svitavách

Vypracoval: OI MěÚ Svitavy

2.1.2 VÝDAJE NA PROTIPOVODŇOVÁ OPATŘENÍ

Prostředky vynaložené na realizaci protipovodňových opatření na řece Svitavě a Lačnovském potoce v období 1999-2017 jsou uvedeny v tab. 2.1.

Tab. 2.1 Prostředky vynaložené na protipovodňové opatření na řece Svitavě a Lačnovském potoce v období 1999-2017

rok	investiční akce	náklady (v tis. Kč vč. DPH)	investor
1999	Obnova retenční schopnosti rybníka Rosnička	10.500	město Svitavy
1999-2000	I. etapa protipovodňových opatření na řece Svitavě (v úseku od ul. U Tří Dvorů po světelnou křižovatku) - příprava území na Komenského náměstí (demolice školy a její přemístění na ul. Kijevskou), přeložky inženýrských sítí, lávky	8.500	město Svitavy
	- výstavba kanalizace	4.000	VODA A SPORT s.r.o.
	- přeložka koryta řeky Svitavy, zkapacitnění koryta, přeložky inženýrských sítí	20.000	Povodí Moravy s.p.
2000-2001	Výstavba suchého poldru v Moravském Lačnově	4.500	město Svitavy
2004-2005	II. etapa protipovodňových opatření na řece Svitavě (v úseku od světelné křižovatky po obec Hradec nad Svitavou)		
	- rekonstrukce mostů a lávek, přeložky inženýrských sítí	14.000	město Svitavy
	- zkapacitnění koryta řeky Svitavy, výstavba ochranných zídek, přeložky inženýrských sítí	40.000	Povodí Moravy s.p.
	I. etapa protipovodňových opatření na Lačnovském potoce		
	- rekonstrukce mostů a lávek, přeložky inženýrských sítí	7.000	město Svitavy

	- zkapacitnění koryta Lačnovského potoka v délce 1,2 km od soutoku s řekou Svitavou, výstavba dvou suchých poldrů, přeložky inženýrských sítí, výkupy pozemků	35.000	Zemědělská a vodohospodářská správa s.p.
2006	- projektové dokumentace a studie na III. etapu řeky Svitavy - manipulační řády pro poldry v majetku města	368	město Svitavy
2007	- projekt na protipovodňová a protierozní opatření ORP Svitavy	500	Pardubický kraj
2008	- projekt na rekonstrukci mostů a lávek na Lačnovském potoce a řece Svitavě	1.392	Město Svitavy
	- zkapacitnění koryta Lačnovského potoka	5.000	Zemědělská a vodohospodářská správa s.p.
2009	- Projekt zkapacitnění koryta Lačnovského potoka	28.190	Zemědělská a vodohospodářská správa s.p.
	- PD zkapacitnění mostů a lávek v rámci akce Svitavy, Svitavy – zajištění průtočnosti koryta III. etapa	557	město Svitavy
	- Lačnovský potok (mosty, lávky)	6.225	město Svitavy
2010	- Lačnovský potok (mosty, lávky)	5.653	město Svitavy
2011	Svitava, Svitavy – zajištění průtočnosti koryta III. etapa - PD k záborům dotčených pozemků	63	město Svitavy
2012	- převedení povrchových vod Svitavský Dolní rybník	29	město Svitavy
	- zadržení povrchových vod ve východní části města Svitavy	88	
2013	zadržení povrchových vod ve východní části města Svitavy	159	město Svitavy
2014	- zadržení povrchových vod ve východní části města Svitavy a příprava Studeného potoka	458	město Svitavy
2015	Studený potok - PD vodohospodářská opatření – II.etapa	229	město Svitavy

Voda

2016	Příprava zbudování suchých retenčních nádrží a úprava Studeného potoka	206	město Svitavy
2017	Svitava, Svitavy – zvýšení kapacity koryta III. etapa	3.000	město Svitavy
Prostředky vynaložené na realizaci protipovodňových opatření ve Svitavách v období 1999-2017		195.617	

Zdroj: OŽP MěÚ SY

2.2 PITNÁ VODA

2.2.1 ZPRÁVA O PROVOZU SKUPINOVÉHO VODOVODU SVITAVY ZA ROK 2016

Skupinový vodovod Svitavy od 1.1.2010 provozuje Vodárenská Svitavy s.r.o. na základě Smlouvy o provozu vodovodů a kanalizací pro veřejnou potřebu ze dne 6.10.2009 a dle schváleného provozního řádu. Zásobování vodou zajišťuje provozovatel vodovodu pro města Svitavy a obce Koclířov, Hřebeč, Kamenná Horka, Vendolí, Ostrý Kámen, Karle, Javorník. Na základě nově uzavřené smlouvy na vodu předanou pro obec Kukle z vodovodní sítě Javorníka bylo v roce 2016 fakturováno 965 m³. Obec Hradec nad Svitavou v uplynulém roce předanou vodu neodebírala. V roce 2016 byly využívány zdroje Olomoucká a Čtyřicet Lánů a z jednotlivých lokalit a zvodněných vrstev byla čerpána voda v uvedeném množství a kvalitě uvedených v tabulce 2.2.

Tab. 2.2 Informace o množství a kvalitě využití zdrojů pitné vody pro zásobování obcí Skupinového vodovodu Svitavy v roce 2016

Prameniště – lokalita (zdroj)	Zvodeň	Vydatnost (l/s)	Povolený odběr *) (l/s ; m³/rok)	Výroba za rok 2016 (m³/rok)	Průměr NO₃ za rok 2016 (mg/l)
Čtyřicet Lánů (SV1-2)	střední turon	60	60 ; 112368	13 227	43,65
Čtyřicet Lánů (SV3, SV4)	spodní turon	12	25 ; 787632	682 436	15,1
Olomoucká (S1-3)	střední turon	65	65 ; 476636	16 004	42,8
Olomoucká (S4,S5)	spodní turon	28	15 ; 473364	442 819	2,15

Zdroj: Vodárenská Svitavy s.r.o.

*) Povolené množství odběru podzemní vody za rok je v tabulce uvedeno dle rozhodnutí pro celá prameniště Olomoucká a Lány.

Kontrola kvality vody byla zajišťována rozborů dle „Programu kontroly jakosti pitných vod na rok 2016“ na základě požadavků zák. č. 471/2005 Sb., o ochraně veřejného zdraví. Odběry vzorků prováděla na základě smlouvy Orlická Laboratoř s.r.o. Průměrná kvalita vody přepočtená podle čerpaného množství byla 10,23 mg/l dusičnanů. Z prameniště Lány byla dodávána voda v průměrné kvalitě 15,94 mg/l dusičnanů a z prameniště Olomoucká 4,52 mg/l. Hygienické zabezpečení pitné vody chlorem bylo zajišťováno průběžně automatickým dávkováním v závislosti na čerpaném množství.

Hodnocení kvality pitné vody je souborem mnoha ukazatelů a hodnocení. Na základě provedených měření provozovatele (Vodárenská Svitavy s.r.o.) i Krajská hygienická stanice Pardubického kraje - územní pracoviště Svitavy je pitná voda ve vodovodní síti ve Svitavách ve velmi dobré kvalitě. Údaje o kvalitě pitné vody jsou uvedeny v tabulce 2.3. Jedná se o výtah z kompletních rozborů prováděných smluvní laboratoří provozovatele vodovodu.

Tab. 2.3 Kvalita pitné vody ve veřejném vodovodu ve Svitavách v roce 2016

Ukazatel	Jednotka	Limit	Průměr	Max.	Min.	Počet stanovení
enterokoky	KTJ/100ml	max.0	0	0	0	11
Escherichia coli	KTJ/100ml	max.0	0	0	0	10
koliformní bakterie	KTJ/100ml	max.0	0	0	0	10
abioseston	%	max.10	1	<1	1	2
mikroskop. obraz: počet org.	jedinci/ml	max.50	0	0	0	2
mikroskop. obraz: živé org.	jedinci/ml	max.0	0	0	0	2
kultivovatelné organismy při 22 °C	KTJ/ml	max.200	16,6	82	0	10
kultivovatelné organismy při 36 °C	KTJ/ml	max.20	4,5	26	1	10
1,2-dichlorethan	µg/l	max.3	0,3	<0,3	<0,3	2
amonné ionty	mg/l	max.0,50	0,05	<0,05	<0,05	10
antimon	µg/l	max.5,0	0,8	<0,8	<0,8	2
arsen	µg/l	max.10	1	<1	<1	2
barva	mg/l Pt	max.20	5	<5	<5	10
benzen	µg/l	max.1,0	0,1	<0,1	<0,1	2
benzo(a)pyren	µg/l	max.0,010	0,002	<0,002	<0,002	2
bór	mg/l	max.1,0	0,02	<0,02	<0,02	1
bromičnany	µg/l	max.10	2,5	<2,5	<2,5	2
TOC	mg/l	max. 5,0	1,69	1,69	1,00	10
dusičnany	mg/l	max.50	13,13	19,4	1,8	11
dusitany	mg/l	max.0,50	0,02	<0,03	<0,02	10
dusičnany+dusitany		max.1	0,129	0,39	0,10	10
fluoridy	mg/l	max.1,5	<0,10	<0,10	<0,10	2
hliník	mg/l	max.0,20	0,02	<0,02	<0,02	2
hořčík	mg/l	20 - 30	5,83	8,08	5,75	11
chlor volný	mg/l	max.0,30	0,035	0,06	<0,03	10
chlorthen	µg/l	max.0,50	0,17	<0,17	<0,17	2
chloridy	mg/l	max.100	7,67	10,7	3,4	11
chrom celkový	µg/l	max.50	1	<1	<1	2
chuť	stupeň	max.2	0	0	0	11
kadmium	µg/l	max.5,0	0,5	<0,5	<0,5	2
konduktivita	mS/m	max.125	44,17	46,30	43,10	11
kyanidy celkové	mg/l	max.0,050	0,003	<0,003	<0,003	2
mangan	mg/l	max.0,050	0,01	<0,01	<0,01	3
měď	µg/l	max.1000	0,010	0,010	0,010	1

Voda

nikl	µg/l	max.20	1	<1	<1	2
olovo	µg/l	max.25	1	<1	<1	2
pach	stupeň	max.2	0	0	0	10
atrazin	µg/l	max.0,10	0,021	0,021	0,021	1
desethylatrazin	µg/l	max.0,10	0,032	0,032	0,032	1
chlorpyrifos	µg/l	max.0,10	0,005	0,005	<0,005	1
chlortoluron	µg/l	max.0,10	0,010	0,010	<0,010	1
isoproturon	µg/l	max.0,10	0,010	0,010	<0,010	1
2,4-D	µg/l	max.0,10	0,010	0,010	<0,010	1
MCPA	µg/l	max.0,10	0,010	0,010	<0,010	1
benzo(k)fluoranthen		6,5 - 9,5	7,61	7,75	7,51	11
benzo(g,h,i)perylene	µg/l		0,002	<0,002	<0,002	2
indeno(1,2,3-cd)pyren	µg/l		0,002	<0,002	<0,002	2
PAUsuma	µg/l		0,002	<0,002	<0,002	2
rtuť	µg/l		0,002	<0,002	<0,002	2
selen	µg/l	max.0,10	0	0	0	2
sírany	µg/l	max.1,0	0,2	<0,2	<0,2	2
sodík	µg/l	max.10	1	<1	<1	2
tetrachloreten	mg/l	max.250	31,94	34,7	26,9	11
trichlorethen	mg/l	max.200	1,033	1,20	0,90	3
TCE+PCE	µg/l	max.10	0,80	<0,80	<0,80	2
chloroform	µg/l	max.10	0,40	<0,40	<0,40	2
bromoform	µg/l	max.10	0	0	0	2
đibromchlormethan	µg/l	max.30	1,20	1,60	<0,80	2
bromdichlormethan	µg/l		0,30	<0,30	<0,30	2
trihalomethany	µg/l		0,20	<0,20	<0,20	2
vápník	µg/l		0,20	<0,20	<0,20	2
vápník + hořčík	µg/l	max.100	0,80	1,60	0	2
zákal	mg/l	40 - 80	90,79	87,90	77,10	11
železo	mmol/l	2,0 - 3,5	2,33	2,43	2,25	11
objemová aktivita radonu	ZF(n)	max.5	1,0	1,00	<1,0	10
celk. objemová aktivita alfa	mg/l	max.0,20	0,027	0,05	0,02	11
celk. objemová aktivita beta	Bq/l	max.300	6,80	6,80	6,80	1
teplota	°C		12,50	16,8	8,2	10

Zdroj: Vodárenská Svitavy s.r.o.

Vodárenská Svitavy s.r.o. provádí fakturaci vodného dle harmonogramu s čtvrtletní a pololetní fakturací u odběratelů bez záloh a roční se zálohami z toho důvodu, že není uzavřen celoroční cyklus fakturace u všech odběru, proto jsou k ročnímu přehledu o výrobě dopočítány dohadné m³. V roce 2016 bylo vyfakturováno o cca 13 000 m³ méně, jak v roce předcházejícím. Uvedený pokles fakturace nelze přesně specifikovat na určitý okruh odběratelů, jelikož se jedná o mírný pokles odběrů u velké většiny zákazníků. Celkový poměr ztrát oproti roku 2015 poklesl o 1,47%. Podařilo se snížit celkové ztráty v okolních obcích, v samotném městě došlo k minimálnímu nárůstu. Výroba vody, fakturace, vlastní spotřeba a ztráty po jednotlivých obcích za rok 2016 jsou uvedeny v tabulce 2.4.

Tab. 2.4 Výroba vody, fakturace, vlastní spotřeba a ztráty v jednotlivých obcích za rok 2016

Skupinový vodovod Svitavy 2016	Výroba (m ³)	Fakturace (m ³)	Vl. spotř. (m ³)	Ztráty (m ³)	Ztráty celkem (%)	Ztráty v síti (%)
Svitavy	955208	758062	20060	197146	20,64	18,54
Vendolí	61437	51100	1290	10337	16,83	14,73
O. Kámen, Karle	28208	22253	592	5955	21,11	19,01
Javorník	19908	18426	418	1483	7,45	5,35
Koclířov, Hřebeč	51828	30781	1088	21047	40,61	38,51
Kamenná Horka	20928	13049	439	7879	37,65	35,55
Hradec n. Sv.	0	0	-	-	-	-
Kukle	965	965	-	-	-	-
Celkem	1138 482	894636	23888	243847	21,42	19,32

Zdroj: Vodárenská Svitavy s.r.o.

Tab. 2.5 Výroba, fakturace a ztráty za roky 2000-2016

Rok	Výroba (m ³)	Fakturace (m ³)	Ztráty (m ³)	Vl. spotř. (m ³)	Ztráty celkem (%)	Ztráty v síti (%)
2000	1.789.000	1.086.391	702.609	27.852	39,27	37,72
2001	1.684.092	1.106.460	577.632	24.970	34,30	32,82
2002	1.652.871	1.100.500	552.371	15.880	33,42	32,46
2003	1.648.029	1.078.496	569.533	17.180	34,56	33,52
2004	1.320.663	1.030.984	289.679	3.600	21,93	21,66
2005	1.362.274	1.004.868	357.406	20.890	26,24	24,70
2006	1.370.120	1.018.824	351.296	13.900	25,64	24,63
2007	1.382.996	1.023.759	359.237	15.750	25,98	24,84
2008	1.313.809	993.493	28.300	320.316	24,38	22,23
2009	1.337.724	1.099.160	23.800	238.564	17,83	16,05
2010	1.219.687	1.002.551	21.954	21.954	17,80	16,00
2011	1.260.952	944.857	316.095	23.566	25,06	23,20
2012	1.231.598	968.020	263.938	19.465	21,43	19,85
2013	1.170.065	922.474	247.591	13.765	21,16	19,98
2014	1.181.752	905.366	251.751	24.635	23,39	21,30
2015	1.176.730	907.322	269.408	25.316	22,89	20,74
2016	1.138.482	894.635	243.847	23.888	21,42	19,32

Zdroj: Vodárenská Svitavy s.r.o.

V roce 2016 došlo k nárůstu poruch na vodovodní síti zejména v obcích Vendolí a Koclířov, kde se jejich výskyt projeví okamžitě na zvýšeném průtoku do obce monitorovaném dispečinkem. Vyhledávání a lokalizace poruch na síti ve městě je obtížnější z hlediska její rozsáhlosti a zejména skrytým únikům do kanalizace. Oproti obcím, kde se únik vody většinou projeví průsakem na okolním terénu. Přehled odstraněných poruch na skupinovém vodovodu Svitavy v členění po obcích v roce 2016 je uveden v tabulce 2.6

Tab. 2.6 Poruchy na SVS odstraněné v roce 2016

Obec	Poruchy			
	Hlavní řady		Vodovodní přípojky	Armatury
	Lomy	Hrdla		
Svitavy	13	4	28	3
Koclířov	14	0	2	0
Kamenná Horka	0	0	1	0

Hřebeč	1	0	0	0
Javorník	0	0	0	0
Vendolí	8	0	2	2
Ostrý Kámen	1	0	0	0
Karle	2	0	1	0
Celkem	39	4	34	5

Zdroj: Vodárenská Svitavy s.r.o

Údržba na objektech a vodovodních řadech probíhala dle schváleného provozního řádu. Z investičních akcí financovaných vlastníkem vodovodu byla provedena rekonstrukce vodovodního řadu na ulici Pražská a Sokolovská. Byly provedeny výměny a opravy sekčních šoupátek a hydrantů na vodovodní síti

2.3 ODPADNÍ VODA

2.3.1 ZPRÁVA O PROVOZU MĚSTSKÉ KANALIZACE

Kanalizace byla v roce 2016 provozována v souladu s provozním řádem kanalizace a kanalizačním řádem města Svitavy.

O stavu kanalizace je majitel provozovatelem průběžně informován. Jsou prováděny kamerové prohlídky. Protokoly z těchto prohlídek, včetně vyhodnocení stavu kanalizace, jsou archivovány na ČOV Svitavy. Považujeme za nutné zdůraznit, že pravidelné kamerové prohlídky přispívají nejen k zachycení aktuálního stavu potrubí, ale v praxi znamenají i prevenci proti případným haváriím na kanalizační síti.

Z provozních prostředků byla v roce 2016 řešena mimo jiné tato nápravná opatření:

- odstranění havárie na ul. U Cementárny 2 (oprava rozpadlé šachty)
- odstranění havárie na ul. Horská (propadlý strop kanalizace)
- frézování nateklého betonu v šachtě na ul. T.G. Masaryka před objektem č. 3
- frézování nateklého betonu v potrubí na nám. Míru mezi č.o 80 - 90

V průběhu roku byla prováděna běžná údržba tj. kontrola, čištění a drobné opravy kanalizace v souladu s provozním řádem kanalizace. Průběžně bylo zajišťováno čištění a údržba tlakovými vozy dodavatelských firem a čistící technikou provozovatele, Vodárenská Svitavy s.r.o..

Počet hlášených poruch na kanalizačních přípojkách za rok 2016 ve Svitavách je 91. Celkový počet poruch /zásahů/ na veřejné kanalizaci 29. Všechny poruchy byly včas odstraněny, nedošlo ke škodám na majetku.

Za přispění dotačních prostředků a nájemného byla v roce 2016 provedena rekonstrukce kanalizace v ul. Pražská, Sokolovská a T.G. Masaryka I. etapa.

Jako každoročně byla provedena pravidelná deratizace kanalizační sítě.

2.3.2 ZPRÁVA O PROVOZU MĚSTSKÉ ČISTÍRNY ODPADNÍCH VOD

Provoz ČOV byl v roce 2016 zabezpečován v souladu s:

- Provozním řádem pro trvalý provoz ČOV
- Podmínkami stavebního povolení k vypouštění odpadních vod pro období trvalého provozu, vydaného OŽPZ KÚ Pardubického kraje.

Stavební povolení bylo vydáno rozhodnutím OŽPZ Pardubického kraje ze dne 27.8.2008. Tímto rozhodnutím bylo současně povoleno vypouštění odpadních vod pro období výstavby, zkušebního provozu a pro období trvalého provozu ČOV.

Na žádost města Svitavy bylo OŽPZ KÚ Pardubického kraje prodloužena účinnost povolení k vypouštění pro období výstavby nejdéle do 30.6.2014, účinnost povolení k vypouštění pro období zkušebního provozu na dobu 12 měsíců, nejdéle do 30.6.2015 a účinnost povolení k vypouštění pro období trvalého provozu, nejdéle od 1.7.2015, do 31.12.2016.

Z tohoto důvodu provozovatel ČOV v zastoupení majitele požádal dne 27.8.2016 OŽPZ KÚ Pardubického kraje o prodloužení povolení k vypouštění. Dne 26.9.2016 bylo KrÚ vydáno nové povolení k vypouštění č.j. KrÚ 66452/2016 s omezenou platností do 31.12.2021.

Významnou událostí pro ČOV Svitavy je připojení sousedních obcí, kdy celkový počet nově napojených ke konci roku 2016 je 1038 obyvatel pro obec Radiměř, 1615 obyvatel pro obec Hradec nad Svitavou a 870 obyvatel z obce Vendolí.

Chemicko-technologické hodnocení provozu ČOV

Tab. 2.7 Srovnání skutečných průtoků na ČOV s projektovanými parametry

		skutečnost 2016	projekt
Q _{roční}	m ³ /rok	1 356 000	2 300 000
Q _{prům}	m ³ /den	3 705	6300
Q _{prům}	l/s	42,9	73,0

Zdroj: Vodárenská Svitavy s.r.o

Hodnocení dosažených výsledků

V následující tabulce 2.9 je provedeno zhodnocení účinnosti čištění a porovnání dosahovaných výsledků s požadavky vydaného vodohospodářského rozhodnutí pro trvalý provoz (č.j. KrÚ 66452/2016) ze dne 26.9.2016. Pro vyhodnocení byly použity hodnoty průměrných koncentrací přiváděného a vypouštěného znečištění. Hodnoty denních, resp. ročních látkových toků byly vypočteny pro průměrný denní průtok 3 705 m³/d, resp. roční průtok 1 356 000 m³/rok.

Tab. 2.9 Kvalita vyčištěných vod 2016

Ukazatel	Přiváděné znečištění			Vypouštěné znečištění			Účinnost %	VH rozhodnutí – trvalý provoz		
	mg/l	kg/d	t/rok	prům. mg/l	max. mg/l	t/rok		„p“ mg/l	„m“ mg/l	t/rok
CHSK _{Cr}	733	2 714,8	993,6	33	50	44,4	95,5	60	100	80,5
BSK ₅	256	947,6	346,8	5	22	6,8	98,1	14	20	13,8
NL	332	1 229,9	450,1	8	21	10,3	-	16	25	16,1
Ukazatel	mg/l	kg/d	t/rok	prům. mg/l	max. mg/l	t/rok	%	„průměr“ mg/l	„m“ mg/l	t/rok
N celk.	66,1	244,7	89,6	12,2	25,8	16,5	81,6	14	25	32,2
P celk.	9,3	34,5	12,6	0,64	2,3	0,9	93,1	0,75	2,5	1,73
Průtok ČOV	1 356 000 m ³ /rok			1 356 000 m ³ /rok			-	2 300 000 m ³ /rok		

Zdroj: Vodárenská Svitavy s.r.o

Z provedených rozborů je patrné, že po celou dobu sledovaného období vykazovala čistírna setrvale vysoké čistící efekty. Ve všech sledovaných ukazatelích byly s rezervou splněny předepsané hodnoty „p“ a „průměr“ platného povolení k nakládání s vodami. K velmi mírnému překročení povolené hodnoty „m“ došlo pouze jedenkrát u parametru BSK₅ a u parametru Nc v období zhoršeného průběhu nitrifikace v důsledku nízkých teplot aktivační směsi.

Současné množství vypouštěných odpadních vod rovněž s dostatečnou rezervou splňuje požadavek platného povolení k nakládání s vodami.

Kalové hospodářství

Údaje o produkci kalu na ČOV Svitavy za rok 2016 jsou uvedeny v tabulce 2.9.

Tab. 2.9 Produkce kalu v roce 2016

Surový kal + přebytečný	15 477 m ³ /rok + 42,3 m ³ /den
Odvodněný kal	1 642 t (cca 24,2 % sušiny)

Zdroj: Vodárenská Svitavy s.r.o

V roce 2016 byly veškeré produkované odvodněné kaly předávány smluvnímu odběrateli – fa ENVIROX s.r.o., Praha

Provoz ČOV z hlediska platných předpisů

Dne 6.6.2016 provedli pracovníci oddělení ochrany vod ČIŽP OI Hradec Králové kontrolu provozu ČOV Svitavy. Předmětem kontroly bylo dodržování vodního zákona, povolení k vypouštění do vod povrchových a zákona o odpadech.

Na základě výsledku místního šetření a všech dokladů, které byly ke kontrole dne 6.6.2016 předloženy, lze konstatovat:

Nebylo zjištěno porušení vodního zákona.

Povinnosti dané povolením k vypouštění jsou plněny.

Postup pro určování znečištění obsaženého v odpadních vodách a zjišťování průměrné koncentrace znečištění odpadních vod je prováděno dle §2 NV č. 143/2012

Poplatkové přiznání za rok 2015 pro zdroj znečišťování ČOV Svitavy je provedeno na základě předložených záznamů.

Revizí nebyly zjištěny žádné závady a nedostatky, které by byly hodnoceny jako porušení povinností a nebylo prokázáno nedovolené vypouštění odpadních vod do vod povrchových.

Poplatky za vypouštění odpadních vod do vod povrchových

Na rok 2016 byly stanoveny pro ČOV Svitavy zálohy na poplatky za objem vypouštěných odpadních vod ve výši 175 500,- Kč, poplatky za znečištění nebyly stanoveny.

Vyúčtování poplatků za rok 2016 – 135 600,- Kč.

2.4 CENA VODY VE SVITAVÁCH V ROCE 2017

Cena vodného a stočného pro rok 2017 byla vlastníky infrastrukturního majetku, kterými jsou město Svitavy a dobrovolný svazek obcí Skupinový vodovod Svitavy, stanovena na částku 77,08 Kč/m³ vč. DPH.

Ve srovnání s řadou měst nebude cena roku 2017 ve Svitavách dosahovat ani ceny roku 2016. Samotná výše ceny však není zcela vypovídající o toku finančních prostředků do provozu, údržby, obnovy a rozvoji infrastrukturního majetku vodovodu a kanalizace.

Platná cena vodného a stočného pro rok 2017 je uvedena v tabulce 2.10.

Tab. 2.10 Platná cena vodného a stočného pro rok 2017

Cena	Cena v Kč/m ³		
	vodné	stočné	celkem
bez DPH	30,87	36,16	67,03
s DPH	35,50	41,58	77,08

Zdroj: Vodárenská Svitavy s.r.o.

2.5 PROVOZ KRYTÉHO PLAVECKÉHO BAZÉNU A KOUPALIŠTĚ V ROCE 2016

Koupaliště

Na koupališti byly návštěvníkům nabízeny služby z minulých let - 3m nafukovací horolezecká stěna na hladině bazénu, velké dětské pískoviště, houpačka se skluzavkou, velká tabule na kreslení křídou, malá skluzavka do vody pro nejmenší návštěvníky, pružinové houpačky pro děti, v horkých dnech bar s míchanými alko a nealko nápoji, zdarma wifi po celém areálu, slunečníky a nafukovací bazének 4x6m s lodičkami pro malé návštěvníky.

Letní sezóna byla spíše průměrná, kdy začátkem prázdnin nepanovaly ideální podmínky. Celkem bylo otevřeno 607,5h, což na první pohled vypadá hodně hodin, ale tyto hodiny byly ovlivněny délkou provozu koupaliště, které bylo prodlouženo v měsíci září. Celkem navštívilo svitavské koupaliště 15.184 návštěvníků (230 návštěvníků/ den otevření/ sezóna)

Provoz koupaliště byl zahájen 23.6.2016 a ukončen 18.9.2016. Informace o návštěvnosti jsou uvedeny v tabulce č. 2.11.

Tab.2.11 Návštěvnost koupaliště v sezóně 2012-2016

Rok	Počet provozních dnů	Počet provozních hodin	Celkový počet návštěvníků
2012	48	425	15.693
2013	45	446	19.683
2014	38	332	9.032
2015	56	506	25.915
2016	66	607,5	15.184

Zdroj: SPORTEŠ Svitavy s.r.o.

Krytý plavecký bazén

I v roce 2016 byly pro návštěvníky bazénu připraveny akce pro veřejnost (např. Den matek, S jedničkami na bazén, O nejrychlejšího jezdce tobogánu, Valentýnské plavání, Vánoční nadílka a další). K dispozici měli návštěvníci také oblíbené dárkové poukazy na permanentky a čipové hodinky. Malí návštěvníci měli k dispozici možnost si zdarma zapůjčit plavecké potřeby a hračky do vody.

Sezóna 2016: 3000 provozních hodin – 53.810 návštěvníků. Informace o návštěvnosti jsou uvedeny v tabulce č. 2.12.

Tab.2.12 Návštěvnost krytého plaveckého bazénu v sezóně 2012-2013

Rok	Počet provozních hodin	Celkový počet návštěvníků
2012	2806	54.739
2013	2849	54.422

Rok	Počet provozních hodin	Celkový počet návštěvníků
2014	3002	55.498
2015	2989	52.682
2016	3003	53.810

Zdroj: SPORTEŠ Svitavy s.r.o.

„Ekoznámka 2017“ – 1. místo v kategorii Městská a příměstská krajina

Eliška Klohnová, Základní škola Svitavy, Riegrova 4

3 MĚSTSKÁ A PŘÍMĚSTSKÁ KRAJINA

3.1 KÁCENÍ DŘEVIN ROSTOUCÍCH MIMO LES

Podle § 76 odst. 1 písm. a) zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, v platném znění, obecní úřady povolují kácení dřevin rostoucích mimo les. Ve svém rozhodnutí o povolení kácení dřevin mohou v souladu s ustanovením § 9 zákona č. 114/1992 Sb. uložit žadateli přiměřenou náhradní výsadbu a následnou péči o vysazené dřeviny ke kompenzaci ekologické újmy vzniklé jejich pokácením. Pro tyto účely vedou obce přehled pozemků vhodných pro náhradní výsadbu ve svém územním obvodu. V důsledku rostoucího tlaku na výstavbu parkovacích míst, umístění inženýrských sítí a dalších aktivit do ploch zeleně, které nemohou orgány ochrany přírody z hlediska zákona ovlivnit, je stále problematičtější využívání možnosti ukládání náhradní výsadby ke kompenzaci ekologické újmy vzniklé pokácením stromů. Přehled výsledků žádostí o povolení kácení a stanovených náhradních výsadbách ve Svitavách v letech 2011 – 2016 je uveden v tabulce 3.1.

Nová vyhláška č. 189/2013 Sb., o ochraně dřevin a povolování jejich kácení, která nabyla účinnosti dnem 15. 7. 2013 a s účinností od 1. 11. 2014, byla upravena vyhláškou č. 222/2014 Sb., klade větší důraz na ochranu alejí a zmírňuje ochranu ovocných dřevin na pozemcích evidovaných v katastru nemovitostí jako druh pozemku zahrada, zastavěná plocha a nádvoří nebo ostatní plocha se způsobem využití pozemku zeleň. Toto však platí pouze v zastavěném území a pouze za předpokladu, že tyto dřeviny nejsou součástí významného krajinného prvku ve smyslu § 3 odst. 1 písm. b) zákona č. 114/1992 Sb. (jezera, rybníky, vodní toky, údolní nivy a další části krajiny, které orgán ochrany přírody zaregistruje jako významný krajinný prvek), ani stromořadí ve smyslu § 1 písm. c) vyhlášky č. 189/2013 Sb.

Vyhláška především nově posiluje ochranu stromořadí. Stromořadí je pro účel vyhlášky definováno jako souvislá řada nejméně deseti stromů. Chybí-li v některém úseku souvislé řady některý strom nebo je-li řada přerušena křížovatkou, stále se jedná o stromořadí. Pro pokácení stromořadí i v případě jednotlivých stromů je třeba povolení orgánu ochrany přírody, přestože obvod kmene ve výšce 130 cm nad zemí nedosahuje velikosti 80 cm.

Kácení dřevin může být rovněž prováděno při výkonu oprávnění podle zvláštních předpisů (s účinností od 1. 12. 2009 pouze při správě vodních toků a v ochranném pásmu zařízení elektrizační a plynárenské soustavy při provozování těchto soustav) a z důvodů pěstebních a zdravotních, není-li zákonem č. 114/1992 Sb. stanoveno jinak. Takové kácení se dle § 8 odst. 2 zákona č. 114/1992 Sb. předem oznamuje orgánu ochrany přírody. Tím je pro celé správní území obce s rozšířenou působností Městský úřad Svitavy. V roce 2016 byly z těchto důvodů káceny stromy a keřové porosty podél vodotečí a v ochranném pásmu elektrizačních soustav a plynárenských soustav. Specifickým případem kácení je kácení náletových dřevin z hrází sloužících k ochraně před povodněmi, ke vzdouvání vody nebo k akumulaci vody; na tyto povinnosti se dle § 59 zákona č. 254/2001 Sb., zákon o vodách a o změně některých zákonů (vodní zákon), v platném znění, nevztahuje zákon o ochraně přírody a krajiny. Před jejich odstraněním, není-li nebezpečí z prodlení, je vlastník vodního díla povinen oznámit svůj záměr orgánu ochrany přírody, tj. rovněž obec s rozšířenou působností Městský úřad Svitavy.

Podle vyhlášky se kácení provádí zpravidla v období jejich vegetačního klidu. Obdobím vegetačního klidu se rozumí období přirozeného útlumu fyziologických a ekologických funkcí dřeviny. Současně je třeba dbát na případné dotčení jiných zájmů chráněných zákonem o ochraně přírody a krajiny. To se může týkat např. ochrany ptáků (zákonem je zakázáno úmyslně poškozovat

nebo ničit hnízda a vejce nebo odstraňovat hnízda, či vyrušovat ptáky během rozmnožování a odchovu mláďat, pokud by šlo o vyrušování významné z hlediska cílů směrnice Rady 79/409/ES ze dne 2. 4. 1979, o ochraně volně žijících ptáků) nebo ochrany zvláště chráněných druhů, resp. jejich biotopů.

Tab. 3.1 Přehled žádostí o povolení kácení dřevin a náhradních výsadeb v letech 2010 – 2016

Přehled žádostí	Povoleno kácení stromů	Povoleno kácení keřů (m ²)	Zamítnuto kácení stromů	Stanovená náhradní výsadba
2010	167	95	12	138 stromů 5 keřů
2011	179	0	13	200 stromů 15 keřů
2012	163	277	15	122 stromů 93 keřů
2013	164	65	11	135 stromů 790 keřů
2014	333	4.030	1	219 stromů 1286 keřů
2015	170	296	6	116 stromů 190 keřů
2016	175	3026	13	87 stromů 25 keřů

Zdroj: OŽP MěÚ SV

Pozn.: údaje za rok 2014 zahrnují i kácení v rámci protipovodňových opatření na Studeném potoce a kácení větrolamu v průmyslové zóně

3.2 PÉČE O VEŘEJNOU ZELEŇ VE MĚSTĚ SVITAVY ZA ROK 2016

Veřejná zeleň ve Svitavách se dělí do následujících skupin:

- 1) veřejná zeleň v majetku města Svitavy, ve správě spol. SPORTEŠ Svitavy s.r.o.
- 2) veřejná zeleň v majetku města Svitavy, ve správě jiných subjektů zřizovaných městem Svitavy (např. základní školy, mateřské školy, některá sportoviště apod.)
- 3) veřejná zeleň v majetku města Svitavy, bez trvalé údržby
- 4) veřejná zeleň v majetku a péči jiných subjektů (např. v okolí supermarketů PENNY, ALBERT, KAUFAND, LIDL, čerpací stanice pohonných hmot, doprovodná zeleň vodních toků, vodních ploch, silnic I. a II. třídy apod.).

Celková plocha veřejné zeleně ve Svitavách již čítá přibližně 85 ha, přičemž z této rozlohy je cca 63 ha pravidelně udržováno společností SPORTEŠ Svitavy s.r.o..

V roce 2016 byla založena zcela nová zeleň na cca 200 m². Na pravidelné údržbě zeleně ve správě spol. SPORTEŠ se v r. 2016 podílela 1 dodavatelská firma a zaměstnanci SPORTEŠu. Jednotlivé plochy veřejné zeleně jsou dle svého významu, polohy a funkce zařazeny do 5 intenzitních tříd (dále jen „IT“) údržby (1. IT nejvyšší stupeň údržby – parky, frekventované plochy v centru města, 2. IT – obytné soubory, sídliště, doprovodná zeleň komunikací, 3. IT – méně frekventované plochy , 4. a 5. IT – plochy na okrajích města a plochy, jejichž funkce ve veřejné zeleni umožňuje minimální údržbu) . Toto zařazení vychází z dokumentu Správa sídelní zeleně ve městě Svitavy. Udržovací a

rozvojová péče veřejné zeleně pak vychází z Projektu péstebních opatření v systému veřejné zeleně ve Svitavách.

Péči o veřejnou zeleň ve Svitavách lze obecně shrnout do následujících bloků:

1. údržba travnatých ploch (63 ha) – kosení intenzivních nebo mulčování extenzivních ploch, úklid spadeného listí, u vybraných ploch v I.IT pak i chemické odplevelení, hnojení a provzdušňování
2. ošetřování dřevin (ve správě je po nedávné aktualizaci dat cca 6000 stromů, 3,5 km živých plotů, několik tisíc keřů – neevidováno) - zaměstnanci SPORTESu byl prováděn zejména bezpečnostní a zdravotní řez stromů, asanace stromů (v roce 2016 káceno 81 stromů – pro srovnání v roce 2015 to bylo 66 stromů), tvarování živých plotů, ošetřování volně rostoucích keřů, zmlazování vymrzlých nebo stárnoucích keřů a živých plotů.
3. výsadby stromů a keřů - v roce 2016 bylo vysazeno 28 stromů, menší smíšený záhon byl nově založen na volejbalových kurtech na ul. Uzavřená a trvalkový záhon byl založen na ul. Erbenova
4. údržba záhonů růží (3 km) odstranění ochrany před mrazem – odkopčení, jarní řez, odplevelování v průběhu sezóny, odstraňování odkvetlých částí, zřízení ochrany před mrazem - nakopčení
5. údržba záhonů letniček, trvalek (330 m², 55 ks okvětníků mobil. zeleně) – výsadba květin, okopávání a pletí, zálivka
6. intenzivní údržba nově založených a významných sadových úprav (např. nám. Míru, ul. Nerudova, Pod věží, kruhový objezd, ul. Purkyňova, Olbrachtova, Na Vějíři, T.G.Masaryka, kpt. Jaroše, Lačnovská, Komenského náměstí, ČSA, Družstevní, Bratří Čapků, Revoluční, Svitavská, J. Skácela, Větrná, Multifunkční centrum Fabrika, Wolkerova alej, park Patriotů, Svitavský stadion, výsadby stromů a keřů vysazené v rámci projektu Regenerace významné sídelní zeleně města Svitavy atd.) – ošetřování dřevin, trvalek, přihnojování, odplevelování, zálivka apod.
7. intenzivní údržba parku Jana Palacha, parku za bývalým domem dětí a mládeže a parku na Wolkerově aleji – hnojení, zálivka, jarní hrabání, kosení trávníku, úklid spadeného listí, péče o trvalkové záhony, řez, hnojení, odplevelování a zálivka dřevin, údržba technických prvků (lavičky, odpadkové koše, pítka, lávky , komunikace)
8. provozování a údržba vodozařízení - fontána, kašna Sv. Floriána a pítka na nám. Míru, fontána v parku za DDM – v provozu od května do září .
9. provozování suchých retenčních nádrží ve Svitavách - Lánech a v Lačnově – pravidelné kontroly
10. údržba a opravy dětských hřišť (35 lokalit) – nátěry a opravy prvků, výměna písku v pískovištích

Závěrečné hodnocení

Dlouhodobou problematikou je všeobecný značný nárůst automobilové dopravy a s tím spojený nedostatek parkovacích míst, který samozřejmě trápí nejenom naše město. Některé plochy zeleně jsou parkujícími vozidly poškozovány a je zde znemožňována jejich údržba.

Pozitivní zprávou je navyšující se rozloha zeleně a to zejména v jihozápadní okrajové části města. V posledních letech zde byly v rámci několika projektů vysazeny stovky stromů a keřů a postupně se tak realizuje idea zeleného prstence okolo města, která obyvatelům i návštěvníkům města zpříjemní rekreaci a odpočinek.

3.3 ZEMĚDĚLSKÝ PŮDNÍ FOND

Zemědělský půdní fond, jenž tvoří základní přírodní bohatství naší země, je nejen nenahraditelným výrobním prostředkem umožňujícím zemědělskou výrobu, ale je zároveň jednou z hlavních složek životního prostředí. Tvoří jej pozemky zemědělsky obhospodařované (orná půda, chmelnice, vinice, zahrady, ovocné sady, trvalé travní porosty (dříve označované jako louky a pastviny) a půda dočasně neobdělávaná, která byla a má být nadále zemědělsky obhospodařována.

Ochrana zemědělského půdního fondu (dále jen „ZPF“) se řídí zákonem ČNR č. 334/1992 Sb., o ochraně ZPF, v platném znění (dále jen „zákon“) a vyhláškou č. 13/1994 Sb. Orgány ochrany ZPF jsou, mimo jiné i obecní úřady s rozšířenou působností.

MěÚ ve Svitavách má na základě zákona č. 314/2002 Sb. a vyhlášky Ministerstva vnitra č. 388/2002 Sb. postavení pověřeného obecního úřadu a obce s rozšířenou působností.

Z tohoto důvodu vykonává MěÚ Svitavy mimo jiné i výkon státní správy v oblasti ochrany ZPF pro 28 obcí v svém správním obvodu.

Od 1. 1. 2003 v rámci reformy státní správy došlo k rozšíření správního obvodu o katastry obce Karle (k.ú. Karle a k.ú. Ostrý Kámen).

Novelou zákona účinnou od 1. dubna 2015 došlo k významným změnám v podmínkách odnímání půdy ze ZPF. Pro občany a investory byly důležité změny zejména v oblasti bytové výstavby, která až na výjimky podléhala i platbě odvodů za odnětí zemědělské půdy. Další novelou účinnou od 28.6.2016 byla snížena výše odvodů pro rodinné domy, jejichž stavebníkem je fyzická osoba a rodinný dům má sloužit bytové potřebě stavebníka.

Nově je zákonem řešena také problematika využívání zemědělské půdy pro plantáže dřevin. Pěstování plantáží dřevin je omezeno jak časově, tak třídou ochrany zemědělské půdy. Na I. a II. (tj. nejvyšší) třídě ochrany zemědělské půdy nelze plantáže dřevin zakládat.

Využití I. a II. třídy ochrany zemědělské půdy je omezeno i při územním plánování.

Další úpravou v novele je § 3 odst. 4) zákona: vlastník, nebo jiná osoba, která je oprávněna zemědělskou půdu užívat, jsou povinni ji užívat nebo udržovat v souladu s charakteristikou druhu pozemku (podle z.č. 256/2013 Sb., o katastru nemovitostí /katastrálního zákona/), pokud nejde o zákonem stanovenou výjimku. Tato povinnost je důležitá např. pro stavby rodinných domů na pozemcích evidovaných v druhu pozemku orná půda či trvalý travní porost, kdy je třeba požádat o změnu využití zbývající části pozemku na zahradu.

V roce 2016 bylo městským úřadem v rámci celého správního obvodu vydáno 67 souhlasů s trvalým (z toho 21 souhlasů v katastrálních územích města Svitavy) a 1 souhlas s dočasným odnětím půdy ze ZPF. Předmětem odnětí zemědělské půdy byly zejména stavby pro bydlení a rekreaci, dále zeleň, doprava, podnikání apod. Další 2 žádosti o souhlas k odnětí půdy, jejichž záměr přesahoval výměru 1 ha, byly postoupeny Krajskému úřadu Pardubického kraje. Jednalo se o odnětí pro dálnici D 35 (úsek Janov – Opatovec) a změnu souhlasu pro obchvat I/43.

3.4 MĚSTSKÉ LESY

Lesní hospodářský celek Lesy města Svitavy se nachází v lesní oblasti 31 - Českomoravské mezihorí a jejich výměra byla ke konci roku 2016 149,2272 ha. Podle orografického třídění náleží ke Svitavské pahorkatině, kdy jejich nadmořská výška se pohybuje od 443 m n. m.

Celý komplex těchto lesů je významným zdrojem podzemních vod, je odvodněn povodím Svitavy, které náleží do úmoří Černého moře.

Městská a příměstská krajina

Lesy města Svitavy se nacházejí mimo lužní stanovištní řady, ve 4. lesním vegetačním stupni - bukovém a 5. lesním vegetačním stupni - jedlové bučině. V lesích jsou zastoupeny ekologické řady kyselé, živné, oglejené, podmáčené a lužní.

Pro hospodaření v těchto lesích byl zhotoven desetiletý Lesní hospodářský plán (dále jen „LHP“), jehož platnost je do roku 2018, proto bude v příštím roce vyhotoven plán nový s platností od roku 2019 - 2029.

Rok 2016 byl zpočátku srážkově vyrovnaný, v letních měsících však sucho zapříčinilo opětovný nárůst kůrovce a zvláště v podzimních měsících se objevilo několik lokalit na Moravském Lačnově a v Kamenné Horce. Nejednalo se ale o nic mimořádného a včasnou likvidací těchto ohnisek, vytěžením napadených stromů a následnou likvidací klestu spálením, byla situace stabilizovaná.

Tab. 3.2 Výsledky hospodaření v lesích města Svitavy za rok 2016 (vč. DPH)

	m ³	Příjmy v Kč	Výdaje v Kč	Výsledek
Náklady na mzdy vč. OLH	-	-	- 491.591,40	-
Zisk z prodeje dříví	640,79	+ 1.087.935,00	-	-
Samovýroby	151,85	+ 121.625,00	-	-
Nákup sazenic a materiálu	-	-	- 52.123,00	-
Dotace od Pardub. kraje	-	-	+ 31.800,00	-
Celkem m³	792,64	-	-	-
Výsledek hospodaření		+ 1.209.560,00	- 511.914,40	+ 697.645,60

Zdroj: OŽP MěÚ SY

3.5 VÝZNAMNÉ KRAJINNÉ PRVKY, PŘÍRODNÍ REZERVACE, PŘÍRODNÍ PAMÁTKY, SOUSTAVA NATURA 2000 A ÚZEMNÍ SYSTÉM EKOLOGICKÉ STABILITY NA SVITAVSKU

Účelem zákona ČNR č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, v platném znění (dále jen „zákon“), je za účasti příslušných krajů, obcí, vlastníků a správců pozemků přispět k udržení a obnově přírodní rovnováhy v krajině, k ochraně rozmanitostí forem života, přírodních hodnot a krás, k šetrnému hospodaření s přírodními zdroji a vytvořit v souladu s právem Evropských společenství v České republice soustavu Natura 2000. Přitom je nutno zohlednit hospodářské, sociální a kulturní potřeby obyvatel a regionální a místní poměry. Ochranou přírody a krajiny se rozumí péče státu a fyzických i právnických osob o volně žijící živočichy, planě rostoucí rostliny a jejich společenstva, o nerosty, horniny, paleontologické nálezy a geologické celky, péče o ekologické systémy a krajinné celky, jakož i péče o vzhled a přístupnost krajiny.

Městský úřad Svitavy jako obecní úřad s rozšířenou působností vykonává kompetence dané zákonem o ochraně přírody a krajiny, a to zejména pro oblast obecné ochrany, kam patří vymezování místních prvků územních systémů ekologické stability, ochrana významných krajinných prvků, ochrana rostlin a živočichů, kteří nespádají do kategorie ohrožený, silně nebo kriticky ohrožený druh, ochrana volně žijících ptáků, dřevin, krajinného rázu a přírodních parků. V kompetenci úřadu je i vyhlásování přechodně chráněných ploch a památných stromů, vydávání rozhodnutí o omezení nebo zákazu činnosti, která by mohla způsobit nedovolenou změnu obecně nebo zvláště chráněných částí přírody, uložení provedení biologického hodnocení, ukládání pokut

za přestupky a protiprávní jednání a výkon státní správy v ochraně přírody a krajiny, není-li příslušný jiný orgán ochrany přírody.

3.5.1 VÝZNAMNÉ KRAJINNÉ PRVKY

Významný krajinný prvek je ekologicky, geomorfologicky nebo esteticky hodnotná část krajiny, která utváří její typický vzhled nebo přispívá k udržení její stability. Významnými krajinnými prvky jsou lesy, rašeliniště, vodní toky, rybníky, jezera, údolní nivy a části krajiny, které zaregistruje podle § 6 zákona orgán ochrany přírody jako významný krajinný prvek.

Vodní toky: Lačnovský potok, Kamenný potok, Ostrý potok, Povodí od Koclířovského lesa, Svitava a její přítoky, Studený potok.

Rybníky: Lačnovský, Lánský, Moravský Lačnov, Retenční nádrž, Rosnička a Svitavský rybník.

Za jezero se považuje přirozená vodní nádrž nebo také prohlubeň naplněná vodou. Vodní plochy vzniklé po těžbě nerostných surovin, tzn. zatopením lomů, příp. vzniklé jiným způsobem jako důsledek lidské činnosti, jejímž smyslem nebylo vytvoření a užívání jezera, jsou za jezera považovány, i když nevznikly přírodními procesy, ale antropogenní činností.

Údolní niva je rovinné údolní dno aktivované při povodňovém stavu vodního toku; tvoří ji šterkovité, písčité, hlinité nebo jílovité naplaveniny, jejichž úložné poměry často vykazují nepravidelnosti způsobené větvením toku, vznikem ostrovů, meandrů, náplavových kuželů a delt, sutí, svahových sesuvů apod.

Na Svitavsku je evidováno celkem 67 registrovaných významných krajinných prvků, z toho na území města Svitav se nachází 5 prvků:

k.ú. Moravský Lačnov

- LOUKA U BOŘÍ - louka pod lesem severozápadně od lesa Boří
- PÍSKY U ROSNIČKY - písky severozápadně od rybníka Rosnička, jihovýchodně od Javornického lesa
- LOUKY U PRAMENE SVITAVY - louky v uzavřeném komplexu lesů mezi Javorníkem a rybníkem Retenční nádrž

k.ú. Čtyřicet Lánů

- U BOŘINKY - jižně exponovaná svažité louka nad silnicí mezi obcemi Kamenná Horka a Čtyřicet Lánů

k.ú. Svitavy-předměstí

- LOUKA U SVITAVSKÉHO RYBNÍKA - vlhká louka jižně od Svitavského rybníka

3.5.2 ZVLÁŠTĚ CHRÁNĚNÉ ÚZEMÍ A PŘÍRODNÍ PARKY

Na území města Svitav se žádné zvláště chráněné území ani přírodní park nenachází. Nejblíže městu je položen přírodní park „Údolí Křetíny“, který byl k ochraně krajinného rázu s významnými soustředěnými estetickými a přírodními hodnotami zřízen v roce 1996. Přírodní park zahrnuje celá katastrální území obcí Hlásnice, Hartmanice, Předměstí, Svojanov, Starý Svojanov, Trpín a části katastrálních území obcí Bohuňov, Bystré u Poličky, Hamry, Rohožná, Stašov a Vítějeves na rozloze 5 570 ha.

Severně od Svitav na území obce Opatov byla k ochraně souboru zamokřených lesních ekosystémů s hojným výskytem bledule jarní vyhlášena přírodní rezervace „Králova zahrada“ a k ochraně zachovalých přírodě blízkých společenstev květnatých bučin s výskytem řady ohrožených a indikačních druhů rostlin a živočichů přírodní rezervace „Pší kuchyně“. Východně od Svitav

se nalézá přírodní rezervace „Rohová“. Jedná se o území zachovalých přirozených a polopřirozených porostů květnatých bučin a suťových lesů s výskytem řady chráněných a ohrožených druhů rostlin a živočichů na východních svazích Hřebečovského hřbetu. Jde o ojedinělý geologicko-geomorfologický útvar – souvislý příkrý skalnatý svah představující východní okraj české křídové pánve. V katastrálním území Muzlov, které je součástí města Březová nad Svitavou, se nalézá přírodní památka „U Banínského viaduktu“, která byla vyhlášena z důvodu ochrany lesního porostu s výskytem silně ohroženého druhu střevočíchů pantoflíček.

3.5.3 NATURA 2000

V dubnu roku 2005 byla přijata novela zákona č. 114/1992 Sb. Tato novela vytvořila legislativní předpoklad pro vytvoření evropské soustavy chráněných území Natura 2000, která je celistvá evropská soustava území se stanoveným stupněm ochrany, která umožňuje zachovat přírodní stanoviště a stanoviště druhů v jejich přirozeném areálu rozšíření ve stavu příznivém z hlediska ochrany nebo popřípadě umožní tento stav obnovit. Na území České republiky je tvořena ptáčímí oblastmi a evropsky významnými lokalitami, které požívají smluvní ochranu nebo jsou chráněny jako zvláště chráněné území. Na území města Svitavy se sice žádná evropsky významná lokalita nenachází, na správním území Městského úřadu Svitavy však máme v současné době 3 evropsky významné lokality. Jedná se o lokalitu U BANÍNSKÉHO VIADUKTU (na území města Březová nad Svitavou), HŘEBEČOVSKÝ HŘBET (převážná část je na území Moravské Třebové, ale část zasahuje i na území obcí Dětrichov, Koclířov a Kamenná Horka) a PSÍ KUČYHNĚ (v obcích Janov, Opatov a Semanín).

3.5.4 ÚZEMNÍ SYSTÉM EKOLOGICKÉ STABILITY

Uchování a reprodukci přírodního bohatství, příznivé působení na okolní méně stabilní části krajiny a vytvoření základů pro mnohostranné využívání krajiny zajišťuje územní systém ekologické stability (ÚSES). ÚSES je vzájemně propojený soubor přirozených i pozměněných, avšak přírodě blízkých ekosystémů, které udržují přírodní rovnováhu. Rozlišuje se místní, regionální a nadregionální systém ekologické stability. V kompetenci Městského úřadu Svitavy je, dle zákona č. 114/1992 Sb., vymezování a hodnocení místního systému ÚSES. Ochrana systému ekologické stability je povinností všech vlastníků a uživatelů pozemků tvořících jeho základ. Jeho vytváření je veřejným zájmem, na kterém se podílejí vlastníci pozemků, obce i stát. Na území města Svitav je vymezeno 11 místních biocenter a 1 biocentrum regionální.

Snahou odboru životního prostředí ve Svitavách je ekologická optimalizace a revitalizace urbanizovaných ploch veřejné zeleně v příměstské části města s cílem dosáhnout takového stavu, v němž plochy člověkem dosud nenarušených ekosystémů budou vyváženy vhodně rozloženými plochami ekologicky stabilnějších přirozených a přírodě blízkých ekosystémů a lokalit. Pro zabezpečení úspěšné realizace příměstské krajiny je nutné systémově napravovat negativní důsledky nepřiměřeně provedených zásahů vhodnou obnovou doprovodných porostů a ochranných pásů.

3.6 PAMÁTNÉ STROMY

Mimořádné významné stromy, jejich skupiny a stromořadí lze vyhlásit rozhodnutím orgánu ochrany přírody za památné stromy. V našem správním obvodu se nachází 8 stromů vyhlášených jako „památný strom“.

Na území města Svitav to je buk lesní rostoucí v parku Jana Palacha ve Svitavách. Tento památný strom patří svým věkem do kategorie památných stromů „čekatelů“. Pro své estetické působení tvarem koruny, habitu, malebností kmene a mohutností vzrůstu bude stromu dána možnost, aby se

dožil svého plného působení, posléze i kmetského věku a mohl se tak stát němým svědkem naší současnosti pro budoucí pokolení.

Buk lesní (*Fagus sylvatica*), k.ú. Svitavy – předměstí

Název stromu: Buk lesní v parku „Jana Palacha“

Lokalita: park Jana Palacha ve Svitavách

Obvod kmene: 3,9 m

Výška: 28 m

„Ekoznámka 2017“ – 1. Místo v kategorii Třídíme odpady

Sára Hicklová, Základní škola Svitavy, Felberova 2

4 ODPADY

4.1 NEPOVOLENÉ SKLÁDKY

Opakovaným problémem ve městě je vznik a likvidace nepovolených skládek. Jejich likvidace je náročná zejména z finančního hlediska, dále také z hlediska odborného, protože je třeba stanovit druhy odpadů uložených na skládce a zvolit vhodný technologický postup likvidace skládky vzhledem k charakteru, struktuře odpadu a charakteristice území. V průběhu roku 2016 bylo na území města Svitavy zlikvidováno 14 nepovolených skládek na pozemcích ve vlastnictví města Svitavy, na některých místech vznikaly skládky opakovaně. U nich se nepodařilo zjistit zakladatele skládky, a protože vlastníkem pozemků bylo město, byla likvidace těchto skládek provedena na jeho náklady. Kromě společnosti LIKO SVITAVY a.s. a společnosti SPORTEŠ Svitavy s.r.o. se na likvidaci černých skládek podílely v rámci ekologické výchovy i základní školy Sokolovská, Felberova, Riegrova a Lačnov. Jednalo se o úklid černých skládek kolem naučné stezky k pramenům řeky Svitavy, kolem Vodárenského lesa, podél větrolamů v Lačnově a v Lánech, v okolí Lánského rybníka, kolem rybníka Rosnička, podél železniční trati Svitavy – Polička a Svitavy – Brno a podél koryta řeky Svitavy. Členové Českého rybářského svazu provedli úklid kolem rybníka Rosnička.

Velký objem prací na likvidaci černých skládek prováděla veřejná služba, která pravidelně uklízí odpad v intravilánu města, a to zejména na kontejnerových stáních na tříděný odpad, kde občané odkládají různé druhy odpadů (stavební suť, nebezpečný odpad, velkoobjemový odpad, elektroodpad, zeleň atd.).

V roce 2016 byly na likvidaci nepovolených skládek vynaloženy náklady v celkové výši 72.900,- Kč. Pro rok 2017 je v rozpočtu města schválena částka ve výši 250.000,- Kč.

4.2 KOMUNÁLNÍ ODPAD A VYTŘÍDĚNÉ SLOŽKY (PAPÍR, PLASTY, SKLO)

Dle zákona č. 185/2001 Sb., o odpadech v platném znění konkrétně v § 17 – povinnosti a oprávnění obce a fyzických osob při nakládání s komunálním odpadem – jsou velmi podrobně specifikovány podrobnosti o nakládání s komunálním odpadem. V této kapitole jsou proto uvedeny základní informace o nakládání s komunálním odpadem a jeho vytríděnými složkami (papír, plasty, sklo) ve Svitavách v roce 2016.

Svoz komunálního odpadu a sběr jeho vytríděných složek, stejně jako v minulých letech, zabezpečovala společnost LIKO SVITAVY a.s., která tuto činnost provádí kromě Svitav i v dalších městech a obcích okresu Svitavy. Ze Svitav je komunální odpad ze sběrných vozů soustředován na překladišti a odtud odvážen velkoobjemovými kontejnery (souprava převáží 60 m³ odpadu), nebo presovými nákladními automobily MAN, na skládku komunálního odpadu Třebovice, která je provozována firmou Eko-Bi s.r.o. Česká Třebová.

Pro sběr odpadu bylo používáno několik druhů sběrných nádob na komunální odpad. V rodinné zástavbě se používají převážně 110 litrové až 240 litrové nádoby (popelnice), na sídlištích jsou rozmístěny kontejnery o objemu 1.100 litrů. Dále jsou na území města rozmístěny kontejnery na vytríděné složky komunálního odpadu (papír, plasty, sklo).

Městská a příměstská krajina

Množství vykoupených a odevzdaných odpadů ve sběrném dvoře a množství odpadů odebraných prostřednictvím oprávněných osob za občany města Svitavy v roce 2016 je uvedeno v tabulce 4.1, 4.2, 4.3 a 4.4

Tab. 4.1 Množství odebraného, vykoupeného a zneškodněného odpadu v roce 2007-2012 prostřednictvím firmy LIKO SVITAVY a.s. a dalších oprávněných osob (tuny)

Druh odpadu	2007	2008	2009	2010	2011	2012
komunální odpad	4.007,5	3.535,5	3.313,2	3.141,3	2.874,9	2.902,9
papír	655,1	664,2	439,5	528,1	532,1	633,3
plasty	154,9	160,3	170,2	165,6	183,5	205,8
sklo	147,0	186,7	162,5	182,4	157,7	141,6
vytříděné složky celkem: papír, plasty, sklo	957,0	1 011,2	769,2	846,1	873,3	980,7
celkové množství odpadu	4.964,5	4.546,7	4.082,4	3.987,4	3.748,2	3.883,6
podíl vytříděných složek (%)	19,3	22,3	18,8	21,2	23,3	25,3

Zdroj: LIKO SVITAVY a.s.

Tab. 4.2 Množství odebraného, vykoupeného a zneškodněného odpadu v roce 2013-2016 prostřednictvím firmy LIKO SVITAVY a.s. a dalších oprávněných osob (tuny)

Druh odpadu	2013	2014	2015	2016
komunální odpad	2.922,4	2.912,5	2.873,5	2.999
papír	609,6	595,6	608,6	658,1
plasty	183,2	206,8	226,81	248,1
sklo	152,8	138,8	155,9	175,5
vytříděné složky celkem: papír, plasty, sklo	945,6	941,2	983	1081,7
celkové množství odpadu	3.868,0	3.853,7	3.856,5	4.080,7
podíl vytříděných složek (%)	24,5	24,4	25,5	26,5

Zdroj: LIKO SVITAVY a.s.

Tab. 4.3 Další druhy odebíraných odpadů (tuny) v období 2007-2012

Další druhy odpadů	2007	2008	2009	2010	2011	2012
železné a barevné kovy	4.546,3	3.558,0	2.375,8	2.930,0	2.363,2	1.445,5
zářivky	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

Městská a příměstská krajina

Další druhy odpadů	2007	2008	2009	2010	2011	2012
obaly znečištěné škodlivinami	0,18	0,06	0,21	0,2	1,65	7,42
odpadní oleje	0,11	0,09	0,04	0	0,67	0,2

Zdroj: LIKO SVITAVY a.s.

Tab. 4.4 Další druhy odebíraných odpadů (tuny) v období 2013-2016

Další druhy odpadů	2013	2014	2015	2016
železné a barevné kovy	1.445,5	1.457,5	1193,4	1400,13
zářivky	1,39	0,07	0,004	0,012
obaly znečištěné škodlivinami	7,42	0,38	6,62	1,54
odpadní oleje	0,2	3,7	0,59	1,68

Zdroj: LIKO SVITAVY a.s.

4.3 SYSTÉM NAKLÁDÁNÍ S KOMUNÁLNÍM ODPADEM A POPLATEK ZA SVOZ KOMUNÁLNÍHO ODPADU V ROCE 2016

Celkové nakládání s komunálním odpadem upravuje obecně závazná vyhláška města č. 1/2016 o systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů vznikajících na území města Svitavy včetně systému nakládání se stavebním odpadem. Systém komunitního kompostování a způsob využití zeleného kompostu k údržbě a obnově veřejné zeleně na území obce pak upravuje obecně závazná vyhláška č. 2/2015.

V roce 2016 pokračoval systém platby za provoz systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů, který upravovala vyhláška č. 3/2015 města Svitavy o místních poplatcích, ve které je poplatek za komunální odpad zaveden opět za osobu, přičemž byl každý občan, jako producent komunálního odpadu, zpoplatněn stejnou částkou.

Náklady odváděné společností LIKO SVITAVY a.s. v roce 2016 činily 624,- Kč na osobu. Po snížení poskytnutím příspěvku na občana 24,- Kč z prostředků získaných od společnosti EKO-KOM činil poplatek 600,- Kč. Výše poplatku vycházela z propočtů skutečných nákladů na svoz, třídění a odstranění komunálního odpadu. Náklady ovlivňuje především cena svozu a přepravy odpadu na řízenou skládku a úhrada ceny za jeho uložení.

V poplatku jsou započítány i náklady na:

- třídění a využívání skla, papíru a plastů
- třídění a odstraňování nebezpečných odpadů, které mohou občané odevzdat na recyklačním dvoře,

- sběr, třídění a odstraňování nebezpečných a velkoobjemových odpadů, které mohou občané odevzdat ve sběrných dvorech

Poplatek na rok 2016 bylo možné uhradit jednorázově v termínu do 30. června 2016.

Celková výše nedoplatku za komunální odpad za rok 2016 dosáhla výše 540 tis. Kč. Těm, kdo poplatek neuhradili, jsou v roce 2017 postupně vystavovány platební výměry s navýšením platby poplatku o 50%. Pro úplnost uvádíme, že k 31.12.2016 činí celková výše nedoplatku za komunální odpad i za předchozí roky částku ve výši 3.141.937 Kč. Neuhrazené nedoplatky jsou exekučním oddělením odboru financí MěÚ postupovány k vymáhání exekutorskému úřadu.

Odbor životního prostředí poskytoval na základě usnesení rady města peněžité dar formou darovací smlouvy na úhradu poplatku na rok 2016 plátcům, kteří žijí ve společné domácnosti se třemi a více nezaopatřenými dětmi. Tento dar se poskytuje pouze plátcům, kteří poplatek uhradí v termínu splatnosti.

Podrobné údaje jsou uvedeny v tabulce 4.5

4.5 Přehled vyplacených částek příspěvku plátcům, kteří žijí ve společné domácnosti se třemi a více nezaopatřenými dětmi

Období	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
výše příspěvku v tis. Kč	70,2	72,2	73,9	70,1	75,0	83,0	84,5	94,5	87,5	82,7

Zdroj: OŽP MěÚ SV

4.4 SPOLUPRÁCE SE SPOLEČNOSTÍ EKO-KOM A.S.

EKO-KOM, a.s. je autorizovaná obalová společnost, která zajišťuje sdružené plnění povinností zpětného odběru a využití odpadu z obalů. Tuto činnost vykonává na základě rozhodnutí o autorizaci, které společnosti EKO-KOM, a. s. udělilo Ministerstvo životního prostředí.

Systém EKO-KOM, a.s. zajišťuje sdružené plnění povinností zpětného odběru a využití odpadů z obalů prostřednictvím systémů tříděného sběru v obcích a prostřednictvím činnosti osob oprávněných nakládat s odpadem. To znamená, že společnost EKO-KOM, a.s. fyzicky nenakládá s obalovým odpadem, ale podílí se zejména na financování nákladů spojených se sběrem, svozem, tříděním a využitím obalového odpadu.

Bývalý okres Svitavy včetně města Svitavy je zapojen do systému EKO-KOM od jeho vzniku. Prostředky získané od společnosti jsou dle smlouvy vkládány zpět do systému sběru vytříděných složek (papír, plasty, sklo), a to do nákupu nových kontejnerů na tříděný odpad, budování nových a opravu stávajících stanovišť kontejnerů na tříděný odpad, informační kampaně, příspěvek občanům na snížení poplatku za komunální odpad.

Přehled získaných prostředků v porovnání s předchozími roky a jejich využití v roce 2016 jsou uvedeny v tabulkách 4.6 a 4.7.

4.6 Přehled získaných prostředků od společnosti EKO-KOM

Období	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Získané finanční prostředky [v tis. Kč]	1.675	1.903	2.013	2.396	2.306	2.190	2.138	2,159	2,152	2,032

Zdroj: OŽP MěÚ SY

4.7 Přehled využití finančních prostředků od společnosti EKO-KOM v roce 2016

Druh výdajů	Částka v Kč
příspěvek – snížení poplatku občanům. (24 Kč/osoba) 17.177+538	425.160
mimořádný svoz plastů a papíru (LIKO)	651.892
provoz sběrného dvora - příspěvek	287.500
sběrný dvůr – el. energie + voda	28.742
odvoz veřejné zeleně	44.969
odstranění pneu ze sběrného dvora	59.514
ekologická výchova	48.676
mytí kontejnerů na tříděný odpad	40.723
nákup kontejnerů	29.040
Celkem výdaje 2016	1.903.641

Zdroj: OŽP MěÚ SY

Zbylé prostředky byly převedeny do rozpočtu města na rok 2017 a budou využity pro rozvoj systému tříděného odpadu.

4.5 MOBILNÍ APLIKACE – TŘÍDĚNÍ ODPADŮ VE SVITAVÁCH

V rámci propagace třídění odpadů byla ve spolupráci se společností EKO-KOM a.s. vytvořena veřejná mobilní aplikace zaměřená na problematiku odpadů v našem městě. Tuto aplikaci v současné době provozuje 15 měst v rámci celé ČR, v Pardubickém kraji jsou Svitavy první. Prostřednictvím ní je možné poskytnout občanům informace o sběrné síti, umístění velkoobjemových kontejnerů na bioodpad, informace o sběrném dvoře a výkupnách odpadů v našem městě. Součástí této aplikace je rovněž možnost občanů hlásit nedostatky na sběrných místech (přeplněný kontejner, nepořádek, poškozenou sběrnou nádobu, atd.). V neposlední řadě má i funkci výchovnou, neboť její součástí jsou i základní informace občanům o způsobu třídění jednotlivých složek komunálních odpadů.

Aplikaci je možno stáhnout prostřednictvím distribučních služeb vašich mobilních zařízení s operačními systémy Android, iOS a Windows, po zadání textu „Třídění odpadů ve Svitavách“ (distribuční služba pro platformu android: Google Play, pro platformu iOS: App Store pro platformu Windows: Windows Store), případně z odkazu umístěného na webových stránkách města Svitavy v sekci odbor životního prostředí. Stažení aplikace i její provoz je zcela zdarma.

4.6 SBĚRNÝ DVŮR NA ULICI OLMOUCKÁ

Sběrný dvůr provozuje společnost LIKO SVITAVY a.s. Jeho hlavním cílem je to, aby zde občané města Svitavy mohli odevzdat veškeré odpady, které jim vzniknou v domácnostech v podstatně rozšířené otevírací době – všechny pracovní dny v týdnu a v sobotu dopoledne. Do sběrného dvora odvázejí mimo běžné druhy odpadů hlavně odpad ze zeleně ze zahrad a odevzdávají historická elektrozařízení.

Druhy odebíraných odpadů od občanů na sběrném dvoře jsou:

- velkoobjemový odpad (nábytek, sedací soupravy, koberce apod.),
- zpětný odběr elektrospotřebičů (počítače, televizory, ledničky, mrazničky, pračky, vysavače, sušičky, mikrovlnné trouby, ventilátory, vysavače, šicí stroje, žehličky, holicí strojky elektrické nářadí, mobilní telefony, hi-fi rekordéry, trubicové zářivky, úsporné zářivky, výbojky apod.),
- odpady ze zeleně (tráva, listí, drobné větve apod.),
- výkup papíru, železa, barevných kovů,
- nebezpečné odpady (olejové filtry, akumulátory, baterie, oleje, rozpouštědla, kyseliny, pesticidy, barvy, laky, znečištěné obaly od barev a chemikálií, lepidla).

Tyto druhy odpadů jsou od občanů přijímány zdarma (hrazeno v rámci poplatku každého občana a úhrady městem Svitavy).

Dále jsou odebírány odpady, jejichž úhrada není součástí poplatku za komunální odpad a které si musí občané hradit sami. Množství těchto odpadů je však pro jednotlivé případy omezeno. V případě větších rekonstrukčních prací je nutno si objednat samostatný kontejner. Jedná se o tyto odpady:

- okna zasklená i bez skel, dveře, zárubně,
- kuchyňské linky,
- stavební sutě (beton, cihly, omítky, střešní krytiny všech druhů apod.),
- zařizovací předměty (umyvadla, záchodové mísy, výlevky apod.),
- asfaltové lepenky, živičné povrchy vozovek a chodníků,
- odpadní potrubí apod.

V rámci provozu sběrného dvora mohou využít jeho služeb i podnikatelské subjekty. Veškeré odpady od nich však jsou přijímány firmou LIKO za úplatu.

Tab. 4.8 Provozní doba sběrného dvora na ulici Olomoucká

Den v týdnu	Otevírací doba
Pondělí	8.00 – 15.30 hod
Úterý	8.00 – 17.30 hod v období letního času 8.00 – 16.30 hod v období zimního času
Středa	8.00 – 15.30 hod
Čtvrtek	8.00 – 17.30 hod v období letního času 8.00 – 16.30 hod v období zimního času
Pátek	8.00 – 14.30 hod
Sobota	8.0 – 12.00 hod

Zdroj: LIKO SVITAVY a.s.

4.7 ROZVOJ ZPĚTNÉHO ODBĚRU HISTORICKÝCH ELEKTROZAŘÍZENÍ

Elektroodpad je momentálně nejrychleji rostoucím druhem odpadu. Celosvětově nyní tvoří až pět procent hmotnosti pevného domácího odpadu, tedy téměř tolik jako plastové obaly.

Město Svitavy má podepsané smlouvy na zpětný odběr historického elektrozařízení (dále jen „HEZ“) s těmito kolektivními systémy:

ASEKOL s.r.o. Praha pro skupiny:

- 3. zařízení informačních technologií a telekomunikační zařízení
- 4. spotřebitelská zařízení
- 7. hračky, vybavení pro volný čas a sporty
- 8. lékařské přístroje

ELEKTROWIN a.s. Praha pro skupiny:

- 1. velké domácí spotřebiče
- 2. malé domácí spotřebiče
- 6. elektrické a elektronické nástroje

EKOLAMP s.r.o. Praha

- 5. osvětlovací tělesa

Ve městě Svitavy došlo k výraznému zvýšení odevzdaného množství vyřazených elektrozařízení po otevření zrekonstruovaného sběrného dvora v roce 2008. Podstatně se rozšířila otevírací doba sběrného dvora a celkově se zlepšily služby pro občany města.

Ve sběrném dvoře lze odevzdat zdarma veškeré vyřazené kompletní elektrozařízení (spotřebiče) z domácností. Jedná se zejména o počítače, notebooky, tiskárny, monitory, kopírky, kalkulačky, telefony, faxy atd., televizory, rádiové soupravy, videokamery, audiozesilovače, elektrické hudební nástroje, elektrické vláčky a závodní autíčka, videohry, chladničky, mrazničky a jejich kombinace, pračky, sušičky, myčky nádobí, sporáky, mikrovlnné trouby, vysavače, žehličky, vrtačky, elektrické nářadí atd. a o světelné zdroje (zejména zářivky a výbojky) a svítidla.

Před zavedením zpětného odběru elektrozařízení se elektroodpad považoval za nebezpečný odpad a město Svitavy ročně vynakládalo částku cca 40.000,- Kč na jeho odstranění. Při systému zpětného odběru město odevzdává toto HEZ kolektivním systémům zdarma (musí být úplné). Dle jednotlivých druhů HEZ dostává město od příslušných kolektivních systémů odměny za odevzdané množství. Tyto odměny slouží ke krytí části nákladů provozu sběrného dvora.

Tab. 4.9 Přehled odevzdaného množství historického elektrozařízení v období 2008-2016

Druh elektrozařízení	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Chlazení (ledničky, mrazničky)	41,2 tun	89,2 tun	57,81 tun	47,16 tun	46,70 tun	40,86 tun	39,42 tun	37,4 tun	40,52 tun
Pračky, sporáky, drobné el. spotřebiče	11,4 tun	42,7 tun	25,14 tun	28,24 tun	20,86 tun	20,68 tun	32,08 tun	47,08 tun	60,43 tun
Televizory, monitory	2.038 ks	2.733 ks	2.933 ks	2.908 ks	2 372 ks	1 937 ks	1 181 ks	599 ks	515 ks
Počítače, tiskárny, radia, audio systémy	10,3 tun	13,5 tun	9,6 tun	11,5 tun	6,5 tun	4,4 tun	4,8 tun	5,7 tun	5,2 tun

Zdroj: LIKO SVITAVY a.s.

Od roku 2010 je postupně realizováno další zefektivnění systému sběru elektrozařízení. Město Svitavy uzavřelo smlouvy s kolektivními systémy ASEKOL s.r.o. Praha a ELEKTROWIN a.s. Praha na dodávku jejich zařízení pro zpětný odběr. Od společnosti ASEKOL to byly dva přístřešky na shromažďování elektrozařízení umístěné na sběrném dvoře. Od společnosti ELEKTROWIN a.s. byly umístěny velkoobjemové kontejnery o objemu 60 m³ pro shromažďování domácích spotřebičů. Tyto kontejnery jsou odváženy po naplnění výměnným způsobem za nové prázdné.

4.8 SBĚR POUŽITÉHO TEXTILU A OBUVI

Město Svitavy ve spolupráci se společností TextilEco a.s., provozovna Boskovice od ledna 2011 zavedlo třídění textilu, oděvů, bot a hraček prostřednictvím speciálních kontejnerů na tento odpad.

Kontejnery bílé barvy o kapacitě cca 2.250 litrů jsou opatřeny popisy, co lze do kontejneru odkládat, a jsou vybaveny vřazovacím otvorem, ze kterého odpad nelze zpět vytáhnout.

Do kontejnerů mohou občané odkládat veškeré oděvy – bavlněné i umělé, veškerý textil - i bytový – záclony, závěsy, ubrusy apod., boty a hračky - plyšové, plastové.

Z takto sesbíraných oděvů a obuvi (jen malé množství) se asi 50% oblečení využívá pro prodej v obchodech s použitým zbožím, dalších cca 35% textilního odpadu se zpracuje pro průmyslové využití (automobilový a stavební průmysl) a zbylých cca 15% je odpad, který se termicky zhodnocuje ve spalovně komunálního odpadu v Brně.

V současné době je ve městě umístěno 7 kontejnerů v lokalitách pro občany obvyklých (u sběrných míst na tříděný odpad) a jeden klecový kontejner na sběrném dvoře na ul. Olomoucká.

Na základě dohody společnost REVENGE a.s. poskytuje městu Svitavy textil, který je dále využit v sociální oblasti. Množství a druh textilu je poskytováno dle aktuálních potřeb města za účelem sociální pomoci občanům využívajících služeb azylových domů, případně občanům bez domova, a to především v zimním období.

Tab. 4.10 Umístění kontejnerů na textilní odpad

Poř. č.	Umístění
1.	sídliště Družba u prodejny Qanto
2.	sídliště Lány - Svitavská ulice u Koloniálu
3.	sídliště Lány - Větrná ulice vedle pošty
4.	ulice U Stadionu před budovou Svitapu
5.	ulice Lázeňská před řadovými patrovými garážemi
6.	ulice Chelčického u č.o. 2
7.	ulice Milady Horákové, parkoviště pod školní jídelnou, vedle trafiky
8.	sběrný dvůr na ulici Olomoucké – klecový kontejner
9.	Ulice Ruská – parkoviště před DTP centrem
10.	sídliště Antonína Slavíčka – před č.p. 30

Zdroj: OŽP MěÚ SV

Za rok 2016 bylo v těchto kontejnerech vytríděno 48,384 tun, zejména textilu, což činí průměr na měsíc 4,032 tun.

4.9 VÝSTAVBA SBĚRNÝCH MÍST V ROCE 2017 A DALŠÍ PLÁNOVANÉ ZÁMĚRY

V roce 2015 město dokončilo III. etapu projektu „Sběrná místa pro separaci odpadů - Svitavy“ s poskytnutím podpory ze Státního fondu životního prostředí ČR v rámci Operačního programu Životní prostředí.

V rámci III. etapy tohoto projektu se jednalo o výstavbu sedmi sběrných míst pro separaci komunálního odpadu a současně nákup 32 kontejnerů na vytríděné složky komunálního odpadu (plasty, papír, sklo). Všechna sběrná místa jsou situována v intravilánu města Svitavy v obytné zástavbě.

V roce 2013 byla vypracována projektová dokumentace a podána žádost o poskytnutí podpory.

V červnu roku 2014 obdrželo město Svitavy Rozhodnutí o poskytnutí dotace ze Státního fondu životního prostředí.

Od března roku 2015 proběhla realizace stavebních prací a postupné rozmisťování sběrných nádob tak, aby mohli občané tato sběrná místa již využívat.

Celkové náklady na tuto akci činily celkem 2.732.752,- Kč, přičemž výše dotace představovala 2.298.245,- Kč a z vlastních zdrojů město Svitavy uhradilo částku 434.507,- Kč.

V roce 2013 bylo zahájeno zpracování návrhu na vybudování nového sběrného místa v lokalitě Malé náměstí. Jedná se o návrh řešení, které umožní v dané lokalitě umístit více sběrných nádob na komunální a separovaný odpad. Nové sběrné místo bude navrženo tak, aby došlo k celkovému rozšíření plochy pro možnost umístění více kontejnerů než je stávající stav. Současně bude navržena úprava stávající trasy chodníku, čímž dojde k celkovému rozšíření lokality pro lepší pohyb svozové techniky a také větší parkovací prostor pro motorová vozidla obyvatel přilehlých panelových domů. V letošním roce by měla být dokončena projektová dokumentace. Realizace je plánována na rok 2018-2019, cílem bude i na tyto úpravy získat podporu ze SFŽP.

V roce 2016 započalo město přípravu IV. etapy projektu „Sběrná místa pro separaci odpadů“, pro kterou bude žádat o poskytnutí podpory ze Státního fondu životního prostředí ČR v rámci Operačního programu Životní prostředí.

V rámci IV. etapy tohoto projektu se jedná o výstavbu 6 nových a rekonstrukci 9 stávajících sběrných míst pro separaci komunálního odpadu a současně nákup kontejnerů na vytříděné složky komunálního odpadu (plasty, papír, sklo). Všechna sběrná místa jsou situována v intravilánu města Svitavy v obytné zástavbě.

V roce 2015 město Svitavy navázalo spolupráci se společností EKO-PF s.r.o., která se zabývá sběrem a následnou ekologickou likvidací použitých potravinářských olejů a tuků a která v současné době spolupracuje v této oblasti s více než 80-ti městy a obcemi v rámci celé ČR.

Likvidace použitých potravinářských olejů a tuků ve Svitavách je realizována prostřednictvím sběrných nádob (zelená plastová popelnice o objemu 240 l). Jejich umístění těchto sběrných nádob bylo navrženo v celkem 13-ti městských lokalitách, vytypovaných s ohledem na největší koncentrací obyvatel (zpravidla sídliště). Sběrné nádoby budou umístěny vždy při již stávajících kontejnerových stáních pro separovaný odpad. Sběrná síť těchto nádob bude postupně rozšiřována dle potřeb občanů.

4.10 KOMUNITNÍ KOMPOSTÁRNA

K zahájení provozu komunitní kompostárny, jejíž provoz zajišťuje společnost SPORTEŠ Svitavy s.r.o., došlo v březnu roku 2015. Za rok 2015 bylo na kompostárně zpracováno celkem 1.715,96 tun biologicky rozložitelného materiálu (tráva, listí, větve, rostlinné zbytky, dřevní štěpka, atd.). V roce 2016 celkové množství zpracovaného biologicky rozložitelného materiálu již činilo celkem 2.208,40 tun.

Tab. 4.11 Přehled přijatého a zpracovaného biologicky rozložitelného materiálu na komunitní kompostárnu a výdej hotového kompostu za roky 2015-2016

Původ biologicky rozložitelného odpadu	2015	2016
SPORTEŠ Svitavy s.r.o. (veřejná zeleň)	1.469,26 tun	1.510,52 tun
LIKO SVITAVY a.s. (občané města Svitavy)	241,97 tun	180,53 tun
Velkoobjemové kontejnery na odpad ze zeleně (občané města Svitavy)	4,73 tun	517,35 tun
Zpracováno celkem za rok	1715,96 tun	2.208,40 tun
Celkový výdej kompostu za rok	0 tun	1.237,79 tun

Zdroj: SPORTEŠ Svitavy s.r.o.

4.11 VELKOOBJEMOVÉ KONTEJNERY NA BIO ODPAD

V roce 2015 město Svitavy pořídilo 10 kusů velkoobjemových kontejnerů, které budou sloužit občanům k odkládání odpadů ze zeleně. Pro umístění těchto kontejnerů bylo na území města vytypováno 10 lokalit, kam budou tyto kontejnery postupně umístěny. Jedná se především o lokality v blízkosti zahrádkářských kolonií a částí města s velkým počtem zelených ploch.

Městská a příměstská krajina

Tímto krokem dojde k rozšíření možností obyvatel města odevzdat bioodpad z údržby soukromých zahrad, jako je tráva, listí, květiny, plevel, zbytky rostlin, odřezky stromů a keřů, štěpka, spadané ovoce apod. Tyto odpady budou následně zpracovány na komunitní kompostárně.

V listopadu roku 2015 byly zřízeny 4 plochy, kam byly umístěny velkoobjemové kontejnery pro zkušební provoz. Jednalo se o tyto plochy:

- ul. Gruzínská
- parkoviště u hráze rybníka Rosnička (u zahrádkářské kolonie U Stezky)
- parkoviště u restaurace Rosnička (u zahrádkářské kolonie U Rosničky)
- zahrádkářská kolonie Za Jatkami (kolonie při výjezdu na Moravskou Třebovou).

Další lokality budou postupně v průběhu roku 2017 případně v roce 2018 přibývat. Mělo by se jednat o tyto plochy:

- zahrádkářská kolonie Na pláži
- zahrádkářská kolonie U Dolního rybníka
- Moravský Lačnov, křižovatka ulic Zadní a U Větrolamu
- Moravský Lačnov, ulice Zadní (za Lačnovskou hospodou)
- ulice Svitavská, u kapličky
- ulice Gorkého (u stávajícího kontejnerového stání)

Celkové náklady na pořízení 10 ks velkoobjemových kontejnerů činily 677.842 Kč vč. DPH. Na spolufinancování získalo město dotaci ze Státního fondu životního prostředí ČR ve výši 610.058,- Kč, zbytek ve výši 67.784 Kč jsou výdaje města.

„Ekoznámka 2017“ – 1. místo v kategorii Zvířata kolem nás

Vendula Klimentová, Základní škola Svitavy, náměstí Míru 73

5 ZVÍŘATA KOLEM NÁS

5.1 PROBLEMATIKA OPUŠTĚNÝCH PSŮ VE MĚSTĚ

Město Svitavy se snaží řešit problematiku opuštěných psů pohybujících se v katastrálním území města provozem městského útulku pro opuštěné psy. Ten se nachází v Záchrané stanici hendicapovaných zvířat ve Vendolí. Kapacita útulku je omezená počtem 8 kotečů.

V Záchrané stanici Vendolí jsou zřízeny dva útulky – městský a vlastní útulek stanice.

V roce 2016 bylo v našem útulku umístěno 32 psů. Téměř všechny psy se podaří vrátit původním majitelům nebo darovat novým majitelům. Psi, o které se nepřihlásí původní majitelé, jsou nabídnuti prostřednictvím webu záchrané stanice k osvojení. Osvojení probíhá podpisem darovací smlouvy. Náhradní majitel obdrží spolu s veterinárně ošetřeným psem i očkovací průkaz, popř. instrukce, jak má o psa pečovat.

Občan s trvalým bydlištěm ve Svitavách, který si vezme do náhradní péče psa z městského útulku, psa přihlásí do 15 dnů na odboru financí MěÚ Svitavy, odbor mu přidělí evidenční známku a sáčky na psí exkrementy. Dle obecně závazné vyhlášky města Svitavy č. 4/2011 o místním poplatku ze psa je trvale osvobozen od poplatku. Na psy odchycené v jiných obcích se toto osvobození nevztahuje.

5.2 KOŠE NA PSÍ EXKREMENTY

Znečišťování veřejného prostranství psími exkrementy se město snaží eliminovat postupným rozšiřováním sítě speciálních košů. V roce 2016 bylo chovatelům k dispozici 80 košů na psí exkrementy.

Na základě návrhů a požadavků občanů jsou připravovány další lokality. Při výběru lokalit však musíme zohlednit například umístění inženýrských sítí v zelených plochách, přístupnost lokality pro obsluhu apod. Proto nelze vyhovět všem požadavkům.

U všech košů jsou zásobníky na papírové sáčky. Zároveň však mohou chovatelé používat igelitové sáčky, které jsou zdarma k dispozici na MěÚ Svitavy, odboru financí, v budově T.G. Masaryka 25. Zde si je mohou vyzvednout nejen při placení ročního poplatku, ale kdykoli v průběhu roku. Vyvážení košů a doplňování papírových sáčků zajišťuje SPORTEŠ Svitavy s.r.o.

Na dodržování čistoty se zaměřují také strážníci městské policie.

Na jaře roku 2017 proběhla výměna 35 košů na psí exkrementy. Původní plechové koše byly nahrazeny koši plastovými. V roce 2018 se plánuje dokončení obměny košů.

5.3 ORNITOLOGICKÉ ZAJÍMAVOSTI SVITAVSKA V ROCE 2016

Nepříliš chladné zimní období způsobilo to, že se na tradičně kontrolovaných úsecích řek Svitavy i Křetínky vyskytoval v lednu vcelku mimořádně zvýšený počet skorců vodních. Například na sedmikilometrové trase mezi Březovou nad Svitavou a Stvolovou se jich pohybovalo dvanáct. Mezi další zajímavější záznamy ze zimního období patří pozorování moudivláčka lužního a bekasiny otavní v prostoru rybníků Nový a Hvězda u Opatova nebo sokola stěhovavého a dřemlíka tundrového na polích u Vendolí. V polovině února už bylo možné sledovat nejen přelety hus, ale třeba i jeřábů popelavých. V tuto dobu se u rybníků kromě některých vodních druhů ptáků objevil ve Svitavách i v Opatově šplhavec strakapoud prostřední.

V březnu byla spatřena v Opatově i u Svitav neobvykle početná hejna (až 2000 jedinců) drozdů kvícal, na Dolním rybníku ve Svitavách samec poláka malého nebo zrzohlávky rudozobé na rybníku Hvězda. Nezvykle brzy (19. března) se objevila první vlaštovka nad hladinou rybníků u Opatova. V dubnu se opakovaně podařilo zastihnout v prostoru svitavského Lánského rybníka slavíka modráčka, dvojici racků černohlavých, chřástala kropenatého, 23 lžičáků pestrých, lindušky horské a až 19 vodoušů kropenatých. K mimořádným pozorováním jarní sezóny patří jistě i opakované sledování dvou jeřábů popelavých na Novém rybníku a volavky červené na sousedním rybníku Hvězda u Opatova, kde 1. května lovilo nad hladinou asi 150 rybáků černých.

V květnu se v prostoru opatovských rybníků ozýval zpěv slavíka tmavého nebo hýla rudého, který zde pobýval i v červnu. V počínajícím létě potěšil zpěv lejska malého v Opatovském lese. Zřejmě nejzajímavější údaj, pokud jde o dravce, pochází od Javorníka u Svitav. Zde se od 12. do 18. června zdržoval orel křiklavý. Čápi bílí v roce 2016 vyhnízдили na Svitavsku v Opatovci (4 mláďata), Opatově (2), Vendolí (4) a Radiměři (3). Mezi zajímavé případy úspěšného zahnízdění můžeme počítat pár ledňáčka říčního v zatopeném lomu v Lačnově. Jen kousek odtud pak hnízдил na dně vypuštěného rybníka kulík říční.

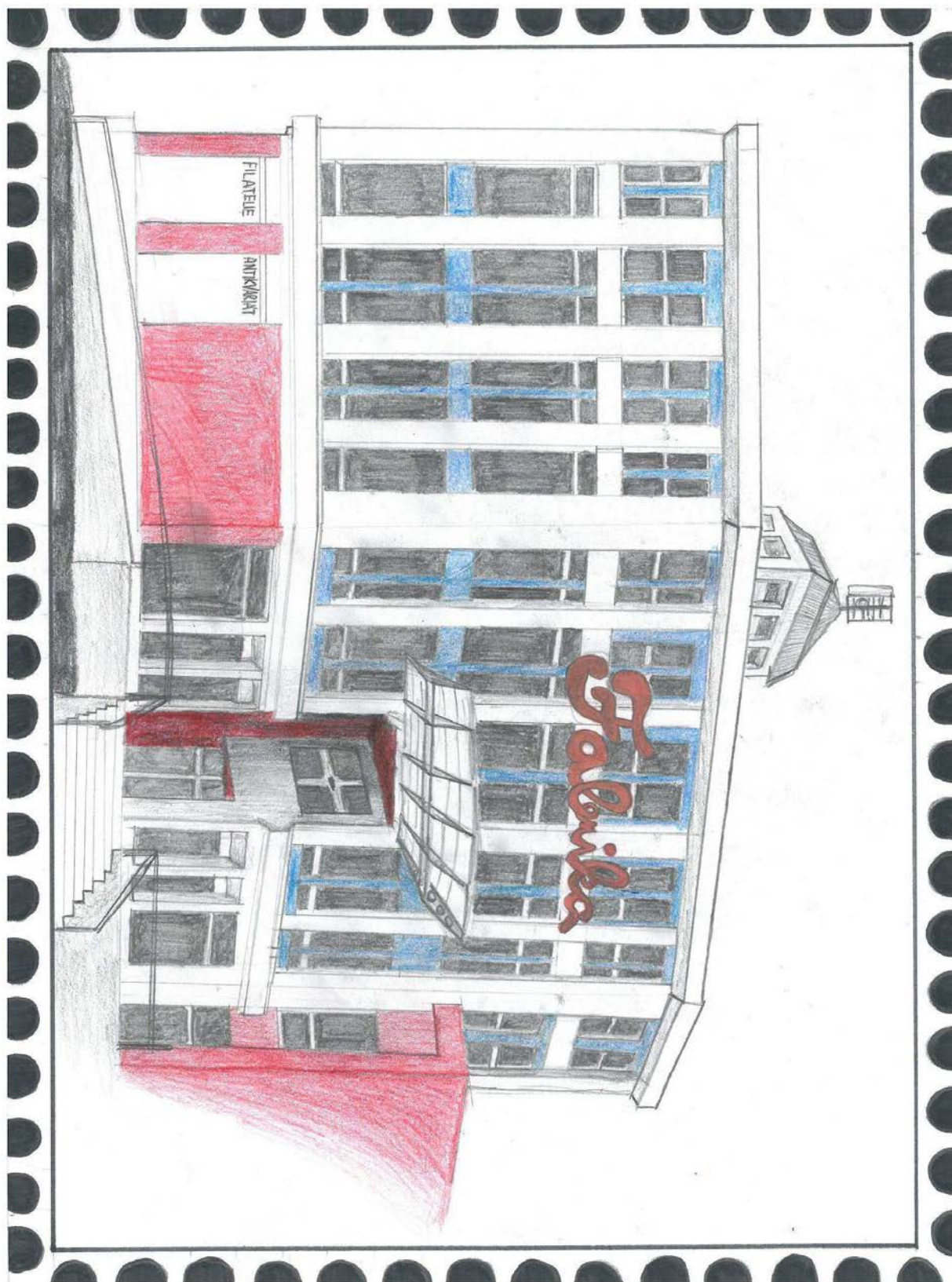
Z letního období, kdy se už ptáci dávají do pohybu po vyhnízdění, stojí za zmínku výskyt dravců luňáků hnědých a luňáků červených na polích u Dětrichova a Hradce nad Svitavou, kde probíhala sklizeň pícnin. Koncem srpna a začátkem září se opět podařilo prokázat třítydenní výskyt nedospělé poštolky rudonohé u Kamenné Horky a Svitav.

Další relativně vzácný výskyt káně bělochvosté registrujeme v druhé polovině září na polích u Radiměře. Mimořádný počet sýkořic vousatých byl sledován v rákosinách svitavského Horního rybníka 20. října. V podzimním období také upoutal záznam jeřábka lesního v Opatovském lese. Hladiny rybníků ve Svitavách a v Opatově pak hostily například poláky kaholky, až 32 volavek bílých, morčáky bílé, morčáky prostřední i morčáky velké nebo potáplici malou a potáplici severní.

V prosinci se podařilo zastihnout u opatovských rybníků sovu kalouse pustovku nebo bahňáka slučku malou.

Je tedy zřejmé, že každé roční období může přinášet možnost sledovat v naší oblasti i několik zajímavých druhů ptáků, přičemž jejich pozorovatelé ze zdejšího regionu mají jistě i další ornitologické zážitky i díky druhům běžným a méně vzácnějším.

„Ekoznámka 2017“ – 1. místo v kategorii město Svitavy

Jan Vyskočil, Základní umělecká škola Svitavy

6 DODATKY

6.1 ZÁKLADNÍ PŮSOBNOSTI ODBORU ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ MĚÚ SVITAVY

Základní působnost odboru životního prostředí MěÚ Svitavy jako obecního úřadu a úřadu obce s rozšířenou působností na úseku životního prostředí a zemědělství je uvedena v následujícím přehledu:

Podle zákona o vodách č. 254/2001 Sb. zejména

- vydává povolení k nakládání s vodami, jeho změnu nebo zrušení (odběr podzemních a povrchových vod, vypouštění odpadních vod do vod podzemních a povrchových, vzdouvání a akumulace vody)
- vydává stavební povolení k vodním dílům
- vydává povolení k některým činnostem (práce v ochranných pásmech vodních toků a vodních zdrojů)
- vydává souhlas podle § 17 a vyjádření podle § 18 ke stavbám, ke kterým nevydává své povolení
- vede vodoprávní evidenci, vyhlašuje ochranná pásma, vyhlašuje zátopová území, činí opatření k ochraně množství a jakosti vod
- vydává opatření k nápravě podle § 42 vodního zákona
- činí opatření v souvislosti s ochranou před povodněmi, povodňovými plány
- je povodňovým orgánem obce a obce s rozšířenou působností
- ukládá pokuty za závažné porušení povinností vyplývajících z vodního zákona

Podle zákona o vodovodech a kanalizacích č. 274/2001 Sb. zejména

- povoluje výjimky z ochranných pásem vodovodů a kanalizací, ukládá povinnosti veřejné služby na svém správním obvodu, ukládá sankce, schvaluje kanalizační řady

Podle zákona o ochraně přírody a krajiny č. 114/1992 Sb., § 76

(1) Obecní úřady

a) s výjimkou území národních parků, národních přírodních rezervací, národních přírodních památek, přírodních rezervací, přírodních památek a ochranných pásem těchto zvláště chráněných území povolují kácení dřevin podle § 8 odst. 1, ukládají náhradní výsadbu podle § 9 a vedou přehled pozemků vhodných k náhradní výsadbě podle § 9 odst. 2,

b) s výjimkou území národních parků a jejich ochranných pásem vedou přehled o veřejně přístupných účelových komunikacích, stezkách a pěšinách podle § 63 odst. 1 ve svém správním obvodu.

(2) Pověřený obecní úřad, s výjimkou území národních parků, chráněných krajinných oblastí, národních přírodních rezervací, přírodních rezervací, národních přírodních památek, přírodních památek a jejich ochranných pásem

a) vydává závazná stanoviska k zásahům do registrovaných krajinných prvků podle § 4 odst. 2, pokud se zároveň nejedná o území evropsky významné lokality, a registrují významné krajinné prvky podle § 6 odst. 1,

b) sjednává a zrušuje smlouvy o smluvně chráněném památném stromu podle § 39 a 45 odst. 2; projednává záměry na vyhlášení památných stromů podle § 55 odst. 1, vydává rozhodnutí o vyhlášení památných stromů podle § 46 odst. 1, vymezení jejich ochranných pásem podle § 46 odst. 3 a zrušení ochrany památných stromů podle § 46 odst. 4; předává dokumentaci o památných stromech a smluvně chráněných památných stromech do ústředního seznamu podle § 47 odst. 1,

c) vydává souhlasy k ošetřování památných stromů podle § 46 odst. 2, souhlasy ke stanoveným

činností v ochranných pásmech památných stromů podle § 46 odst. 3, povoluje výjimky ze zákazů u památných stromů podle § 56 odst. 1 a uzavírá dohody podle § 56 odst. 5, jde-li o památné stromy,

d) vydává souhlas ke zřizování nebo rušení veřejně přístupných účelových komunikací, stezek a pěšin mimo zastavěné území obcí podle § 63 odst. 1.

Podle zákona o ochraně přírody a krajiny č. 114/1992 Sb., § 77

(1) Obecni úřad obcí s rozšířenou působností ve svém správním obvodu, nejde-li o zvláště chráněná území nebo jejich ochranná pásma,

a) vydává závazná stanoviska k zásahům, které by mohly vést k poškození nebo zničení významného krajinného prvku nebo ohrožení či oslabení jeho ekologicko-stabilizační funkce, pokud se nejedná o registrovaný významný krajinný prvek podle § 6 odst. 1 a pokud se zároveň nejedná o území evropsky významné lokality,

b) vydává závazná stanoviska k odlesňování a zalesňování pozemků nad 0,5 ha a k výstavbě lesních cest a lesních melioračních systémů podle § 4 odst. 3,

c) vydává opatření obecné povahy, pokud jde o blíže neurčený okruh osob, nebo rozhoduje o omezení nebo zákazu rušivé činnosti podle § 5 odst. 1, pokud se nejedná o zvláště chráněné druhy,

d) rozhoduje o zajištění či použití prostředků k zabránění nadměrnému úhynu rostlin a zraňování nebo úhynu živočichů nebo ničení jejich biotopů podle § 5 odst. 3, pokud se nejedná o zvláště chráněné druhy,

e) vydává povolení k rozšiřování geograficky nepůvodních druhů rostlin a živočichů a k rozšiřování kříženců do krajiny podle § 5 odst. 4 a 5,

f) rozhoduje o stanovení odchylného postupu při ochraně ptáků podle § 5b odst. 1,

g) ukládá provedení nezbytných zásahů včetně pokácení dřevin podle § 7 odst. 2,

h) přijímá oznámení o kácení dřevin a rozhoduje o pozastavení, omezení nebo zákazu kácení dřevin podle § 8 odst. 2 a 4,

i) požaduje údaje o paleontologických nálezích a žádá o umožnění přístupu k paleontologickým nálezům podle § 11,

j) vydává souhlasy k umístování a povolování staveb a k jiným činnostem, které by mohly snížit nebo změnit krajinný ráz podle § 12 odst. 2,

k) rozhoduje o vyhlášení přechodně chráněné plochy podle § 13 odst. 1,

l) může vyzvat k prokázání zákonného původu zvláště chráněných rostlin, zvláště chráněných živočichů, ptáků nebo rostlin či živočichů chráněných podle mezinárodních úmluv podle § 54 odst. 1 a vyzvat k prokázání totožnosti podle § 54 odst. 2,

m) v případě ptáků chráněných podle § 5a vydává osvědčení podle § 54 odst. 4 až 11 o tom, že se jedná o živočicha odchovaného v lidské péči, vede evidenci vydaných osvědčení podle § 54 odst. 4 až 10, ověřuje původ a vydává rozhodnutí, kterým se stanoví výše nákladů v případě potvrzení nezákonného původu živočicha odchovaného v lidské péči podle § 54 odst. 10,

n) v rozsahu své působnosti ukládá podmínky pro výkon činnosti, které by mohly způsobit nedovolenou změnu obecně nebo zvláště chráněných částí přírody nebo takové činnosti zakazují podle § 66,

o) vykonává státní dozor v ochraně přírody a krajiny podle § 85 odst. 1,

p) rozhoduje o možnostech a podmínkách uvedení do původního stavu podle § 86 odst. 1, ukládají provedení přiměřených náhradních opatření podle § 86 odst. 2 a ukládá pokuty za přestupky podle § 87 a za správní delikty podle § 88,

q) uplatňuje stanoviska k územním plánům a regulačním plánům z hlediska své přenesené působnosti a dále z hlediska přenesené působnosti obecních úřadů a pověřených obecních úřadů,

(2) Obecní úřad obcí s rozšířenou působností vymezuje a hodnotí místní systém ekologické stability podle § 4 odst. 1 mimo území národních parků, chráněných krajinných oblastí a ochranných pásem národních parků.

(3) Obecní úřad obcí s rozšířenou působností dále ve svém správním obvodu, nejde-li o zvláště chráněná území nebo jejich ochranná pásma anebo o vojenské újezdy, vykonává státní správu v ochraně přírody a krajiny, není-li příslušný jiný orgán ochrany přírody. (Např. povolují odlov geograficky nepůvodních živočichů, sleduje stav ptačích oblastí, evropsky významných druhů a jednotlivých typů evropských stanovišť, zejména evropsky významných lokalit, poskytuje informace občanským sdružením, spolupracují s obcemi, poskytují jim požadované podklady, informace a potřebná vysvětlení k zásahům do přírody i způsobům jejich ochrany, zejména pokud takové zásahy mohou nepříznivě ovlivnit prostředí v obci nebo omezit výkon práv jejich obyvatel, vedou přehled informací, zjišťují údaje o stavu a vývoji přírodního prostředí, spolupracují s odborně kvalifikovanými osobami).

Podle zákona o poskytování náhrad škod způsobených vybranými zvláště chráněnými živočichy č. 115/2000 Sb. § 10

Místně příslušný orgán ochrany přírody po ohlášení škody neprodleně provede místní šetření, sepíše protokol a zajistí vhodným způsobem důkazy. Tyto podklady předá neprodleně příslušnému orgánu ochrany přírody.

Podle zákona o ochraně ZPF č. 334/1992 Sb., § 15

Obecní úřad obce s rozšířenou působností

- a) rozhoduje podle § 1 odst. 4 o tom, zda je pozemek součástí zemědělského půdního fondu,
- b) uděluje podle § 2 souhlas ke změně trvalého travního porostu na ornou půdu,
- c) ukládá opatření k nápravě závadného stavu vzniklého porušením povinností uvedených v § 3 odst. 1 písm. c) a d) a v § 3 odst. 4 až 6 a neplněním podmínek jím vydaného souhlasu,
- d) kontroluje plnění
 1. povinností uvedených v § 3 odst. 1 písm. b) až d) a § 3 odst. 4 až 6,
 2. podmínek jím vydaného souhlasu, včetně provádění rekultivací,
 3. jím uloženého opatření k nápravě,
- e) uděluje souhlas podle § 3a odst. 1 k použití sedimentů z rybníků, vodních nádrží a vodních toků a vede evidenci jejich použití,
- f) ohledně erozního ohrožení zemědělské půdy podle § 3b pořizuje informace o zemědělské půdě a hodnotí její stav a tyto údaje předává do evidence informací o kvalitě zemědělské půdy,
- g) zasílá podle § 3b odst. 4 údaje související s odnětím zemědělské půdy ze zemědělského půdního fondu do evidence odnětí zemědělské půdy,
- h) uplatňuje podle § 5 odst. 2 stanovisko k regulačním plánům s výjimkou regulačních plánů pořizovaných na základě zásad územního rozvoje,
- i) uděluje podle § 7 odst. 4 vyjádření k návrhům tras nadzemních a podzemních vedení, pozemních komunikací, vodních cest a jejich součástí, pokud trasa nadzemních a podzemních vedení, pozemních komunikací a vodních cest a jejich součástí nepřesahuje správní obvod obce s rozšířenou působností,
- j) uděluje podle § 9 odst. 8 souhlas s odnětím zemědělské půdy ze zemědělského půdního fondu, má-li být dotčena zemědělská půda o výměře menší nebo rovné 1 ha, a u dočasného odnětí nebo trvalého odnětí s dočasným odvodem vydává u souhlasů jím vydaných potvrzení o ukončení rekultivace podle § 11b odst. 2,
- k) rozhoduje podle § 11 odst. 2 o odnětí zemědělské půdy ze zemědělského půdního fondu,
- l) projednává správní delikty podle tohoto zákona, není-li k jejich projednání příslušná inspekce,
- m) je dotčeným správním orgánem podle zákona o posuzování vlivů na životní prostředí, mají-li být dotčeny pozemky náležející do zemědělského půdního fondu o výměře menší nebo rovné 1 ha, a

n) vykonává státní správu na úseku ochrany zemědělského půdního fondu, není-li podle tohoto zákona příslušný jiný orgán.

Podle zákona o ochraně ovzduší číslo 201/2012 Sb., § 11

Obecní úřad obce s rozšířenou působností vydává závazné stanovisko k územnímu a stavebnímu řízení a k řízení o vydání kolaudačního souhlasu z hlediska ochrany ovzduší u stacionárních zdrojů neuvedených v příloze č. 2 k zákonu.

Obecní úřad může vydat své vyjádření k řízení podle odstavce závazné stanovisko k umístění stacionárního zdroje uvedeného v příloze č. 2, a to do 15 dnů ode dne doručení podkladů ve věci, pokud se s krajským úřadem nedohodne jinak.

Podle zákona o ochraně ovzduší číslo 201/2012 Sb., § 14

Obec ve vyhlášce vymezí území nízkoemisní zóny a emisní kategorie vozidel, které mají dovolen vjezd do této zóny. Obec může dále vyhláškou stanovit, že se omezení vjezdu do nízkoemisní zóny nevztahuje na osoby s trvalým pobytem na území nízkoemisní zóny. Pro případy vzniku smogové situace podle § 10 odst. 1 může obec stanovit zvláštní podmínky provozu nízkoemisní zóny, zejména zpřísnit emisní kategorie vozidel, která mohou vjíždět do nízkoemisní zóny po dobu trvání smogové situace. Na průjezdním úseku dálnice nebo silnice lze nízkoemisní zónu stanovit pouze v případě, že na území obce mimo nízkoemisní zónu anebo mimo zastavěné území téže nebo sousední obce existuje jiná dálnice nebo silnice stejné nebo vyšší třídy, po které je možné zajistit obdobné dopravní spojení.

Obecní úřad může dále na základě žádosti povolit dočasnou nebo trvalou individuální výjimku z důvodu

- a) nemoci, bezmoci nebo jiného postižení osoby, která nesplňuje podmínky pro přiznání označení pro osobu těžce zdravotně postiženou,
- b) pracovní doby žadatele o výjimku neumožňující přepravovat se hromadnou dopravou, nebo
- c) zásadního významu pro podnikání, kde by omezení provozu v nízkoemisní zóně mohlo výrazně ohrozit nebo znemožnit podnikání.

Podle zákona o ochraně ovzduší číslo 201/2012 Sb., § 16

Obec může vyhláškou stanovit podmínky pro spalování suchého rostlinného materiálu v otevřeném ohništi za účelem jeho odstranění nebo jeho spalování zakázat, pokud zajistí jiný způsob pro jeho odstranění podle jiného právního předpisu. Při stanovení podmínek nebo zákazu obec přihlíží zejména ke klimatickým podmínkám, úrovni znečištění ve svém územním obvodu, vegetačnímu období a hustotě zástavby.

Podle zákona o ochraně ovzduší číslo 201/2012 Sb., § 24

Projednává přestupky podle zákona o ochraně ovzduší.

Podle zákona o odpadech č. 185/2001 Sb., § 79

(1) Obecní úřad obce s rozšířenou působností

- a) podává návrh ministerstvu na zařazení odpadu podle Katalogu odpadů podle § 5 odst. 2,
- b) uděluje souhlas k nakládání s nebezpečnými odpady podle § 16 odst. 3, nejde-li o případ podle § 78 odst. 2 písm. i); udělení souhlasu může vázat na podmínky,
- c) uděluje souhlas k upuštění od třídění nebo odděleného shromažďování odpadů podle § 16 odst. 2, nejde-li o případ podle § 78 odst. 2 písm. j), udělení souhlasu může vázat na podmínky,
- d) vede a zpracovává evidenci odpadů a způsobů nakládání s nimi, autovraků a způsobů jejich zpracování, typu, množství a způsobu zpracování, využití nebo odstranění elektroodpadu,

jím vydaných souhlasů a dalších rozhodnutí podle tohoto zákona a na požádání podává informace žadatelům o sídle zařízení vhodných k odstranění nebo využití jimi vyprodukovaného odpadu

- e) zasílá ministerstvu informace podle § 39 odst. 10
- f) kontroluje, jak jsou právníckými osobami, fyzickými osobami oprávněnými k podnikání a obcemi dodržována ustanovení právních předpisů a rozhodnutí ministerstva a jiných správních úřadů v oblasti odpadového hospodářství a zda pověřené osoby dodržují stanovený způsob hodnocení nebezpečných vlastností odpadů,
- g) hrozí-li poškození lidského zdraví nebo životního prostředí nebo již k němu došlo, může zajistit ochranu lidského zdraví a životního prostředí na náklady odpovědné osoby,
- h) ukládá provozovateli zařízení k odstraňování odpadů v mimořádných případech, je-li to nezbytné z hlediska ochrany životního prostředí, a pokud je to pro provozovatele technicky možné, povinnost odstranit odpad. Náklady vzniklé tímto rozhodnutím hradí obecní úřad obce s rozšířenou působností, který rozhodnutí vydal; náhradu nákladů takto vynaložených je povinna obecnímu úřadu obce s rozšířenou působností uhradit osoba, která je za tento odpad odpovědná podle tohoto zákona,
- i) ukládá právníckým osobám a fyzickým osobám oprávněným k podnikání pokuty za porušení stanovených povinností podle § 66 odst. 2 a 5; současně může stanovit opatření a lhůty pro zjednání nápravy samostatným rozhodnutím,
- j) může zakázat původci odpadů činnost, která způsobuje vznik odpadů, pokud původce nemá zajištěno využití nebo odstranění odpadů a pokud by odpady vzniklé v důsledku pokračování této činnosti mohly způsobit škodu na životním prostředí,
- k) uplatňuje stanovisko k územním plánům a regulačním plánům,
- l) zajišťuje bezpečné uskladnění odpadu podle § 58 odst. 3,

(2) Obecní úřad obce s rozšířenou působností zruší rozhodnutí o udělení souhlasu, který spadá do jeho kompetence podle odstavce 1 písm. b), v případě, že osoba, které byl souhlas udělen, opakovaně porušuje povinnosti stanovené tímto zákonem nebo opakovaně neplní podmínky, na které je souhlas vázán.

(3) Pokud tímto zákonem nebo zvláštním právním předpisem není stanoveno jinak, je k rozhodování podle odstavce 1 místně příslušný obecní úřad obce s rozšířenou působností, v jehož obvodu je provozována činnost nebo se nachází věc, které se rozhodnutí týká.

(4) Obecní úřad obce s rozšířenou působností dává vyjádření zejména

- a) ke zřízení zařízení k odstraňování odpadů,
- b) v územním a stavebním řízení z hlediska nakládání s odpady,
- c) k připravovaným změnám výrobního procesu nebo výroby, které mají vliv na nakládání s odpady,
- d) k zavedení nebo rozšíření výroby oxidu titaničitého,
- e) ke zřízení malých zařízení pro biologické zpracování využitelných biologicky rozložitelných odpadů.

Podle zákona o odpadech č. 185/2001 Sb., § 80

(1) Obecní úřad a újezdní úřad

- a) kontroluje, zda právnícké osoby a fyzické osoby oprávněné k podnikání využívají systému zavedeného obcí pro nakládání s komunálním odpadem pouze na základě písemné smlouvy s obcí a zda fyzická osoba, která není podnikatelem, se zbavuje odpadu pouze v souladu s tímto zákonem,

- b) ukládá právnickým osobám a fyzickým osobám oprávněným k podnikání pokuty za porušení povinnosti podle § 66 odst. 1; současně může stanovit opatření a lhůty pro zjednání nápravy samostatným rozhodnutím,
- c) ukládá fyzickým osobám pokuty za přestupek uvedený v § 69; současně může stanovit opatření a lhůty pro zjednání nápravy samostatným rozhodnutím,
- d) kontroluje, zda právnické osoby a fyzické osoby oprávněné k podnikání mají zajištěno využití nebo odstranění odpadu v souladu s tímto zákonem,
- e) kontroluje u provozovatele skládky placení poplatků za ukládání odpadů na skládky.

Podle zákona o lesích č. 289/1995 Sb., § 48

Obecní úřad obce s rozšířenou působností

- (1) Obecní úřad obce s rozšířenou působností rozhoduje o
 - a) pochybnostech, zda jde o pozemky určené k plnění funkcí lesa,
 - b) prohlášení pozemku za pozemek určený k plnění funkcí lesa,
 - c) dělení lesních pozemků, při kterém výměra jednoho dílu klesne pod 1 ha,
 - d) odnětí lesních pozemků plnění funkcí lesa do výměry 1 ha nebo o omezení jejich využívání pro plnění funkcí lesa a o výši poplatků za odnětí,
 - f) dočasném omezení nebo vyloučení vstupu do lesa, pokud nepřesahují jejich správní obvod,
 - g) povolení výjimky ze zákazu některých činností v lese,
 - h) stanovení podmínek ke konání organizovaných nebo hromadných sportovních akcí v lese, pokud nepřesahují jejich správní obvod,
 - i) uložení opatření k zajištění bezpečnosti osob a majetku před škodami, které by mohly být způsobeny padáním kamenů, sesouváním půdy, pádem stromů a lavinami z lesních pozemků, a o tom, kdo ponese náklady s tím spojené,
 - j) uložení opatření v případech mimořádných okolností, pokud nepřesahují jejich správní obvod,
 - k) výjimkách ze zákazu provádět mýtní těžbu v lesních porostech mladších než 80 let,
 - l) podmínkách lesní dopravy po cizích pozemcích
 - m) udělení nebo odnětí licence pro výkon funkce odborného lesního hospodáře,
 - n) pověření právnické nebo fyzické osoby výkonem funkce odborného lesního hospodáře,
 - o) ukládání pokut (hlava devátá),
 - p) uložení opatření k odstranění zjištěných nedostatků, opatření ke zlepšení stavu lesů a plnění jejich funkcí, o zastavení nebo omezení výroby nebo jiné činnosti v lese v případech hrozících škod, pokud nepřesahují jejich správní obvod,
 - r) nezbytných opatřeních k odvrácení hrozícího nebezpečí, pokud nepřesahují jejich správní obvod.
- (2) Obecní úřad obce s rozšířenou působností
 - a) vedou evidenci nájmu a výpůjček pozemků určených k plnění funkcí lesa ve svém správním obvodu,
 - b) uplatňuje stanovisko k územně plánovací dokumentaci, pokud není příslušný kraj nebo ministerstvo,
 - c) vydává souhlas k vydání územního rozhodnutí, jímž mají být dotčeny pozemky určené k plnění funkcí lesa do výměry 1 ha, pokud není příslušný kraj, a souhlas k vydání rozhodnutí o umístění stavby nebo využití území do 50 m od okraje lesa,
 - d) zajišťuje zpracování osnovy,
 - e) povoluje výjimky ze stanovené velikosti nebo šířky holé seče,
 - f) povoluje výjimky ze zákonných lhůt pro zalesnění a zajištění kultur,

g) soustřeďuje údaje lesní hospodářské evidence o lesích ve svém správním obvodu a postupují je pověřené organizační složce státu,

h) vykonává dozor nad dodržováním tohoto zákona, předpisů vydaných k jeho provedení a rozhodnutí vydaných na jejich základě.

(3) Obecní úřady obcí s rozšířenou působností vykonávají státní správu a povinnosti určené orgánům státní správy lesů podle tohoto zákona a předpisů vydaných na jeho základě ve všech dalších případech, není-li zákonem určen jiný orgán státní správy lesů.

Podle zákona o myslivosti č. 449/2001 Sb.

§ 5 odst. 1 písm. d) – Vydává předchozí souhlas k zavádění dalších druhů zvěře v honitbě

§ 5 odst. 2 – Vydává souhlas s vypouštěním zvěře do honitby

§ 6 odst. 1 – Rozhoduje o konání chovatelské přehlídky trofejí, ustavení hodnotitelské komise, svěřeni pořádání myslivecké organizaci

§ 7 odst. 2 – Vydává souhlas k dočasnému držení lišky obecné v zajetí pro účely výcviku psů loveckých plemen, stanovuje podmínky pro výkon této činnosti

§ 9 odst. 2 – Ve sporech rozhoduje o umístění slániska, napajedla nebo zařízení pro příkrmování zvěře na pozemcích vlastníků

§ 9 odst. 3 – Na žádost uživatele honitby omezuje nebo zakazuje vstup do honitby nebo jejích částí, omezuje jízdu na koni a tažnými psy a jinou zájmovou nebo sportovní činnost

§ 9 odst. 4 – Spolupracuje s dalšími orgány státní správy při povolování hromadných akcí v přírodě, a sděluje těmto orgánům požadavky potřebné k ochraně zvěře a jejích životních podmínek

§ 11 odst. 5 – Rozhoduje o krmení zvěře na náklady uživatele honitby, pokud zjistí, že zvěř trpí hladem, a nezjedná-li uživatel po výzvě okamžitou nápravu

§ 12 odst. 2 – Ustanovuje mysliveckou stráž na období 10 let

§ 13 odst. 2 – Zrušuje ustanovení myslivecké stráže ve stanovených případech

§ 16 odst. 4 – Poskytuje náhradu škody, způsobenou mysliveckou stráží, osobě, která poskytla pomoc myslivecké stráží, nebo způsobené v souvislosti s touto pomocí

§ 17 odst. 3 – Prohlašuje pozemky zpět za honební, pomine-li důvod, pro který byl pozemek prohlášen za nehonební a se souhlasem vlastníka pozemku

§ 18 odst. 1 – Vydává rozhodnutí o uznání honitby, splňuje-li návrh podmínky stanovené v § 17, v rozhodnutí uvádí náležitosti podle § 29 odst. 3

§ 20 – Registruje honební společenstva

§ 25 – Provádí výmaz honebního společenstva

§ 28 odst. 1 – Vede rejstřík honebních společenstev s náležitostmi

§ 28 odst. 2 – Vydává na požádání úřední potvrzení o zápisu do rejstříku honebních společenstev nebo o tom, že zápis není proveden

§ 28 odst. 3 – Zapisuje do rejstříku honebních společenstev předepsané údaje

§ 30 odst. 1 – Rozhoduje o přiřazení honebních pozemků, které tvoří vlastní nebo společenstevní honitbu

§ 30 odst. 2 – Určuje výši náhrady za přiřazené honební pozemky, nedohodnou-li se o tom zúčastněné osoby

§ 31 odst. 1 – Povoluje změnu honitby vyrovnáváním hranic nebo výměnou honebních pozemků, vyžadují-li to zásady řádného mysliveckého hospodaření

§ 31 odst. 4 – Rozhoduje o změně honitby vyplývající ze změn vlastnictví honebních pozemků na žádost vlastníka honebních pozemků

§ 31 odst. 5 – Rozhoduje o změně minimálních nebo normovaných stavů zvěře pro danou honitbu

- § 31 odst. 6 písm. e) – Rozhoduje o zrušení obory ,není-li ohrazení obory funkční a nezjedná-li držitel honitby v přiměřené lhůtě nápravu
- § 33 odst. 6 písm. h) – Rozhoduje o zániku smlouvy o nájmu honitby v případě, kdy porušením dojde k vážnému ohrožení životního prostředí nebo poklesu počtu zvěře pod stanovené minimální stavy
- § 34 odst. 1 – Vede evidenci honiteb a jejich využití
- § 34 odst. 2 – Vede evidenci mysliveckých hospodářů, mysliveckých stráží a loveckých psů
- § 35 odst. 6 – Ustanovuje a odvolává myslivecké hospodáře
- § 36 odst. 1 – Nařizuje nové konečné sčítání zvěře
- § 36 odst. 3 – Rozhoduje o plánu, nedohodne-li se na něm držitel a uživatel honitby, určí jej na návrh některého z nich
- § 36 odst. 4 – Kontroluje plnění plánů mysliveckého hospodaření
- § 36 odst. 5 – Vyjadřuje se k lovu samičích a samčích spárkaté zvěře do stáří 2 let
- § 38 odst. 2 – Zpracovává statistické hlášení o myslivosti za honitby ve své územní působnosti
- § 39 – Povoluje nebo ukládá úpravu stavů zvěře
- § 40 – Povoluje lov zvěře mimo dobu lovu
- § 41 odst. 1 – Povoluje lov na nehonebních pozemcích
- § 45 odst. 2 – Při úpravě stavu zvěře může povolit některé zakázané způsoby lovu
- § 47 odst. 1 – Vydává lovecký lístek
- § 47 odst. 5 – Odebírá lovecký lístek
- § 49 odst. 1 – Vydává zúčtovatelné plomby uživatelům honiteb
- § 54 odst. 1 – Rozhoduje v pochybnostech o tom, která plodina je vysokocenná
- § 61 odst. 2 – Provádí dozor nad dodržováním zákona o myslivosti
- § 63 – Rozhoduje o přestupcích
- § 64 – Rozhoduje o pokutách

Podle zákona o rybářství č. 99/2004

Obecní úřad obce s rozšířenou působností

- § 14 vede evidenci všech rybářských stráží ve své působnosti
- § 19 orgány vykonávající státní správu rybářství podle tohoto zákona jsou obecní úřad s rozšířenou působností
- § 20-1 ustanovuje, odvolává či zrušuje rybářskou stráž
- § 20-2 vydává a odebírá rybářské lístky
- § 20-3 projednává přestupky a správní delikty

Podle zákona na ochranu zvířat proti týrání č. 246/1992 Sb., v platném znění

§ 24 Obce

- (1) Obec může zřizovat, provozovat a rušit útulky pro zvířata.
- (2) Obec může obecně závaznou vyhláškou upravit pravidla pro pohyb psů na veřejném prostranství a vymežit prostory pro volné pobíhání psů.

§ 24a Obecní úřady obcí s rozšířenou působností

- a) rozhodují o zvláštním opatření, kdy na návrh krajské veterinární správy může obecní úřad obce s rozšířenou působností správním rozhodnutím
- nařídit a zajistit umístění týraného zvířete do náhradní péče, vyžaduje-li to jeho zdravotní stav nebo pokud je opakovaně týráno,
 - nařídit chovateli zajistit opatření ke snížení počtu hospodářských zvířat včetně jejich usmrcení v souladu s tímto zákonem, dochází-li k jejich týrání,

- nařídit chovateli pozastavení činnosti, při které dochází k týrání zvířat, a to do doby odstranění závad. Pozastavení činnosti není zákazem činnosti.

b) plní další úkoly v ochraně zvířat stanovené tímto zákonem a zvláštními předpisy, není-li příslušný jiný orgán ochrany zvířat.

Obecní úřad obcí s rozšířenou působností je povinen projednat všechny podněty k projednání přestupků a správních deliktů vyplývajících z porušení povinností uložených chovatelům a ostatním fyzickým nebo právnickým osobám na úseku ochrany zvířat.

6.2 PRACOVNÍ SKUPINA PRO ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ SVITAVY

Pracovní skupina pro životní prostředí byla jako iniciativní a poradní orgán Rady města Svitavy zřízena radou města na jejím jednání 16.12.2014. Pro potřeby rady města vydává například doporučení k dotacím na ošetření významných dřevin ve městě pro jednotlivé žadatele (občany či firmy) a pro grantový program (dotace z rozpočtu města) v oblasti životního prostředí, kterého se zúčastňují zejména občanská sdružení.

Dále se pracovní skupina seznamuje s významnými projekty a záměry, týkajícími se životního prostředí, např. investiční akce s dopadem na životní prostředí, protipovodňová opatření města, pěšební opatření, sadové úpravy sídlištní zeleně, odpadového hospodářství apod.

Složení pracovní skupiny:

- předseda – Mgr. David Šimek
- členové – Ing. Marek Antoš, Ing. Viliam Beke, Ivana Čencová, Ing. Pavel Černý, Radim Klíč, Ing. Renata Karlíková, Ing. Václav Košnar, Radka Lacmanová, Jaromír Lenoš, Ing. Pavel Lustyk, Ing. Jan Mach, Ing. Stanislav Navrátil, Karel Netolický.

V roce 2016 se pracovní skupina sešla na 3 jednáních, kdy mimo jiné projednávala žádosti o poskytnutí dotace z rozpočtu města Svitavy v rámci grantových programů města v oblasti životního prostředí a dále v oblasti „Poskytování příspěvku na ošetření významných stromů“ rostoucích na území města Svitavy a pro potřeby rady města vydala doporučení o výši poskytnutí dotace.

6.3 ZELENÁ INFORMACÍM

Město Svitavy se umístilo na devátém místě v celostátní soutěži Zelená informacím o nejzdařilejší prezentaci o životním prostředí na oficiálních internetových stránkách měst v České republice. Hodnocena byla především přehlednost, aktualizace, kvalita a struktura informací. Nejlépe bylo město Svitavy hodnoceno za rozsah, kvalitu, strukturu informací a jejich dlouhodobé shromažďování. Soutěž společně pořádají Týmová iniciativa pro místní udržitelný rozvoj (TIMUR), CI2 a Centrum pro otázky životního prostředí Univerzity Karlovy pod záštitou Ministerstva životního prostředí a Svazu měst a obcí České republiky. Ocenění převzal vedoucí odboru životního prostředí MěÚ Svitavy Marek Antoš na slavnostním vyhlášení výsledků v Praze.

6.4 VEŘEJNÉ ZDRAVÍ

Veřejným zdravím se podle zákona míní zdravotní stav obyvatelstva a jeho skupin, který je významně ovlivňován souhrnem přírodních, životních a pracovních podmínek a způsobem života. V ochraně veřejného zdraví má základní působnost hygienická služba. V roce 2003 došlo k její reorganizaci, kdy zanikly dřívější okresní hygienické stanice (OHS). Úlohu úředního orgánu ochrany veřejného zdraví nyní plní krajské hygienické stanice (KHS) a jejich územní pracoviště.

K plnění expertizních služeb a programů podpory zdraví byly ve všech krajích zřízeny zdravotní ústavy (ZÚ) se svými pobočkami. ZÚ prošly reorganizací s radikální redukcí počtu zaměstnanců i pracovišť, což vedlo k zániku centra prevence a posléze hygienických laboratoří i ve Svitavách. Konečným stavem je nynější existence pouze dvou ZÚ, a sice se sídlem v Ostravě a v Ústí nad Labem. Pro KHS Pardubického kraje včetně územního pracoviště Svitavy zajišťuje expertizní služby ZÚ se sídlem v Ústí nad Labem s nejbližší laboratoří v Hradci Králové.

Legislativně je náplň činnosti hygienické služby stanovena zákonem č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví a jeho prováděcími předpisy.

Územní pracoviště KHS ve Svitavách se v lednu 2015 přemístilo, neboť původní budova OHS na Polní ulici u rehabilitace byla navrácena původním majitelům v rámci církevních restitucí. Nyní sídlíme v budově bývalého celního úřadu na Milady Horákové 275/12.

Dále je uveden stručný přehled několika vybraných oblastí činnosti svitavského územního pracoviště Krajské hygienické stanice Pardubického kraje, které se dotýkají ochrany veřejného zdraví ve městě Svitavy v loňském roce.

6.4.1 OCHRANA PŘED INFEKČNÍMI NEMOCEMI

V roce 2016 byla epidemiologická situace ve výskytu infekčních onemocnění příznivá. Nadále evidujeme srovnatelné počty onemocnění jako v předchozích letech.

Postupný nárůst akutních respiračních onemocnění a chřipky (ARI) byl zaznamenán počátkem roku. Nemocnost na ARI se od 1. KT do 5. KT velmi diskrétně zvyšovala (5.KT - 1267/100 000), avšak nebylo dosaženo epidemické prahu (1700 případů /100 000 obyvatel). Největší specifická nemocnost byla dle očekávání zaznamenána ve věkových skupinách 0-5 letých, 6-14 letých a 15-24 letých, další věkové kategorie výrazně zasaženy nebyly. Od 6. KT již došlo k ústupu respiračních nákaz a příznivá situace zůstala již v průběhu celého roku. V tomto roce bylo v okrese Svitavy vykázáno 5 závažných případů chřipky, přímo ve Svitavách ale nebyl evidován žádný.

Jako každoročně se v průběhu roku objevily plané neštovice. Ve Svitavách bylo evidováno celkem 293 případů planých neštovic zejména mezi předškolními a školními dětmi, což oproti minulému roku sice značí nárůst (2015- 88, 2014- 217, 2013- 37), nicméně se jedná o běžný jev daný dorůstáním vnímavé populace.

Zaznamenali jsme ojedinělé případy infekční mononukleózy (2016- 6, 2015- 5, 2014- 1, 2013- 6). Další sledovaná nemoc, která se v populaci znovu objevuje, pertusse (černý kašel), byla ve Svitavách evidována ve 2 případech (2015- 2, 2013- 2014: 0).

V Pardubickém kraji se po proběhlé epidemii parotitidy v období 2011/12 již situace stabilizovala a k epidemickému šíření příušnic-parotitidy v roce 2016 nedošlo. Jsou evidována pouze lokální ohniska. V okrese Svitavy byl hlášen výskyt 28 případů v roce 2016, z toho přímo ve Svitavách bylo evidováno 6 případů (1 x MŠ, 4 x ZŠ, 1 x SŠ) (2015- 4, 2014- 32, 2013- 2).

Při sledování nákaz šířících se alimentární cestou lze říci, že nedošlo k významné změně oproti minulým rokům.

Onemocnění narůstají od května do září v závislosti na stravovacích zvyklostech spojených s tímto obdobím. Výskyt kampylobakterií, která je spojena s konzumací drůbežního masa a stále rostoucí oblíbeností grilování, byl ve Svitavách srovnatelný s rokem 2015.

Bylo zaznamenáno 37 případů (2015- 32, 2014- 24, 2013- 34), což kopíruje předchozí 3 roky. Jak se již v posledních letech stává pravidlem, počet kampylobakterií v roce 2016 opět přesáhl výskyt dalšího alimentárního onemocnění – salmonelózy. Veterinární opatření, osvěta a změna

stravovacích návyků vedou v České republice ke snížení výskytu salmonelóz. Ve Svitavách zaznamenáváme v posledních letech podobné počty onemocnění s mírně klesajícím trendem za poslední rok (2016- 10, 2015-27, 2014- 25, 2013-21), ale bez ovlivnění příznivého vývoje v rámci kraje.

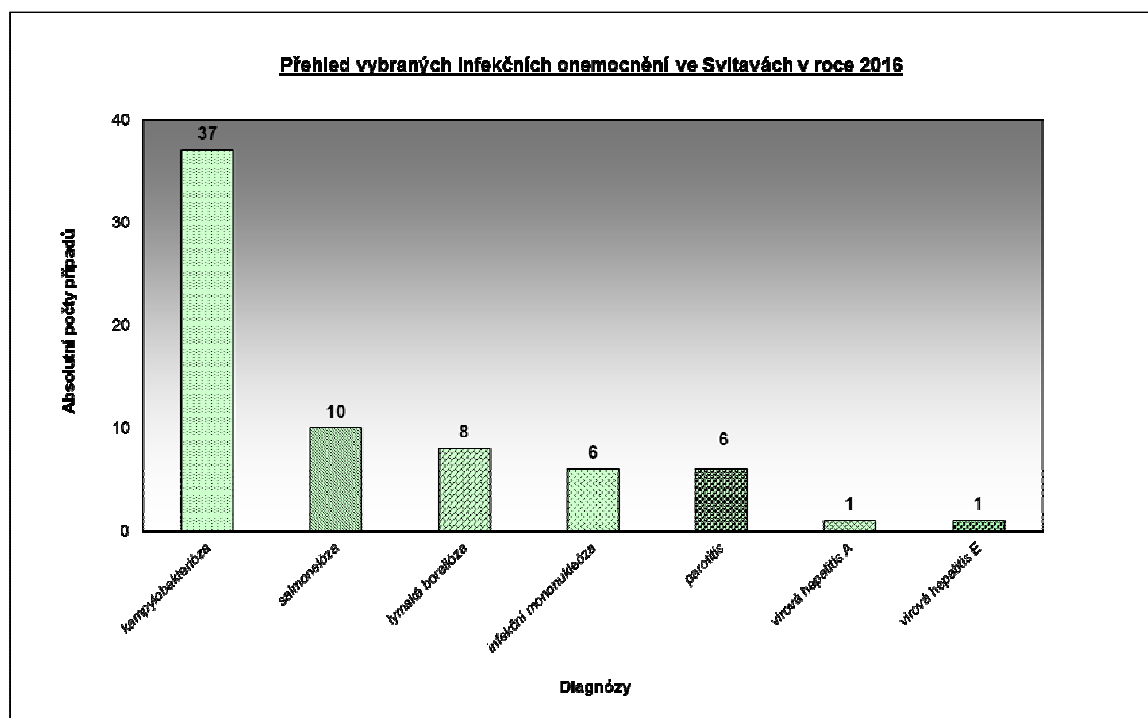
Ve Svitavách byl v roce 2016 zaznamenán 1 případ onemocnění virovou hepatitidou A, která se šíří alimentární cestou či jako nemoc špinavých rukou. Jednalo se o případ, který souvisel se současně probíhající epidemií virové hepatitidy A v Brně. Nově v rámci kraje i okresu dochází k vzestupu počtu onemocnění virovou hepatitidou E, která má obdobný mechanismus přenosu jako hepatitida A, a často je spojována s konzumací zabíjačkových specialit a zvěřiny. Evidujeme 5 onemocnění v rámci okresu, ve Svitavách pak 1 případ.

Z nálezů přenášených pomocí vektorů je v našich podmínkách pozornost věnována zejména lymeské borelióze (2016- 8, 2015- 5, 2014- 6, 2013- 2) a klíšťové encefalitidě. Klíšťová encefalitida nebyla v roce 2016 ve Svitavách diagnostikována, stejně jako v předchozích 3 letech (2015-2013: 0).

Z parazitárních onemocnění je potřeba zmínit výskyt svrabu, který byl ve Svitavách v roce 2016 nahlášen v 18 případech, přičemž z daleka nelze říct, že by se nemoc týkala pouze osob s nižším hygienickým standardem.

Jako zajímavost uvádíme 1 případ onemocnění horečkou dengue u mladé ženy ze Svitav (import z Indonézie).

Obrázek 6.1 Přehled některých vybraných infekčních onemocnění ve Svitavách v roce 2016 přináší následující graf.

Zdroj: KHS Pardubického kraje, územní pracoviště Svitavy

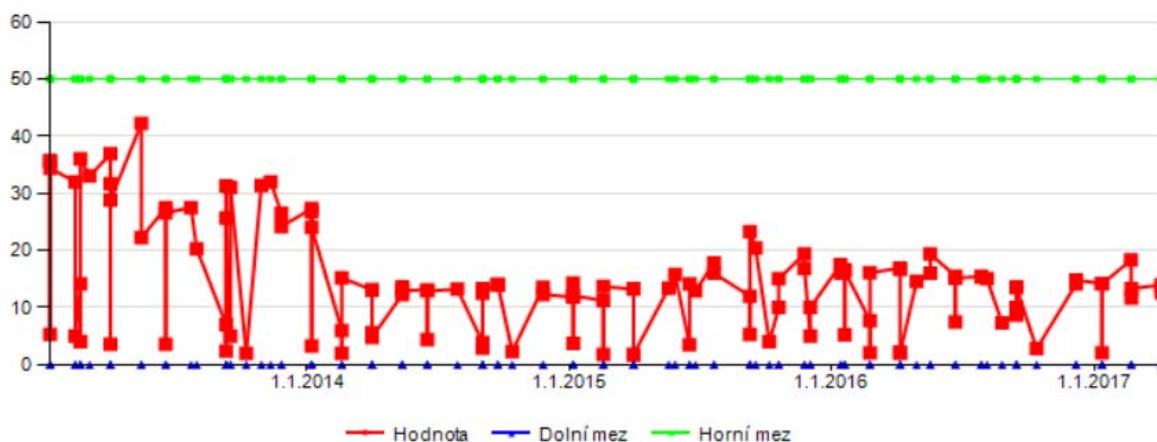
6.4.2 KVALITA PITNÉ VODY

Zdravotní nezávadnost a kvalita pitné vody ze skupinového vodovodu Svitavy podléhá průběžné kontrole provozovatelem vodovodu, který je povinně předává do celostátního elektronického systému pitné vody (Pi-Vo), provozovaného hygienickou službou.

Mimoto má provozovatel vodovodu povinnost zajistit, aby odběratelům dodávané pitné vody byly k dispozici aktuální informace o jakosti dodávané pitné vody.

V roce 2016 se ve Svitavách nevyskytly závažnější problémy s kvalitou pitné vody. Skupinový vodovod Svitavy čerpá vodu z podzemních zdrojů. Jedná se o kvalitní pitnou vodu. Vlivem posilujících vrtů čerpajících vodu z nižší spodnoturonské zvodně se udržuje výrazně nižší obsah dusičnanů, který se v kontrolních rozborech v loňském roce pohyboval podle momentálního poměru čerpání vody z různých zdrojů v rozmezí 2,0 – 19,4 mg/l s průměrnou hodnotou 12,21 mg/l z 29 vyšetřených vzorků vody (limit – nejvyšší mezní hodnota je 50 mg/l).

Obrázek 6.2 Vývoj kvality pitné vody u ukazatele dusičnany (mg/l) za období 1.1.2013 – 31.3.2017:

Zdroj: Informační systém pitné vody Pi-Vo.

Dusičnanům se v současné době již nepřisuzuje takový zdravotní význam jako dříve a jsou spíše celkovým ukazatelem antropogenního ovlivnění vody. Vědecký výzkum staví z hlediska zdravotního rizika z pitné vody do popředí jiné ukazatele, jako jsou vedlejší produkty dezinfekce vody a některé kovy s potenciálním negativním vlivem na vývoj nervového systému a intelektu u dětí, jako je olovo, mangan a arsen.

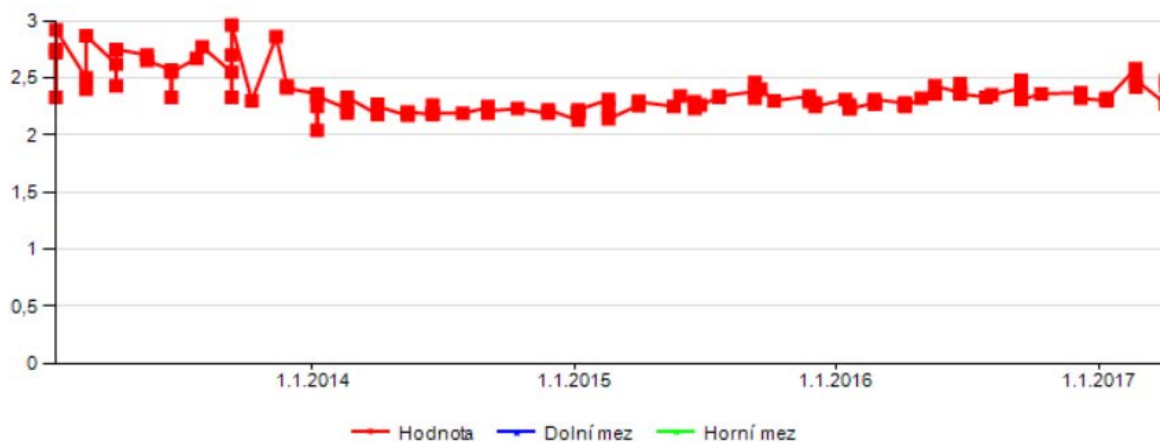
I z tohoto hlediska je svitavská voda velmi kvalitní a tyto ukazatele v kontrolních rozborech nepřekračují mez stanovitelnosti. Olovo ovšem může představovat závažné zdravotní riziko zejména pro těhotné ženy a malé děti ve starších budovách s původními olověnými rozvody vody, které se budovaly před rokem 1945. U nich by si měl majitel u některé laboratoře nechat ověřit koncentraci olova v ranní neodtočené vodě.

Krajská hygienická stanice Pardubického kraje v loňském roce podstatně rozšířila kontroly jakosti pitné vody u pesticidních látek a jejich nejvýznamnějších metabolitů a k této rozšířené kontrole nabádá i provozovatele vodovodů. Důvodem jsou časté nálezy těchto látek v podzemních vodách v rámci monitoringu, který provádí Český hydrometeorologický ústav i řada pozitivních nálezů v pitné vodě v některých krajích. Rozkladem původních látek půdní mikroflórou, zejména herbicidů široce používaných k hubení plevelů, vznikají metabolity, které se snadno vyluhují do spodních vod a vykazují zde značnou perzistenci. Některé z nich, tzv. relevantní metabolity, přitom mají podobné toxické vlastnosti, jako jejich mateřské látky.

Ve vzorcích vody ze svitavského skupinového vodovodu v roce 2016 nebyly nad mezí stanovitelnosti zjištěny žádné analyzované pesticidní látky nebo jejich metabolity.

Z hlediska prevence kardiovaskulárních onemocnění se za významný ukazatel považuje tvrdost pitné vody, tedy obsah vápníku a hořčíku. Průměrná hodnota svitavské vody 2,33 mmol/l je v rozmezí, které se považuje za optimální.

Obrázek 6.3 Vývoj kvality pitné vody u ukazatele vápník + hořčík (mmol/l) za období 1.1.2013 – 31.3.2017:

Zdroj: Informační systém pitné vody Pi-Vo.

6.4.3 KVALITA VODY KE KOUPÁNÍ

Povinné provozní kontrole podléhá i zdravotní nezávadnost a kvalita vody používané obyvateli města ke koupání. V provozu krytého bazénu a venkovního letního koupaliště se v roce 2016 z hlediska kvality a zdravotní nezávadnosti vody nevyskytly problémy.

V letní sezóně KHS pravidelně sleduje kvalitu vody v rybníku Rosnička, zařazeného do celostátního seznamu vodních ploch, využívaných veřejností ke koupání. V posledních letech zde byla voda většinou hodnocena stupněm 3, tedy jako zhoršená jakost vody s mírně zvýšenou pravděpodobností vzniku zdravotních problémů a doporučením se osprchovat po koupání (toto hodnocení sice může některé obyvatele odrazovat, ale je třeba si uvědomit, že zcela bezrizikové není koupání ani v upravované a chlorované vodě umělých bazénů a koupališť).

V loňské teplotně nadprůměrné velmi příznivé sezóně bylo nutné v Rosničce podobně jako v mnoha dalších nádržích v ČR omezovat koupání z důvodu pomnožení sinic. V druhé polovině července byla voda hodnocena stupněm 5, tedy jako voda nebezpečná ke koupání, která neodpovídá hygienickým požadavkům a hrozí akutní poškození zdraví, proto byl vyhlášen zákaz koupání do odvolání. Nálezy sinic a chlorofylu-a v laboratorních rozborech překročily limity III. stupně hodnocení.

Aktuální informace o kvalitě vody na Rosničce během letní sezóny budou opět k dispozici na internetových stránkách KHS Pardubického kraje: www.khspce.cz a základní informace budou umístěny i na informační tabuli přímo u Rosničky.

6.4.4 OHROŽENÍ ZDRAVÍ HLUKEM

Mezi faktory životního prostředí, které často znepríjemňují život lidem ve městech, patří hluk.

Hluk je označován jako nechtěný zvuk, jehož účinek závisí na jeho intenzitě, časovém průběhu a vlnové délce.

Možnosti právní ochrany před škodlivými účinky hluku jsou kromě jiného definovány v zákoně č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů. Hygienické limity hluku, uvedené v prováděcím právním předpisu nařízení vlády č. 272/2011 Sb., o ochraně zdraví před nepříznivými účinky hluku a vibrací, jsou primárně stanoveny za účelem ochrany zdraví před závažnými zdravotními účinky dlouhodobé expozice hluku z dopravy nebo technických zdrojů hluku. Jsou proto stanoveny v ekvivalentní hladině

akustického tlaku za určitý časový úsek a představují zákonné minimum, které je každý provozovatel zařízení produkujícího hluk povinen dodržovat.

Na některé, i když obtěžující zdroje hluku, např. tzv. sousedský hluk z užívání vybavení bytu nebo domu, se hlukové limity nevztahují a zajistit optimální hlukovou pohodu k bydlení cestou kontroly dodržování hygienických limitů v takových případech nelze.

U hluku z provozoven jsou hygienické limity hluku konkrétně stanoveny pro 8 souvislých a na sebe navazujících nejhlučnějších hodin v denní době (6:00-22:00), resp. pro nejhlučnější hodinu v době noční (od 22.00 do 6.00 hodin). Nevztahují se např. na hlasové a jiné akustické projevy hostů, přicházejících nebo odcházejících z restauračních zařízení, které často bývají hlavní příčinou rušení nočního klidu a podávání stížností.

U hluku z dopravy se limity vztahují na celých 16 hodin v době denní, resp. 8 hodin v době noční. Nepostihují tedy okamžitý hluk např. při průjezdu jednotlivých nákladních aut po jinak nepřiliš frekventovaných komunikacích.

Podstatné změny v ochraně před nepříznivými účinky hluku, garantované zákonem o ochraně veřejného zdraví (z. č. 258/2000 Sb.), přinesla novela tohoto zákona, která vstoupila v platnost 1.12.2015. Za hluk se již nepovažuje zvuk z produkce hudby ve venkovním prostoru a zvuk způsobený hlasovým projevem fyzické osoby. Pro tento zvuk tedy již neplatí hygienické limity hluku a v kompetenci KHS není dozor nad těmito zdroji hluku. V praxi se jedná především o letní pořádání hudebních produkcí ve venkovním prostoru (koncerty, diskotéky, technopárty apod.) a o hluk z provozu předzahrádek restauračních zařízení, kde jsou hlasové projevy hostů ve večerních hodinách obvykle dominantním zdrojem obtěžujícího hluku. KHS tedy již není orgánem věcně příslušným k vyřízení podnětů týkajících se těchto zdrojů hluku a jejich regulaci by měla zajišťovat obec, nejspíše cestou obecně závazných vyhlášek, vydávaných podle § 10 zákona č. 128/2000 Sb., o obcích.

Zmíněná novela zákona byla neplánovaně pozměňovacími návrhy v průběhu projednávání v Parlamentu ČR rozšířena o tzv. zásadu hlukové priority v území, která např. přinesla pro stavebníky nových rodinných domů povinnost zajistit protihlukovou ochranu svého domu k dodržení limitů hluku, pokud se dům umísťuje do území zatíženého stávajícími nebo budoucími zdroji hluku, již zanesenými do územního plánu. Stavebníci proto budou muset s větší rozvahou rozhodovat, kde budou stavbu realizovat a to i v závislosti na platné územně plánovací dokumentaci území a v ní navržených zatím nerealizovaných záměrech, které mohou být zdrojem hluku.

Splnění této povinnosti dokládají stavebnímu úřadu závazným stanoviskem KHS k projektové dokumentaci domu. Doporučený seznam podkladů, které by měla předkládaná dokumentace obsahovat, je uveden na webových stránkách Krajské hygienické stanice Pardubického kraje: www.khspce.cz/ke-stazeni/.

Na hluk z hudebních produkcí se tedy po novele zákona hlukové limity vztahují pouze v případech, kdy se jedná o akce, pořádané v budově. KHS v minulosti řešila např. stížnosti na hudební klub v budově svitavského kina, situované v těsné blízkosti areálu nemocnice a bytového domu. Provedená rekonstrukce této budovy byla proto zaměřena i na omezení hlučnosti z pořádaných akcí, což by měl ukázat již povolený zkušební provoz.

Závažným problémem je ve Svitavách dopravní hluk, kde jde hlavně o průtah silnice I/43. Reálným řešením je zde vybudování obchvatu, který je projekčně připraven v úrovni stavebního povolení s předpokládaným termínem realizace dle Ředitelství silnicí a dálnic ČR v letech 2017 – 2019. Ke snížení hlukové zátěže obytné zástavby v blízkosti stávající I/43 byla ŘSD realizována alespoň individuální protihluková opatření (výměnu oken).

6.4.5 OCHRANA ZDRAVÍ DĚTÍ A MLÁDEŽE

Důležitou úlohu v ochraně zdraví dětí a mládeže a při formování návyků a postojů ke zdravému životnímu stylu hrají mateřské a základní školy. Obdobnou úlohu má i školní stravování, kde je primárně kladen důraz na zajištění bezpečnosti podávaných pokrmů v souladu s požadavky evropského potravinového práva a národních předpisů, ale stále více i na výživovou hodnotu a pestrost podávané stravy.

V roce 2016 byl hlavní náplní kontrolní činnosti oddělení hygieny dětí a mladistvých právě dozor nad zařízeními školního stravování. Ve školních jídelnách byly provedeny kontroly specificky zaměřené na hygienu rukou pracovníků, spojené s provedením mikrobiologického vyšetření stěrů z rukou a dále kontroly zaměřené na hygienu povrchů, předmětů, instalací a zařízení ve školních jídelnách včetně průkazu biofilmů na těchto površích. Vzhledem k tomu, že většina zařízení školního stravování na území města byla kontrolována v roce 2015, byly v roce 2016 provedeny ve Svitavách pouze 3 kontroly školních jídelen – v jednom případě byly shledány drobné nedostatky.

Oddělení HDM se dlouhodobě zabývá problematikou doporučené pestrosti pokrmů ve školním stravování. Pracovníci školních jídelen byli pracovníky oddělení v posledních letech v tomto směru opakovaně edukováni. V roce 2016 v rámci celostátní prioritní oblasti státního zdravotního dozoru bylo provedeno vyhodnocení měsíčních jídelních lístků ze 2 školních jídelen dle metodiky „Nutriční doporučení Ministerstva zdravotnictví ČR ke spotřebnímu koši“, a to včetně doporučení a návrhů na zlepšení stavu. Obecně lze konstatovat, že dochází ke zlepšení skladby jídelniček ve školních jídelnách v souladu s oficiálními moderními výživovými doporučeními.

Dále byl v rámci hlavního úkolu Hlavního hygienika ČR proveden monitoring sortimentu školních kantýn a nápojových a potravinových automatů v základních školách a víceletých gymnáziích v souvislosti s připravovanou legislativní regulací v této oblasti. Na území města Svitav proběhlo šetření ve 4 školách.

V rámci preventivního hygienického dozoru bylo posuzováno 5 projektových dokumentací základních škol a 3 dokumentace středních škol. Jednalo se zejména o zřizování nebo modernizaci odborných učeben přírodovědných oborů nebo učebních dílen (ZŠ Felberova, ZŠ Sokolovská, Speciální ZŠ a SŠ Svitavy, SOU Svitavy). Ve 4 případech vydala KHS souhlasné stanovisko ke kolaudacím stavebních úprav základních a mateřských škol. Bylo vydáno souhlasné stanovisko ke zřízení zařízení péče o děti předškolního věku Paperáček.

6.4.6 HYGIENICKÁ ÚROVEŇ HROMADNÉHO STRAVOVÁNÍ

Do kompetence dozorové činnosti KHS spadají z hlediska dodržování hygienických požadavků a pravidel a tedy minimalizace rizika vzniku alimentárních nákaz provozovny hromadného stravování – restaurace, pohostinství, bufety, bary, závodní kuchyně a výdejny.

Pracovníci oddělení hygieny výživy provedli v loňském roce ve městě Svitavy 51 kontrol stravovacích provozů. Závady, které vedly k uložení pokuty, byly zjištěny v 13 případech, což představuje 25 % z kontrolovaných zařízení.

Uloženo bylo 13 pokut formou tzv. příkazu v celkové výši 34.000,- Kč. Nejčastější nedostatky jsou již tradičně zjišťovány v dodržování lhůt spotřeby, a to jak surovin-potravin k výrobě pokrmů, tak především doby výdeje vlastních pokrmů a dále pak v dodržování vyhovujících teplot při úchově a skladování surovin i hotových jídel.

V mnoha případech byly sankce ukládány také za závady stavebního charakteru a nevyhovující technické vybavení provozoven a stále také za nevypracování a nezavedení kontrolního systému výroby HACCP.

Nové ustanovení předpisů z hlediska povinnosti informovat spotřebitele o obsahu alergenů v podávaných pokrmech a výrobcích se již podařilo zavést a zajistit v podstatě ve všech provozovnách.

6.4.7 BEZPEČNOST A NEZÁVADNOST PŘEDMĚTŮ BĚŽNÉHO UŽÍVÁNÍ

KHS vykonává dozorovou činnost též nad předměty běžného užívání, v praxi jde o kosmetické výrobky, výrobky přicházející do styku s potravinami a pokrmy, výrobky a hračky pro děti ve věku do tří let. Tyto předměty jsou sledovány především z hlediska možné zátěže populace chemickými látkami, ale i z hlediska mikrobiologické kontaminace – např. u kosmetiky.

V roce 2016 byly ve Svitavách provedeny 3 kontroly u prodejců kosmetických přípravků, 5 kontrol u prodejců výrobků přicházejících do styku s potravinou a dále 4 kontroly u prodejců výrobků pro děti do 3 let. Většina kontrol byla spojena s odběrem vzorku na testování zdravotní nezávadnosti, jeden vzorek odebrán na základě stížnosti na kvalitu jednorázových kojeneckých plen, všechny vzorky vyhověly legislativním požadavkům.

Na zdravotní rizika spojená s těmito i jinými výrobky je opakovaně upozorňováno i v médiích (např. časopis D test). Nevyhovující a nebezpečné výrobky jsou zveřejňovány jak na úředních deskách KHS, tak na internetových stránkách Ministerstva zdravotnictví a všech hygienických stanic.

6.4.8 OCHRANA ZDRAVÍ PŘI PRÁCI

KHS kontroluje v rámci státního zdravotního dozoru také úroveň pracovního prostředí na pracovištích z pohledu rizikových faktorů pracovních podmínek, vybavení pracovišť a zajištění ochrany zdraví zaměstnanců.

Předmětem dozoru je především kontrola zařazení prací do kategorií dle § 37 zákona č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví a o změně některých souvisejících zákonů ve znění pozdějších předpisů a jejich aktualizace v návaznosti na technické, technologické a organizační změny ve výrobě, zajištění poskytování pracovně-lékařských služeb v rozsahu dle zákona č. 373/2011 Sb. a prováděcí vyhlášky č. 79/2013 Sb. v platném znění, vybavení pracovníků odpovídajícími OOPP dle charakteru, povahy a rizikovitosti práce, kontrola skladování a nakládání s nebezpečnými chemickými látkami a přípravky (směsmi), plnění povinností výrobců, distributorů a uživatelů biocidních přípravků při jejich používání v ČR, kontrola a aktualizace dat celostátní evidence pracovníků exponovaných karcinogenům v informačním systému REGEX a šetření stížností na pracovní podmínky a úroveň pracovního prostředí. V součinnosti s akreditovanými laboratořemi Zdravotního ústavu provádí inspekční měření faktorů pracovního prostředí pro posouzení rizikovitosti prací, ověřuje podmínky pro vznik nemocí z povolání a vydává stanoviska k možnosti vzniku nemocí z povolání.

V rámci tzv. preventivního dozoru jsou posuzovány projekty nových staveb, rekonstrukce, přestavby nebo rozšíření stávajících staveb, změny v užívání staveb a změny technologií výroby. Mezi posuzovanými projekty v roce 2016 převažovaly rekonstrukce, stavební úpravy a rozšíření stávajících objektů a především pak stavební úpravy spojené se změnou užívání nebytových i bytových prostor za účelem jejich nového využití (jednalo se o prodejny, prostory občanské vybavenosti, prostory pro administrativu a kanceláře, dílny a provozovny pro drobné podnikání, autodílny nebo autoservisy, výrobní a skladové prostory).

Jen v několika případech se jednalo o nové stavby. Mezi největší posuzované projekty nových staveb patřilo schvalování dokumentace ke stavebnímu řízení a následně ke změně stavby před dokončením pro výstavbu výrobního areálu ICL Svitavy – 1. stavba (investor INA Lanškroun s.r.o.), dokumentace k ÚŘ pro výstavbu logistického areálu BLECHA Svitavy v průmyslové zóně

Paprsek (investor FLEXEO spol. s r.o. Svitavy) a výstavba nového mycího centra CW TECH-samoobslužná myčka aut ve Svitavách-Lánech (investor PROSTER-CZ s.r.o.).

Mezi nejvýznamnější posuzované projekty k rekonstrukcím objektů a přístavbám patřily dokumentace na akce „Přístavba skladových prostor k objektu sídla firmy NEKVINDA zemědělská technika a.s.“ na ulici Pražská, rekonstrukce objektu T.G.Masaryka 46/22 na školicí centrum Dřevojas (investor DŘEVOJAS v.d. Svitavy), přístavba a stavební úpravy objektu Milady Horákové 357/4 za vzniku moderního obchodního centra (investor Tauer Elektro a.s. + Svitava Stavebniny s.r.o.), celková rekonstrukce objektu náměstí Míru 71/21 (investor PAPERÁ spol. s r.o. Svitavy) a přestavba skladového objektu na provozní budovu stavební firmy na ul. Hálkova (investor Ing. Pavel Ducháček, Pražská 1503/34, Svitavy).

K projektové dokumentaci staveb pro území města Svitavy bylo v roce 2016 vydáno celkem 37 stanovisek. Z toho bylo 22 stanovisek k územnímu, stavebnímu nebo sloučenému řízení, 10 stanovisek bylo ke změně užívání objektu, 2 stanoviska ke změně stavby před jejím dokončením a 3 stanoviska k odstranění stavby s azbestem. Dále bylo v průběhu roku provedeno 11 konzultací s projektanty k zamýšleným stavebním záměrům.

K užívání staveb bylo vydáno celkem 17 souhlasných stanovisek, z toho 14 stanovisek bylo k trvalému užívání (kolaudaci stavby) a 3 stanoviska k předčasnému užívání před úplným dokončením stavby. V rámci předčasného užívání nebylo vydáno v roce 2016 žádné stanovisko ke zkušebnímu provozu stavby.

Pro nejvýznamnější a jednu z největších realizovaných staveb ve Svitavách v posledních letech – „Výrobní areál ICL Svitavy - 1. stavba na ulici Průmyslová ve Svitavách“ (investor INA Lanškroun s.r.o.), zahrnující komplex objektů s výrobním halovým monoblokem, administrativně technickým přístavkem, energoblokem a technologickou budovou, byl vydán před koncem roku souhlas s předčasným užíváním před úplným dokončením stavby.

Z dalších významných staveb byl vydán souhlas s předčasným užíváním před úplným dokončením stavby pro novou skladovací halu v areálu firmy PAPERÁ spol. s r.o., Hálkova 221/13, Svitavy. Z nových významnějších kolaudovaných staveb v r. 2016 je možné uvést nový polyfunkční a bytový dům na ulici Hybešova (investor Bytové družstvo Hybešova Svitavy), rekonstrukci bývalého objektu B.D. přádelny v průmyslovém areálu Dimitrovova ul. na provoz „NANOMEMBRANE“ s novou výrobní technologií pro laminaci textílií a vodoodpuzející a nepromokavou úpravu textílií (investor SVITAP J.H.J. spol. s r.o.), rekonstrukci vnitřních prostor Polikliniky Svitavské nemocnice (investor Nemocnice Pardubického kraje, a.s.), novostavbu bezobslužné čerpací stanice AGF Svitavy v areálu firmy AGROTEC a.s. Svitavy (investor Agropodnik Domažlice a.s.), stavební úpravy a přístavba skladu forem a hotových výrobků v areálu závodu P-D Refractories CZ a.s. na ulici Průmyslová 424/13, stavební úpravy objektu Lačnov č.p. 56 za vzniku autodílny (investor Antonín Grund, Bratří Čapků 1747/13, Svitavy) a zřízení nové pobočky ČSOB a.s. na náměstí Míru 35/75 .

V rámci běžného hygienického dozoru bylo v roce 2016 provedeno ve Svitavách 29 kontrol u 26 podnikatelských subjektů. Na celkem 69 pracovištích bylo zkontrolováno 121 nerizikových prací se 247 zaměstnanci a 18 rizikových prací s 55 zaměstnanci.

Z hlediska druhu kontrol se jednalo o převládající plánovaný SZD zaměřený na stanovené prioritní oblasti dozoru (17x), o kontroly na základě úkolu hlavního hygienika (4x), o kontroly za účelem ověření údajů v předloženém návrhu kategorizace prací (2x), o kontrolu v souvislosti s šetřením k ověření podmínek vzniku nemocí z povolání (1x), o šetření stížnosti na základě podnětu (2x). Ve 4 případech se jednalo o akreditovaná inspekční měření faktorů pracovních podmínek ve spolupráci se Zdravotním ústavem pro účely posouzení nemoci z povolání (3x měření jednostranné nadměrné

dlouhodobé zátěže) a posouzení podmínek na pracovišti na základě stížnosti (1x měření mikroklimatických podmínek).

Z hlediska celostátních či krajských prioritních oblastí v hygieně práce pro rok 2016 byl SZD ve Svitavách zaměřen převážně na inventarizaci a validaci dat zadaných do IS kategorizace prací (převážně neriziková pracoviště), na kontrolu provozovatelů s rizikovými pracovišti 3. a 4. kategorie, na kontrolu zahraničních maloobchodních potravinových řetězců v rámci úkolu hlavního hygienika (supermarkety a hypermarkety), na zdravotnická zařízení a zařízení sociálních služeb, na kontrolu nakládání s nebezpečnými látkami a směsmi v návaznosti na nařízení (ES) č. 1272/2008 o klasifikaci, označování a balení látek a směsí (nařízení „CLP“), na subjekty podnikající ve stavebnictví a kovovýrobě a na kontrolu zajištění pracovnělékařských služeb. V souvislosti s provedenými kontrolami a zjištěnými nedostatky byly stanoveny požadavky kontrolujícího na odstranění závad, které byly ve stanovených termínech splněny.

Pro 4 podnikatelské subjekty (Dřevojas VD Svitavy, Fibertex Nonwovens, a.s. Svitavy, NOPEK a.s. – pekárna Svitavy, SPORTES Svitavy s.r.o.) bylo vydáno celkem 7 nových rozhodnutí v souvislosti s vyhlášením nové rizikové práce (3x – v jednom případě se jednalo o zařazení práce do kategorie 4), při změně kategorie rizikového faktoru, přičemž práce i nadále zůstává rizikovou (3x) nebo pro vyřazení práce z rizika (1x). V jednom případě bylo vydáno nové rozhodnutí o zařazení práce do rizikové kategorie 3 při změně podnikatelského subjektu, přičemž se podmínky práce ani místo podnikání nezměnilo.

KHS provedla v rámci okresu celkem 9 šetření z důvodu podezření na vznik nemoci z povolání, z nichž ve Svitavách byly v jednom případě šetřeny podmínky vzniku nemoci z povolání (onemocnění loktu). Tento případ nebyl zatím k datu vyhotovení příspěvku dořešen z důvodu měření a hodnocení lokální svalové zátěže Zdravotním ústavem se sídlem v Ústí nad Labem – regionální pracoviště Hradec Králové, jehož výsledky nebyly dosud na KHS ÚP Svitavy předány (doba plnění požadavku KHS se pohybuje řádově několik měsíců, často nebývá vykryta do 6 a více měsíců a předchází jí urgence ze strany KHS a Centra pracovního lékařství Nemocnice Pardubického kraje a.s.) Šetření se týkalo zaměstnavatele z oblasti zpracovatelského průmyslu (lehká strojírenská výroba).

Při komplexních kontrolách pokračovalo sledování zajištění pracovně lékařských služeb jako jedna z prioritních oblastí pro státní zdravotní dozor stanovená MZd ČR. Ve Svitavách bylo kontrolováno celkem 26 podnikatelských subjektů, z toho v případě 1 subjektu nebyla kontrola PLS předmětem kontrolního šetření. Bylo zjištěno, že 60% (oproti 56% v r. 2015) kontrolovaných subjektů má PLS plně zajištěny, 12% (oproti 18% v r. 2015) má zajištěny PLS dosud jednotlivými praktickými lékaři a 28% (oproti 26% v r. 2015) má PLS zajištěny nedostatečně. Zaměstnavatelé, kteří nemají PLS zajištěny vůbec, nebyli mezi kontrolovanými subjekty stejně jako v roce 2015 zjištěni.

Ze srovnání výsledků vyplývá, že kvalita poskytování PLS se příliš nezměnila. I nadále platí, že ve Svitavách hlavně menší zaměstnavatelé s rizikovými pracovišti jen velmi obtížně zajišťují smluvního poskytovatele, neboť ze strany registrujících praktických lékařů není o tuto činnost zájem, a to buď z důvodu naplněné kapacity, nebo vzhledem k obsahu poskytování PLS, aby byly plněny povinnosti poskytovatele v souladu s platnou legislativou. Lékaři se specializací na pracovní lékařství v regionu stále chybí.

V roce 2016 byly ve Svitavách v rámci kontrolní činnosti šetřeny 2 podněty. V jednom případě se jednalo o podnět podaný konkrétním stěžovatelem na neoprávněné podnikání na neschválené provozovně truhlářské dílny Petra Pařízka (IČ: 776314260) v pronajatých prostorách firmy HD Svitavy, spol. s r.o. na ulici 5.května, 568 02 Svitavy (bývalý sklad třídírných kovových odpadů). Stížnost byla podle § 12 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů

postoupena stavebnímu úřadu při Městském úřadu Svitavy a následně šetřena v součinnosti se stavebním úřadem. Podnět byl vyhodnocen jako oprávněný. Bylo provedeno kontrolní šetření a posouzení pracoviště a následně vydáno stanovisko ke změně užívání stavby. Druhý podnět se týkal anonymní stížnosti na nevyhovující mikroklimatické podmínky na pracovišti způsobené v zimním období nedostatečným vytápěním a na špatné provětrávání pracovišť, které způsobuje nevyhovující klima na pracovišti v letním období, a na neposkytování ochranných pracovních pomůcek zaměstnancům na pracovišti chráněné dílny podnikatelského subjektu SMM Elektro, spol. s r.o., Cejl 58/72, 602 00 Brno, IČ: 63477076 – provoz Říční 15578/1, 568 02 Svitavy (areál TOS Svitavy a.s.). Stížnost byla řešena neohlášeným kontrolním šetřením, ke kterému si KHS přizvala pracovníky ZÚ se sídlem v Ústí nad Labem, regionální pracoviště Hradec Králové, k provedení inspekčního měření mikroklimatických podmínek. Druhý podnět je nadále v šetření a dosud nebyl uzavřen z důvodu neprokazatelnosti výsledků inspekčního měření, zda byly či nebyly dodrženy odpovídající mikroklimatické podmínky na sledovaných pracovištích, neboť se výsledky měření pohybovaly v pásmu nejistoty měření a dalších nedostatků zjištěných při šetření, z nichž některé dosud nebyly doloženy (návrh řešení a realizace nuceného větrání na skladové hale, kde se nacházejí trvalá pracoviště, a hodnocení lokální svalové zátěže na pracovišti dílny skinování č. 1 při demontážní práci jako podklad pro kategorizaci pracoviště).

6.5 NEZÁVISLÉ EKOLOGICKÉ ORGANIZACE

V následujícím přehledu uvádíme soupis nezávislých ekologických organizací se sídlem nebo působností ve správním obvodu obce s rozšířenou působností města Svitavy. Přehled je řazen v abecedním pořadí.

6.5.1 ASOCIACE BRONTOSAURA SVITAVY

- Hlavní náplň činnost: Svitavský oddíl Asociace Brontosaura je organizací sdružující děti a mládež se zájmem o přírodu, turistiku, cestování a prázdninovou činnost.
- Působnost: Svitavsko
- Adresa: Mgr. Jan Richtř, Dimitrovova 25, Svitavy

6.5.2 OBČANSKÉ SDRUŽENÍ LAVITA

- Hlavní náplň činnost: ochrana přírody a krajiny, životního prostředí, zdraví, památek, kulturních hodnot a krajinného rázu urbanizované i neurbanizované krajiny, ochrana zeleně v obcích, zapojení mládeže do veřejně prospěšných aktivit, bezplatná poradenská a informační činnost v oblasti ochrany životního prostředí a ekologicky šetrného hospodaření firem a domácností apod.
- Působnost: sdružení působí na celém území České republiky
- Adresa sdružení: náměstí Míru 61/41, Svitavy

6.5.3 OBČANSKÉ SDRUŽENÍ NAŠE VÝPRAČTICE

- Hlavní náplň činnosti: ochrana přírody a krajiny, podpora prosazování širší účasti veřejnosti v oblasti životního prostředí.
- Působnost: sdružení působí na celém území Pardubického kraje
- Adresa zařízení: RNDr. Jarmila Schlegelová, předsedkyně, Výprachtice 58

6.5.4 VÝCHODOČESKÁ POBOČKA ČESKÉ SPOLEČNOSTI ORNITOLOGICKÉ

- Hlavní náplň činnosti: ochrana přírody a krajiny a životního prostředí, zejména výzkum a ochrana ptáků a jejich prostředí a dále ekologická výchova a vzdělávání vlastních členů a veřejnosti
- Působnost: sdružení působí na celém území České republiky
- Adresa zařízení: Lukáš Kadava, předseda, Zámek č. 2, 530 02 Pardubice

6.5.5 ZO ČSOP RYBÁK

- Hlavní náplň činnosti: Monitoring rostlin, ptáků, obojživelníků a netopýrů, popřípadě i některých dalších vybraných skupin organizmů (motýli). Praktická ochrana rostlin, ptáků, obojživelníků, netopýrů a některých dalších skupin organizmů. Managementové zásahy v přírodě ve prospěch ohrožených lokalit a druhů organizmů. Realizace záchranného transferu obojživelníků v Hradci nad Svitavou. Péče o zvláště chráněná území přírody na Svitavsku. Pořádání soutěží a terénních akcí pro žáky, studenty a veřejnost (Ptačí festival, Vítání ptačího zpěvu, Uklid'me svět, Setkání s přírodou apod.). Účast ve správních řízeních. Neperiodické vydávání zpravodaje KonSterna.
- Působnost: Anenská Studánka, Banín, Benátky, Bohuňovice, Boršov, Budislav, Bystré, Cerekvice n. Loučnou, Čistá, Dětrichov, Helvíkov, Hradec nad Svitavou, Chmelík, Chotěnov, Chotovice, Janov, Jarošov, Javorník, Jedlová, Kamenná Horka, Karle, Koclířov, Kozlov, Křenov, Kukle, Květná, Lubná, Mikuleč, Mladějov, Muzlov, Nová Sídla, Nová Ves, Opatov, Opatovec, Ostrý Kámen, Pohledy, Poříčí, Příluka, Radiměř, Rohozná, Rychnov, Semanín, Sklené, Strakov, Stašov, Svitavy, Trstěnice, Třebařov, Třebovice, Vendolí a Zrnětín
- Adresa zařízení ZO ČSOP: Mgr. Jiří Mach, předseda, Dimitrovova 29, Svitavy

6.5.6 ZO ČSOP TŘEBOVKA

- Hlavní náplň činnost: Péče o krajinu a památky - údržba ekologicky významných nechráněných území a zeleně (včetně ošetřování stromů), péče o handicapované živočichy, ochrana životního prostředí, poradenská činnost a metodická pomoc v oblasti vodního hospodářství za účelem zadržování vody v krajině a zlepšování kvality povrchových vod
- Působnost: Správní území obce OPATOV a dále správní území obce: Anenská Studánka, Dětrichov, Hradec nad Svitavou, Janov, Javorník, Kamenná Horka, Koclířov, Kukle, Mikuleč, Mladějov na Moravě, Opatovec, Semanín, Svitavy, Trpík, Třebovice a Vendolí
- Adresa zařízení ZO ČSOP: Ing. Radek Vach, předseda, 569 12 Opatov 328

6.5.7 ZO ČSOP ZELENÉ VENDOLÍ

- Hlavní náplň činnosti: zajišťuje provoz záchranné stanice pro volně žijící živočichy, péče o handicapované živočichy, pořádání veřejně přístupných osvětových akcí, kampaní a akcí ke Dni Země, provoz informačního centra a ekocentra,
- Působnost: v rámci Národní sítě stanic působí ve třech krajích (Pardubický kraj, část kraje Vysočina, část kraje Jihomoravského)
- Adresa zařízení ZO ČSOP Zelené Vendolí – Záchranná stanice a centrum ekologické výchovy, Josef Zelený, 569 14 Vendolí čp. 42

6.6 INVESTICE DO ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ V ROCE 2016

V tabulce 6.1 jsou uvedeny investice do životního prostředí financované z městského rozpočtu nebo rozpočtu organizací městem zřízených.

Tab. 6.1 Investice do životního prostředí v roce 2016

Akce	Výše finančních prostředků (v tis. Kč vč. DPH)	Garant
celoplošná deratizace, deratizace kanalizace	389,6	OŽP
ekologická výchova	48,5	OŽP
intenzifikace ČOV	1.211,6	OŽP
rekonstrukce kanalizace ve městě (kan. kino, ul. Sokolovská, Pražská, T.G. Masaryka)	15.805,4	OŽP
přípravné práce pro rekonstrukce kanalizace (ul. U Stadionu, Kollárova, průmyslová zóna, Kpt. Jaroše)	579,5	OŽP
příprava pro výstavbu poldrů (odvoz zeminy z INY)	598,5	OŽP
likvidace černých skládek	72,9	OŽP
mimořádný svoz plastů a papíru, mytí kontejnerů	651,8	OŽP
myslivost	29,8	OŽP
odborná správa měst. lesů	150,2	OŽP
pěstební činnost v lesích	393,4	OŽP
údržba ploch v majetku města	253,9	OŽP
regenerace veřejně přístupné zeleně ve městě Svitavy	826,7	OŽP
zelený prstenec I.etapa	201,3	OŽP
zelený prstenec II.etapa	1.152,4	OŽP
navrtávky vodovodního řadu	58,5	OŽP
navrtávky kanalizačního řadu	45,1	OŽP
útulek pro opuštěné psy	102,4	OŽP
koše na psí exkrementy	62,7	OŽP
nákup sáčků na psí exkrementy, krmivo	122,6	OŽP

odchyt holubů	51	OŽP
zabezpečení majetku před holuby	36,8	OŽP
úpravy lesních cest	49,8	OŽP
provoz sběrného dvora	56,2	OŽP
provoz komunitní kompostárny	624,24	OŽP
dotace občanským sdružením	38	OŽP
příspěvek na ošetření významných stromů	77	OŽP
rekonstrukce vodovodních řadů na ul. Pražská a Sokolovská	9.736,5	SVS
nákup vodoměrů	232,9	SVS
pořízení odbočení a uzávěrů vodovodních přípojek	59,5	SVS
opravy požárních hydrantů a vodovodních šoupátek	400,7	SVS
péče o veřejnou zeleň	7.408	SPORT
úklid komunikací	4.842,8	SPORT
finanční prostředky celkem	46.370,24	

Zdroj: OŽP MěÚ Svitavy

Vysvětlivky:

OD – odbor dopravy MěÚ Svitavy

ORM – odbor rozvoje města MěÚ Svitavy

OŽP – odbor životního prostředí MěÚ Svitavy

OŠ - odbor školství MěÚ Svitavy

PD – projektová dokumentace

SPORT - SPORTEŠ Svitavy s.r.o.

SVS – Skupinový vodovod Svitavy, dobrovolný svazek obcí

TSMS – Technické služby města Svitav

MŠ- mateřská škola

6.7 SVITAVY V ČÍSLECH MĚSTSKÉ STATISTIKY

Město a úřad v číslech

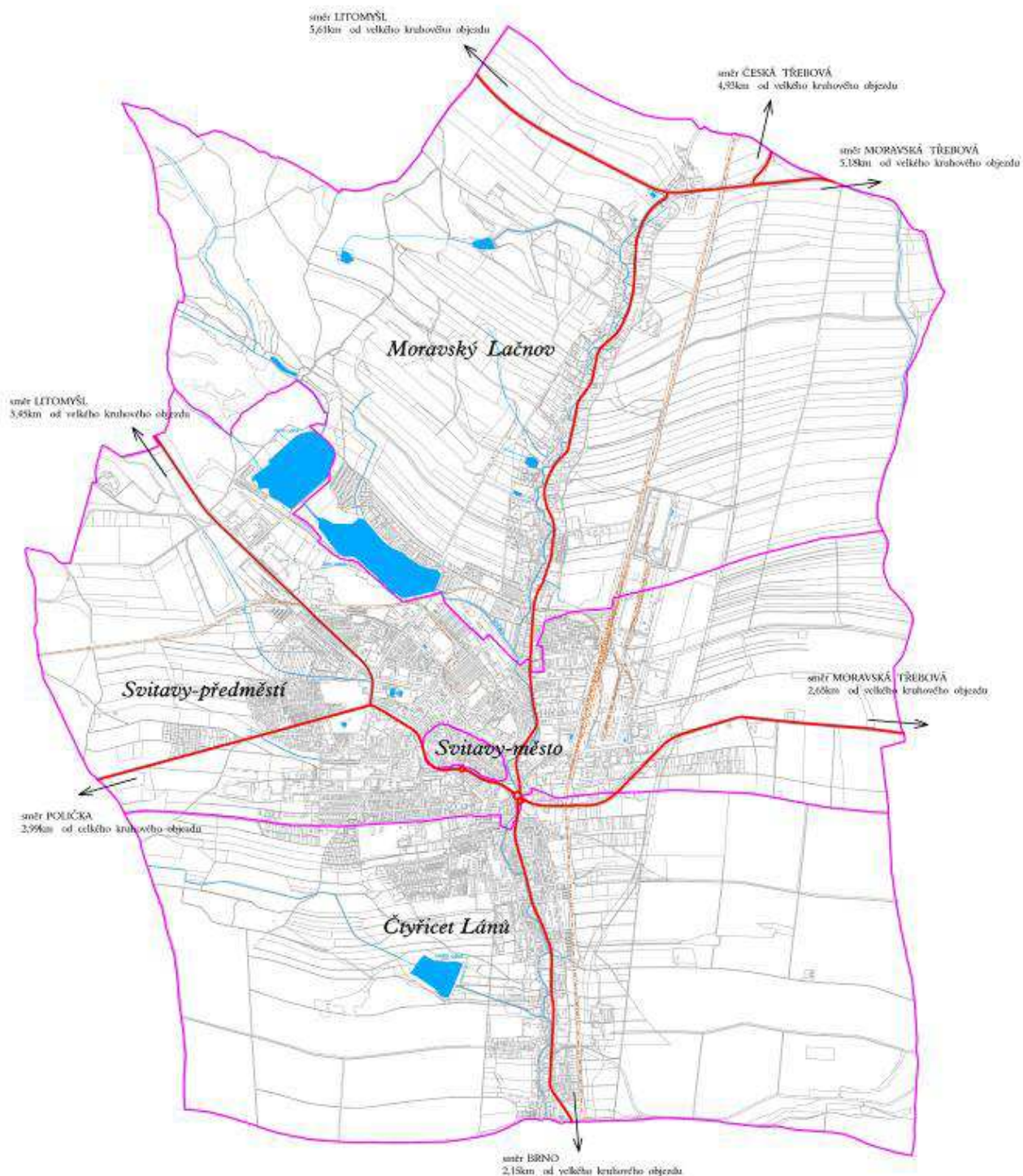
- Trvalý pobyt mělo k 31. prosinci za rok 2016 ve Svitavách 17 096 obyvatel, z toho 190 cizinců.
- Ve Svitavské nemocnici, a.s. se narodilo 746 miminek, z toho 137 občánků Svitav.
- V roce 2016 se uzavřelo 68 manželství, z toho 2 byly církevní
- Navždy odešlo 159 svitavských občanů.
- Do svitavských základních škol nastoupilo v září 1 751 dětí
- Mateřské školy navštěvovalo 647 dětí.

- Přistěhovalo se 258 občanů a pro odstěhování se rozhodlo 397.
- Na odboru financí bylo evidováno 1 315 psů a vybráno 491 tis. Kč za poplatků za psa.
- Na odboru životního prostředí bylo vybráno 9 726 tis. Kč za poplatků za komunální odpad.
- Na odboru životního prostředí bylo vydáno 149 ks rybářských lístků a 115 ks loveckých lístků, za což bylo vybráno 93.350 Kč

6.8 KATASTRÁLNÍ ÚZEMÍ MĚSTA SVITAVY

Město Svitavy se skládá ze čtyř katastrálních území – Svitavy-město, Svitavy-předměstí, Moravský Lačnov a Čtyřicet Lánů. Celková rozloha města je 3.133,32 ha. Na obrázku 6.1 je znázorněna katastrální mapa města Svitavy.

Obrázek 6.1 Katastrální území města Svitavy

Vypracoval: OI MěÚ Svitavy

„Ekoznámka 2017“ – 1. místo v kategorii Životní prostředí a my

Barbora Říhaková, Základní škola Svitavy, Riegrova 4

7 ZÁVĚR

7.1 ZPRÁVA O STAVU ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ VE SVITAVÁCH V ROCE 2016

Cílem této zprávy je popsat změnu životního prostředí ve Svitavách v období 1995 až 2015, analyzovat příčiny dosavadního vývoje a naznačit další vývoj.

7.1.1 VÝVOJ STAVU ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ VE SVITAVÁCH V ROCE 2016

Rok 2016 můžeme označit z pohledu stavu životního prostředí ve Svitavách za stabilní, přičemž i v tomto roce došlo k vytvoření podmínek pro zlepšení tohoto stavu v příštích letech:

- ovzduší

Podle zákona o ochraně ovzduší je každý majitel spalovacího zdroje na pevná paliva o jmenovitém příkonu 10 až 300 kW včetně, který slouží jako zdroj tepla pro teplovodní soustavu, povinen provádět jednou za dva roky kontrolu technického stavu a provozu zdroje. Byla povinnost provést první kontrolu nejpozději do 31. prosince 2016. Kontrolu je oprávněna provést jen odborně způsobilá osoba proškolená výrobcem zdroje, která má od něj udělené oprávnění k jeho instalaci, provozu a údržbě.

- pitná voda

V roce 2016 byla odběratelům dodávána kvalitní pitná voda s minimálním obsahem dusičnanů. Průměrná kvalita vody v tomto ukazateli činila 10,23 mg/l, což představuje proti roku 2015 pokles o cca o 0,68 mg/l. Norma pro pitnou vodu dodávanou z vodovodního řádu činí 20 mg/l.

V roce 2016 byly provedeny rekonstrukce vodovodních řadů na ul. Sokolovská a Pražská.

- odpadní voda

V dubnu 2016 byl zajišťován provoz kanalizace a ČOV v souladu s provozním řádem.

V rámci údržby kanalizace bylo zajištěno odstranění havárie kanalizace na ulici U Cementárny a na ulici Horská. Z investičních akcí to pak byla rekonstrukce kanalizace na ul. Sokolovská a Pražská.

Provoz ČOV se vyznačoval poměrně vysokou stabilitou procesu a vysokou účinností čištění. Pozornost byla zaměřena především na odstraňování fosforu a dusíku z vypouštěných odpadních vod. Po celý rok pak probíhalo čištění odpadních vod ze sousedních obcí Hradec nad Svitavou, Radiměř a Vendolí.

- protipovodňová ochrana města

Pro zachycení vody v krajině jsou rozpracovány projektové dokumentace pro zbudování dalších suchých retenčních nádrží, dílčí úpravy vodních toků a revize nejproblematictějších míst se zatápěním nemovitostí z městské kanalizace při přívalových srážkách.

Nejvýznamnějším počinem bylo zahájení prací na dokončení protipovodňové úpravy řeky Svitavy v úseku od Svitavského rybníka po Komenského náměstí a zahájení prací na zbudování poldru na Studeném potoce.

- odpady

Celkové množství vyprodukovaných komunálních odpadů občany města Svitavy činilo v roce 2016 celkem 4.080,7 tun, což představuje meziroční nárůst o cca 224,2 t. Přestože je na skládkách ukládáno velké množství komunálního odpadu, 2.999 tun, podíl vytríděných a znovu využitelných složek odpadu dosáhl v roce 2016 hodnoty 1081,7 tun, což z celkového množství komunálního odpadu činí 26,5 %. Podíl vytríděných složek (papír, plasty, sklo) se proti roku 2015 zvýšil o cca 98,7 t.

Trvalý dlouhodobý růst vytríděných složek a snižující se množství komunálního a velkoobjemového odpadu má příznivý vliv na cenu poplatku za komunální odpad, kterou město platí společnosti LIKO SVITAVY a.s. Při rostoucích nákladech na provoz svozu a při zvyšujících se zákonných poplatcích za uložení odpadů na skládkách poplatek od občanů zůstává v podstatě na stejné úrovni.

V roce 2016 se podařilo průběžně likvidovat nově vznikající nepovolené skládky odpadu na pozemcích v majetku města. Z rozpočtu města byla na tuto činnost vynaložena částka ve výši 72,9 tis. Kč.

- městská zeleň

Celková plocha veřejné zeleně ve Svitavách již čítá 85 ha, přičemž z této rozlohy je cca 63 ha pravidelně udržováno společností SPORTEŠ Svitavy s.r.o.

V rámci pravidelné údržby je prováděna především údržba travnatých ploch - kosení intenzivních nebo mulčování extenzivních ploch, úklid spadeneho listí a dále ošetřování dřevin.

Ve správě je 6000 stromů, 3,5 km živých plotů a několik tisíc keřů. V roce 2016 bylo vysazeno 28 stromů.

Probíhala údržba růží, záhonů letniček, trvalek a intenzivní údržba nově založených a významných sadových úprav.

7.1.2 PŘETRVÁVAJÍCÍ PROBLÉMY V OBLASTI ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ VE SVITAVÁCH

Přes dosažené pozitivní výsledky dosud přetrvávají v oblasti životního prostředí ve Svitavách následující problémy:

- voda

Technický stav části vodovodů a kanalizací ve městě bohužel odpovídá jejich stáří. Vodovody vykazují ztráty vody a netěsné kanalizační stoky způsobují únik odpadních vod do vod podzemních nebo naopak při zvýšené hladině spodních vod způsobují nátok balastních vod na ČOV, což má nepříznivý vliv na technologický proces čištění.

Přes provedená protipovodňová opatření nelze zajistit úplnou a komplexní ochranu před účinky extrémních srážek, dlouhotrvajících srážek a jarního tání sněhu. S ohledem na skutečnost, že se Svitavy nacházejí v horní části povodí, nelze s dostatečnou rezervou reagovat na vznik nepříznivých povětrnostních stavů. Velmi se osvědčila opatření na zachycení vody v krajině, kdy je ve zbudovaných suchých vodních nádržích zachycována voda, která by jinak způsobila rozlítí vodních toků ve městě i v obcích níže po toku řeky Svitavy. V současné době jsou vytypovány další vhodné lokality pro zbudování dalších suchých vodních nádrží. Snahou bude zajistit

zpracování dalších stupňů projektové přípravy těchto vodních děl tak, aby se město mohlo ucházet o získání prostředků na jejich realizaci z národních a evropských zdrojů.

- odpady

Stále vznikají nové nepovolené skládky odpadů, a to nejčastěji na pozemcích v centru města a sídlištích, dále pak v okolí řadových garáží a ve větolamech. Hlavním nešvarem roku 2016 bylo stejně jako v předchozích letech odkládání všech druhů odpadů na kontejnerových stáních pro tříděný odpad místo toho, aby občané tento odpad odvezli do sběrného dvora. Dalším nešvarem bylo i zakládání černých skládek odpadů z údržby soukromé zeleně v okolí chatových oblastí. V součinnosti s městskou policií se podařilo usvědčit několik viníků, kteří byli řešeni blokovou pokutou či pokutou v přestupkovém řízení.

- příroda a krajina

Živá příroda dosud nestačila ve větším rozsahu pozitivně reagovat na snížení znečištění a na aktivní opatření k její ochraně.

Počet živočišných a rostlinných druhů v různém stupni ohrožení je dosud vysoký. Tento stav se bude pravděpodobně měnit jen pomalu.

- stížnosti obyvatel

Rovněž i v roce 2016 byly řešeny na různých úrovních orgánů státní správy stížnosti, připomínky obyvatel na hluk, zápach a obtěžování prachem. Na různých úrovních proto, že každému orgánu státní správy je svěřena jiná kompetence – např. Krajské hygienické stanici (dále jen „KHS“) problematika týkající se obtěžování hlukem, České inspekci životního prostředí (dále jen „ČIŽP“) provoz vyjmenovaných zdrojů znečišťování ovzduší apod. Stížnosti a připomínky obyvatel se týkaly především těch částí města, kde se dotýká průmyslová část města s obytnou zástavbou a problematiky hluku z dopravy.

Další připomínky obyvatel jsou většinou řešeny odborem životního prostředí MěÚ ve Svitavách nebo městskou policií. To se týká především porušování vyhlášek města, jako např. zakládání černých skládek, znečišťování ovzduší, venčení psů a jejich volný pohyb na veřejných prostranstvích, týrání zvířat a celá řada dalších případů.

7.1.3 OČEKÁVANÝ VÝVOJ

- ovzduší

V nejbližších letech lze očekávat stabilní nízké emise u vyjmenovaných zdrojů zajišťujících výrobu tepla a teplé vody pro byty v panelových domech díky poklesu množství spáleného paliva v návaznosti na snížení ztrát tepla.

Vzhledem k situaci, že se majitelé rodinných domů vrací k vytápění uhlím a především nárůst automobilové dopravy, bude pravděpodobně docházet ke zvýšení koncentrací oxidu siřičitého a polévatého prachu. Zdrojem různých organických škodlivin může být spalování odpadů (především různých druhů plastů) v lokálních topeništích.

Povinnosti provozovatelů kotlů na pevná paliva změní novela zákona o ochraně ovzduší, která nabyla účinnosti dnem 1. ledna 2017, jejímž cílem je posílení ochrany čistoty ovzduší a tím i lidského zdraví před znečišťujícími látkami. Tato novela dává za určitých podmínek úřadům možnost vstupu do objektů za účelem kontroly kotlů a používaných paliv.

- voda

V souvislosti s rozšířením odběru pitné vody ze spodnoturonské zvodně lze očekávat stabilizaci dodávek pitné vody s minimálním obsahem dusičnanů.

Investice do intenzifikace ČOV a realizovaná rekonstrukce kanalizačních řadů a s tím související omezení vypouštění odpadních vod do povrchových toků se projeví postupným zlepšováním kvality vod v řece Svitavě a ostatních tocích ve městě.

Dluh v nedostatečné obnově infrastruktury majetku vodovodů a kanalizací je však příliš veliký. Postupná obnova tohoto majetku bude vyžadovat velké finanční prostředky a delší časové období.

Přípravy na dokončení protipovodňových opatření na řece Svitavě a zbudování dalších suchých retenčních nádrží v rámci jednotlivých obcí i pozemkových úprav ve Svitavách a v Hradci nad Svitavou, včetně přístupu správců vodních toků a Státního pozemkového úřadu, dávají předpoklad ke zvýšení ochrany obyvatel města a okolních obcí.

- odpady

Jako nejvýznamnější krok pro zlepšení v oblasti nakládání s odpady je od roku 2008 otevření zrekonstruovaného sběrného dvora. Otevírací doba šest dní v týdnu a možnost odevzdat ve sběrném dvoře veškeré odpady včetně odpadů ze zeleně a historických elektrozařízení částečně omezila vznik nepovolených skládek v katastrálním území města Svitavy a i okolních obcí. Sběrný dvůr je využíván od roku 2010 pro odevzdání všech druhů odpadů včetně odpadů ze zeleně.

Dále je to pak vybudování Komunitní kompostárny – Svitavy, která tak řeší likvidaci biologicky rozložitelných odpadů a odpadů ze zeleně. Její provoz byl zahájen v březnu roku 2015. Roční kapacita kompostárny činí 1800 tun zpracovaného biologicky rozložitelného materiálu.

Projekty města Svitavy ve spolupráci s Technickými službami města Svitav na rekonstrukci a rozšíření sběrných míst pro separaci odpadů realizovaných v období 2010, 2014 a 2016 přinesou další zlepšení v oblasti třídění odpadů, a to zejména ve zvýšení množství vytríděných složek papíru, plastů a skla

- půda a krajina

Snižování podílu orné půdy na celkové ploše zemědělské půdy a její zalesňování či zatravnění povedou v dlouhodobé perspektivě ke snížení vlivu větrné a vodní eroze a zvýšení ekologické stability krajiny.

- příroda

Pokračující snižování znečištění ovzduší a vod povedou k postupné regeneraci živé přírody. Podstatnější změny se však projeví se značnou časovou prodlevou.

PŘEHLED HLAVNÍCH ZKRATEK

AMS	Automatická měřicí stanice
ČIŽP	Česká inspekce životního prostředí
ČOV	Čistírna odpadních vod
Hr. n. SY	Hradec nad Svitavou
LIKO	LIKO SVITAVY, a. s.
LHP	Lesní hospodářský plán
LHC	Lesní hospodářský celek
KHS	Krajská hygienická stanice
MěÚ	Městský úřad
OI	Odbor informatiky
OPŽP	Operační program životního prostředí
ORP	Obec s rozšířenou působností
OSM	Odbor správy majetku
OŽP	Odbor životního prostředí
OŽPZ	Odbor životního prostředí a zemědělství
SFŽP	Státní fond životního prostředí
SY	Svitavy
SVS	Skupinový vodovod Svitavy, dobrovolný svazek obcí
SZÚ	Státní zdravotní ústav
TIMUR	Týmová iniciativa pro místní udržitelný rozvoj o.s.
ÚKZÚZ	Ústřední kontrolní a zkušební ústav zemědělský
WHO	Světová zdravotnická organizace
ZPF	Zemědělský půdní fond
ŽP	Životní prostředí
ZÚ	Zdravotní ústav